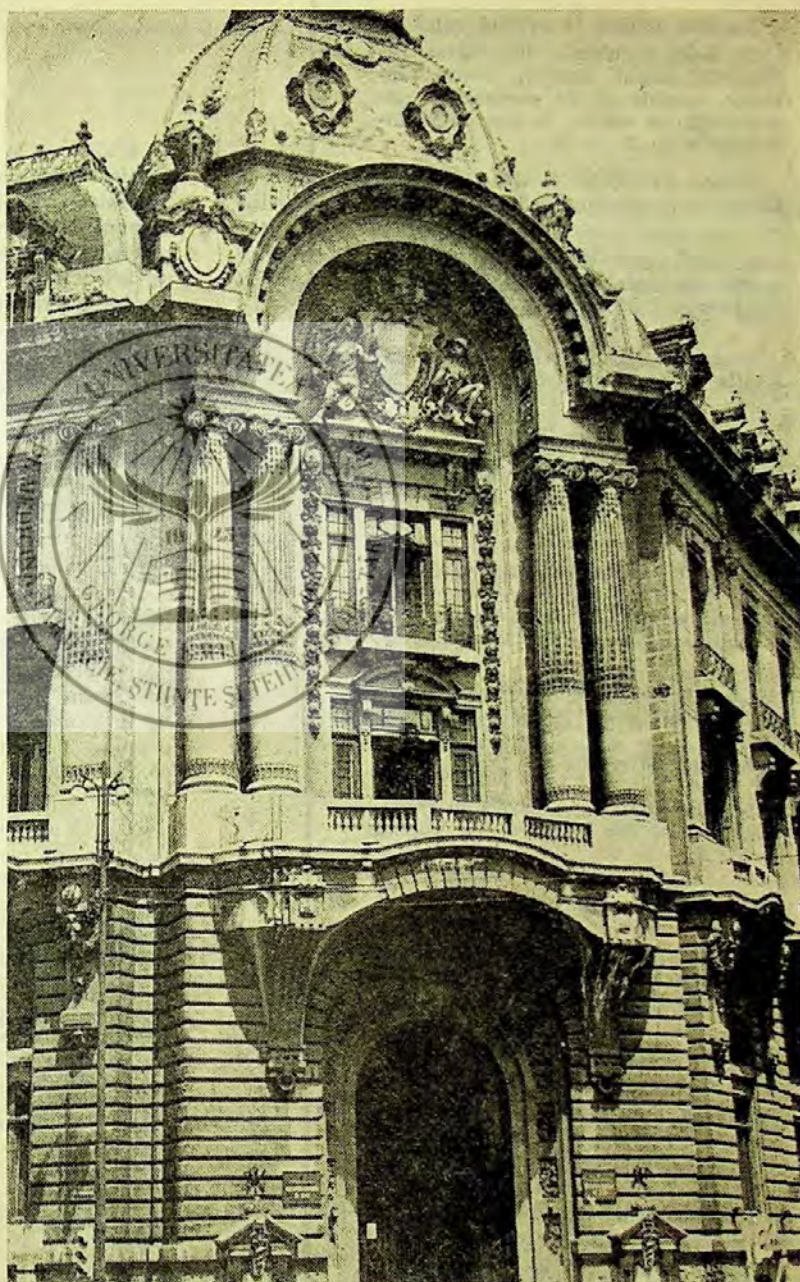

BIBLIOTECA

BULETIN TRIMESTRIAL DE BIBLIOTECONOMIE

p. 44

01. SEP. 2023

Biblioteca Centrală de Stat

IUNIE/1975

Sumar

A. POPESCU — BRĂDICENI: Biblioteca Centrală de Stat și ideea de bibliotecă națională la români.

• p. 18 — 21.

D.M. PĂPURICĂ: Colecțiile Bibliotecii Centrale de Stat după două decenii • p. 22 — 24.

Lectura publică în mediul rural

Cu Maria Lambucă, directoarea Bibliotecii județene Brașov, despre probleme actuale și de perspectivă ale activității cu cartea în comunele județului • p. 25 — 26.

George VLĂDESCU: Ce știm despre biblioteca în care lucrăm? • p. 27 — 28.

C. GÎLEA: Organizarea lecturii publice la sate în atenția comitetului județean de partid • p. 29.

George SEBASTIAN: Județul Ialomița — demaraj promițător. p. 30.

Completarea colecțiilor

V. GURUIANU: Echilibrarea tematică a programului de achiziții • p. 30 — 31, 34.

Lectura copiilor și a tineretului

O zi obișnuită la secția pentru copii a Bibliotecii județene Vaslui • p. 32 — 33.

Liliana OBROCEA: Biblioteca publică și educația preșcolară • p. 35 — 36.

Sociologia lecturii

Natalia DOLTEA: Cartea în rândurile muncitorilor forestieri din Toplița • p. 36 — 38.

Informare. Documentare

Eugenia NEDELICU: Informarea în Biblioteca județeană Brăila. Realități și perspective • p. 39 — 41.

Istoria cărții și a bibliotecii

Al. IONESCU: Nouă decenii de bibliotecă publică la Roman • p. 42 — 43.

Meridian bibliologic

Ion STOICA: Tendințe actuale în profilarea colecțiilor • p. 44 — 45.

Fișier • p. 46 — 47.

BIBLIOTECA

ȘI IDEEA

LA

La 25 iunie în acest an se împlinesc două decenii de la fundarea Bibliotecii Centrale de Stat a Republicii Socialiste România, prilej de a consemna un act de cultură a cărui însemnătate nu se poate măsura decât prin dimensiunea rosturilor încredințate noii bibliotecii și prin contribuția pe care această instituție a adus-o la edificarea noii societăți românești, la opera de construire a socialismului în România.

Crearea, în urmă cu douăzeci de ani, a unei noi bibliotecii cu funcții de bibliotecă națională, cum este Biblioteca Centrală de Stat, a constituit totodată și actul prin care se îplinea golul rămas după încorporarea vechii Bibliotecii Centrale a Statului la Biblioteca Academiei (1901), reînnoindu-se în felul acesta firul unei tradiții întrerupte într-un chip aproape nefiresc. Și poate o scurtă întoarcere în timp, zăbovind asupra ideii de bibliotecă națională la români, ar avea darul să redea mai plener semnificația actului de la 25 iunie, 1955.

Crearea noii bibliotecii naționale acum două decenii nu înseamnă că românii au fost străini, în idei și fapte, de necesitatea înființării unei asemenea instituții cu mult timp înainte de crearea Bibliotecii Centrale de Stat. Ideea și nevoia creării de bibliotecă națională datează la români încă de la începutul secolului trecut, ea afirmându-se tot mai pregnant în procesul de transformare socială și în lupta pentru libertate și unitate națională ce are loc în țările române în acei zori de veac.

Cu mult înainte de Unirea Principatelor și formarea statului național unitar român, începând din deceniul al treilea al secolului trecut, românii din toate țările românești, libere sau aflate sub dominația străină, au instituit prin legi și anaforele sau au luptat să obțină biblioteci, denumite centrale sau publice, dar având statut de biblioteci naționale.

Este de ajuns să amintim de anaforeaua Epitropiei Școalelor din Moldova din ianuarie 1828, în care membrii acestei epitropii (Mitropolitul Veniamin Costache și eforii Costache Mavrocordat, Mihalache Sturza și Gheorghe Asachi) cereau principelui Alexandru Sandu-Sturza „să așeze în zilele înălțimii sale o bibliotecă națională pentru sporul învățăturilor”, sau de art. 246 al Regulamentului Organic, care prevedea că: „Pentru a se întocmi pe nesimțite o bibliotecă în Colegiul de la Sfântul Sava și alta în școala de la Craiova, se va întrebuița suma de 5 000 lei pe an, pentru cumpărarea cărților, iar acum se vor aduce în Biblioteca Națională din București în Colegiul Sf. Sava, cărțile și manuscrisele ce se vor afla împărțite la felurite locuri publice precum la Mitropolie, la episcopii, la ministere și altele”.

CENTRALĂ DE STAT DE BIBLIOTECĂ NAȚIONALĂ ROMÂNI

Astfel luau ființă în deceniul al patrulea, la București, pe lângă Colegiul de la Sf. Sava, și la Iași, pe lângă Academia Mihăileană, cele două biblioteci centrale ale Munteniei și Moldovei.

În Transilvania, aflată sub dominația habsburgică, Mitropolitul Andrei Șaguna și Alexandru Sterca Șuluțiu de Cărpiniș aveau să contribuie prin obolul lor la crearea Muzeului Ardelean din Cluj, în sînul căruia lua ființă și o bibliotecă publică ce număra, la deschidere, în anul 1860, 11 000 de volume. Biblioteca avea să dăinuie ca atare timp de mai bine de un deceniu, după care este trecută Universității din Cluj, înființată în anul 1873. Tot în Transilvania, un loc însemnat avea să-l joace, începînd din anul 1861, o altă bibliotecă, și anume, biblioteca publică deschisă de Societatea ASTRA la Sibiu, bibliotecă ce pînă la crearea statului național unitar avea să îndeplinească rolul unei adevărate biblioteci naționale pentru românii transilvăneni.

În Bucovina, aflată sub aceeași dominație, printre revendicările culturale ale revoluționarilor de la 1848, figura și aceea a creării unei biblioteci publice. Odată cu trecerea la organizarea Bucovinei ca provincie autonomă, în anul 1851, se instituie un Comitet de inițiativă care lansează o „Proclamație spre daruri pentru biblioteca țării Bucovinei” și un Comitet pentru înființarea bibliotecii, din care făcea parte și Eudoxiu Hurmuzaki. Biblioteca Țării din Bucovina, deschisă publicului la 29 septembrie 1852, avea să subziste la rîndu-i pînă în anul 1875, cînd fu cedată noii Universități bucovinene.

Cîteva fapte elocvente prin ele însele vorbesc de aportul mereu viu pe care aceste centre de cultură l-au adus de-a lungul timpului în propagarea ideilor generoase de unitate națională a românilor, puțin cînta în acest sens, de pildă, articolul pe care „Gazeta Transilvaniei” îl închina Bibliotecii de la Sf. Sava în anul 1838 sau salutul cu care Cezar Cătănescu, directorul Bibliotecii Centrale din Iași, își încheia scrisoarea adresată colegului său din Bucovina, Eusebiu Popovici, prin care îl invita să facă schimb de publicații, trimițîndu-i în acest scop 3 exemplare din catalogul tipărit al bibliotecii ieșene: „Biblioteca Centrală din Iași salută pe sora sa din Bucovina...”.

În 1859, Biblioteca Centrală a Statului de la București a devenit Biblioteca Națională a Principatelor Unite și cea de la Iași se transformă, după crearea Universității din Iași (1 noiembrie 1860), în bibliotecă universitară, funcționînd și astăzi ca atare. Biblioteca Centrală a Statului va exista pînă în aprilie 1901, cînd avea să fie încorporată la Bi-

blioteca Academiei, creată la rîndu-i în anul 1867. În urma acestui act, un număr de 26 035 de opere în 47 736 de volume, cît numărau colecțiile Bibliotecii Centrale a Statului, veneau să se adauge colecțiilor Bibliotecii Academiei, care la acea dată numărau 36 977 de titluri în 66 995 de volume, făcînd din aceasta cea mai reprezentativă bibliotecă a țării.

De la această dată și pînă la întemeierea Bibliotecii Centrale de Stat, Biblioteca Academiei, în afara funcțiilor ce îi incumbau ca bibliotecă savantă destinată a satisface cerințele de studiu ale mediului academic, a îndeplinit și pe cele proprii unei biblioteci naționale. Printr-un efort demn de toată lauda, Biblioteca Academiei a colecționat, alături de tipărișturile naționale pe care le primea în baza legii de depozit legal și de alte categorii de documente (manuscrite, piese de corespondență, documente de arhivă) și o seamă de documente aparținînd unor ilustre personalități românești și străine, devenind în felul acesta cea mai înzestrată bibliotecă a țării, indispensabilă oricărui cercetări de istorie a țării, a limbii și literaturii române, de istorie a științei și culturii românești. Totodată, în răstimpul celor 54 de ani, cîți număra perioada cuprinsă între dispariția vechii Bibliotecii Centrale a Statului și apariția Bibliotecii Centrale de Stat, Biblioteca Academiei a întreprins și dat la iveală monumentală operă de bibliografie românească veche, a cărții și a periodicelor, ceea ce îi va conferi și după crearea Bibliotecii Centrale de Stat funcție de bibliotecă națională.

Din această fugară trecere în revistă se poate constata că Biblioteca Centrală de Stat reînnoadă astăzi un fir întrerupt și că românii, în procesul de edificare a națiunii lor, au creat așezăminte de cultură pe care le-au pus în slujba ideilor de emancipare socială, de libertate și unitate națională și că, fundînd asemenea „porți deschise” sau „biblioteci ale poporului”, cum erau denumite bibliotecile naționale la începutul lor, ei au dovedit că nu erau cu nimic mai prejos de mișcarea de idei care avea loc în Europa și dincolo de fruntariile ei, în favoarea creării de biblioteci naționale.

Cît de contemporane cu această mișcare de idei sînt actele înaintașilor noștri o atestă chiar simpla comparare a datelor de înființare a bibliotecilor naționale din țările române cu datele de înființare ale altor biblioteci naționale (Biblioteca Națională „Cyril și Methodius” din Sofia: 1878; Biblioteca de Stat a Republicii Socialiste Cehoslovacie, din Praga: 1958; Biblioteca „Matică Slovenská” din Martin: 1863; Biblioteca Națională Széchenyi din Budapesta: 1802; Biblioteca Națională din Varșovia: 1928; Biblioteca Națională „V.I. Lenin”

din Moscova: 1862; Biblioteca Națională Centrală „Vittorio Emanuele II” din Roma: 1876; Biblioteca Regală „Albert I” din Bruxelles: 1837; Biblioteca Națională Elvețiană: 1895; The Library of Congress din Washington: 1800 etc.).

Complexitatea mereu sporită și mai ales ritmul ascendent al prefacerilor ce au avut loc în România după Eliberare au impus crearea unor sisteme educaționale și informaționale apte să răspundă cerințelor progresive de informare generate de procesul de industrializare, de modernizare a agriculturii, de promovare a cercetărilor științifice și stimularea a creației literar-artistică, de acțiunea de calificare și perfecționare profesională, de generalizarea învățămîntului de cultură generală, ca și de vasta operă educațională la care a fost antrenată întreaga națiune.

În evaluarea cerințelor educaționale și informaționale și odată cu stabilirea noilor structuri sociale a fost sesizată absența unei biblioteci care, prin poziția sa, să fie aptă să preia o serie de activități de informare centralizate la nivel național și să asigure asistența de specialitate sistemului de biblioteci publice ce luaseră naștere ca o urmare a H.C.M. nr. 1542 din 1951.

Dacă strîngerea patrimoniului național de tipărituri, ce mai bine de un secol constituise sarcina de capătii a bibliotecilor naționale, era asigurată de Biblioteca Academiei și de bibliotecile universitare din București, Cluj și Iași, unele dintre acestea beneficiind de dreptul de depozit legal încă din secolul al XIX-lea, ca și de alte câteva biblioteci publice (Biblioteca județeană ASTRA din Sibiu și Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați) care o vreme s-au bucurat, la rîndul lor, de acest drept, o seamă de alte activități de anvergură națională menite să vină în sprijinul proceselor educaționale și informaționale amintite mai sus rămîneau descoperite, cu toate încercările meritorii ce marcaseeră bibliologia românească timp de peste o sută de ani.

Aspirația de a da o permanentă încercărilor de a stabili o bibliografie națională curentă, de a da amploare și continuitate sistemului de cataloage colective inaugurate cu trei decenii în urmă la Cluj de savantul Emil Racovița, de a institui o catalogare centralizată, de a reinvia Centrul național de schimburi internaționale și de a promova știința biblioteconomică românească după principii cît mai moderne a devenit în anii de după Eliberare de o stringentă necesitate. La fel de stringentă se adeverea a fi și necesitatea îndrumării bibliotecilor publice ce luaseră ființă după Eliberare pe întreg teritoriul țării și mai ales nevoia sprijinirii cadrelor de bibliotecari care în acel moment se cerea a fi nu numai talentați animatori culturali, dar și buni organizatori ai instituțiilor lor.

Dacă celor de mai sus vom adăuga și dorința însuflețită de a face din această bibliotecă o instituție cît mai folositoare societății, aptă să răspundă cu pricepere și promptitudine cerințelor de studiu, de lectură și informare ale unor categorii din ce în ce mai diverse de beneficiari, vom înțelege cu ce rosturi lua naștere în anul 1955 Biblioteca Centrală de Stat.

În anii ce au urmat fondării sale, o serie de hotărîri de partid și de stat i-au conferit Bibliotecii Centrale de Stat atribuțiile de interes național ce aveau să-i incumbă: centru național de catalog colectiv și schimb internațional (februarie 1956); centru de bibliografie națională și depozit legal central al statului (octombrie 1956); organ de redistribuire a dubletelor pe plan național și de constituire a rezervei naționale de carte (iunie 1970); centru de documentare în problemele culturii (decembrie 1973); laborator central

de restaurare a cărților (noiembrie 1974). O serie de alte dispoziții interdepartamentale sau departamentale i-au conferit de asemenea Bibliotecii Centrale de Stat atribuțiile de: for metodologic (martie 1956); centru de documentare în bibliologie (ianuarie 1960); organ de constituire a bibliotecilor românești ce iau ființă în străinătate și de completare și prelucrare a colecțiilor destinate acestor biblioteci (1969).

Mișcarea de idei care a avut loc pe plan internațional, premergătoare creării sau concomitent cu dezvoltarea Bibliotecii Centrale de Stat, în favoarea conceptului de a scoate biblioteca națională din tiparele tradiționale introducînd-o cît mai organic în procesele sociale, venea să confirme opțiunea noastră de a face din noua bibliotecă națională a României Socialiste nu numai o bibliotecă depozitară a tipăriturilor naționale, dar și o instituție cu multiple sarcini informaționale, metodologice, educaționale și propagandistice.

Datorită acestei concepții, în cel de-al XX-lea an al existenței sale, Biblioteca Centrală de Stat se înfățișează nu numai cu un patrimoniu însemnat prin mărimea și valoarea lui, dar mai ales cu o gamă largă de activități desfășurate pe multiple planuri, activități care în ultimă instanță constituie rațiunea de a fi a acestei biblioteci. Cunoașterea sensului, înținerii și substanței fiecăreia din aceste activități va face obiectul mai multor articole ce vor apărea în paginile revistei noastre pe tot parcursul acestui an jubiliar; spre a da însă expresie atribuțiilor arătate mai sus, am recurs la cîteva indicatori sintetici în măsură să ofere o imagine de ansamblu a Bibliotecii Centrale de Stat în ceea ce are ea mai semnificativ.

La sfîrșitul anului 1974, patrimoniul Bibliotecii Centrale de Stat număra 6 801 364 unități bibliografice, constituit fiind dintr-o varietate de documente, începînd cu manuscrise, piese de corespondență, foi volante, hărți, stampe, gravuri, fotografii, lucrări bibliofile, incunabule, adică cu acele colecții ce fac întotdeauna faima și dau individualitatea unei biblioteci naționale, și sfîrșind cu tipărituri (cărți, ziare, reviste, afișe etc.), discuri, benzi magnetice, microfилme, diafilme, diapozitive, ce potrivit menirii bibliotecii reflectă, exhaustiv, producția națională și, selectiv, pe cea universală.

Un alt indicator sintetic măsoară activitatea de informare a Bibliotecii Centrale de Stat. Potențialul informațional creat anual se ridică la 150 000—170 000 de referințe bibliografice și documentare conținute în publicațiile periodice, bibliografice și documentare elaborate de bibliotecă (aproape 20 la număr, în peste 30 de serii), în cercetările bibliografice și documentare elaborate la cerere și în alte lucrări ocazionale. Spectaculară prin ea însăși, cifra desemnează cel mai amplu potențial informațional creat de o instituție românească de acest tip, în răstimpul unui an.

Mai puțin măsurabilă statistic și mai mult în fapte, activitatea metodologică a Bibliotecii Centrale de Stat în cele două decenii și-a îmbunătățit continuu conținutul, ea anticipînd sau însoțind procesul de evoluție a bibliotecilor noastre publice, devenind într-un fel sau altul părtașă la împlinirile și neîmplinirile ce se mai constată astăzi în activitatea acestor biblioteci. Au fost utilizate multiple forme de asistență menite să ajute, pe de o parte, la închegarea, organizarea și dezvoltarea unităților, noi în marea lor majoritate, iar pe de altă parte, la însemnata operă de educare socialistă a maselor și în stăruitoarea acțiune de difuzare a culturii

întreprinsă de biblioteci alături de alte așezăminte de cultură și foruri educaționale.

Îndrumări nemijlocite pe teren, elaborare de bibliografii și materiale metodice concepute în sprijinul acțiunilor de propagandă a cărții și de difuzare largă a cunoștințelor politice, etice, juridice, culturale și științifice, alcătuirea de îndrumare și alte materiale privind tehnica de bibliotecă, coordonarea diferitelor activități bibliotecare, promovarea schimburilor de experiență, organizarea de concursuri, unități pilot, acțiuni model și stagii de practică, sprijinirea procesului de calificare și perfecționare profesională, susținerea unor întâlniri și consfătuiri de lucru, participarea activă și chiar organizarea unor sesiuni științifice — iată tot atâtea modalități la care biblioteca a recurs în acești ani în îndeplinirea atribuțiilor sale metodologice.

În ultimii ani, considerând că sesizarea mutațiilor din conștiința oamenilor și a cerințelor lor specifice nu poate fi rodul unor observații empirice ci al unor cercetări de sociologie care să situeze mai sigur acțiunea bibliotecară în ansamblul muncii cultural-educative, Biblioteca Centrală de Stat a purces la efectuarea unor asemenea cercetări în domeniul lecturii și bibliotecii.

Indicatorul sintetic care probează caracterul de bibliotecă națională publică a Bibliotecii Centrale de Stat este, fără îndoială, cel care reflectă activitatea cu proprii săi cititori. Anual, biblioteca înregistrează, în medie, 25 000 de cititori înscrși, cu o frecvență de circa 160 000 și cu peste 1 000 000 de volume consultate. Apreciind că enciclopedismul colecțiilor unei biblioteci naționale, într-o epocă de explozie informațională cum este cea pe care o trăim, obligă la reconsiderarea modului în care instituția concepe organizarea lecturii pentru proprii ei cititori, Biblioteca Centrală de Stat a înclinat spre ideea de a considera biblioteca națională drept o sumă de biblioteci specializate.

În concordanță cu această idee și beneficiind și de un local care i-a permis organizarea a multiple săli de lectură, Biblioteca Centrală de Stat a pornit la diferențierea lecturii după mai multe criterii. În primul rând, pe domenii de cunoștințe, organizând săli de lectură separate pentru: științe sociale, științe exacte, tehnică, medicină, biologie și agricultură, lingvistică și literatură, istorie și geografie, concomitent cu diferențierea lecturii pe categorii de documente, creînd totodată cabinete de manuscrise, cărți bibliofile, hărți, ca și o sală de lectură specializată pentru ziare. A recurs de asemenea la o combinare de criterii, luînd în considerare atît domeniul cît și categoria de publicații, creînd în felul acesta o secție de arte plastice și o alta de muzică.

Noul introdus în activitatea Bibliotecii Centrale de Stat cu publicul a constat, pe de o parte, din părăsirea modului tradițional de organizare separată a lecturii periodicelor, unind sub raportul lecturii revista de specialitate dintr-un domeniu cu cartea din același domeniu, iar pe de altă parte, din adoptarea pe scară largă a accesului liber la raft, ajungîndu-se ca în ultimii ani numărul revistelor puse la raftul liber în sălile de lectură ale bibliotecii să fie de peste 8 000 de titluri, ceea ce, neîndoielnic, a avut darul să influențeze pozitiv indicatorii de activitate, mai ales pe cel desemnînd circulația publicațiilor.

Un alt indicator sintetic, chemat să exprime, în cifre statistice și acțiuni, una din cele mai complexe activități ale Bibliotecii Centrale de Stat, îl constituie activitatea pe plan extern.

În două decenii de la crearea sa, Biblioteca Centrală de Stat a realizat aproape 1 300 de legături de schimb internațional de publicații cu parteneri din 111 țări ale lumii, efectuînd concomitent un număr anual de aproximativ 50 de donații și schimburi de publicații ce se ridică (anual) la 50 000 de volume carte și 20 000 de colecții de periodice. Biblioteca Centrală de Stat colaborează la 5 publicații bibliografice internaționale cu caracter periodic, scoase sub egida UNESCO, FIAB, AIBM etc., efectuează regulat schimburi reciproce de referințe bibliografice din categoria „patriotică” (scrierile despre România și poporul român) cu bibliotecile naționale dintr-o serie de țări; participă la programe străine de interes internațional (Shared Cataloguing); acționează, împreună cu INID (Institutul național de informare și documentare), ca organ național desemnat în subsistemul periodicelor din cadrul SIIST — Moscova (Sistemul internațional de informare științifică și tehnică); constituie bibliotecile românești ce jau ființ peste hotare; completează și prelucrează colecțiile destinate acestor biblioteci; prestează, la cererea partenerilor străini ca și a bibliotecilor românești din străinătate, cercetări bibliografice și documentare. Amploarea și diversitatea activităților enumerate mai sus atestă preocuparea constantă cu care Biblioteca Centrală de Stat, acționînd în spiritul principiilor politice promovate de partidul nostru pe plan extern, a căutat să contribuie la propaganda a tot ceea ce înseamnă valoare, geniu și act în gîndirea și practica socială românească și să asigure prezența României în cele mai prestigioase lucrări și acțiuni internaționale și pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii.

Încă un indicator sintetic demn de a fi luat în considerare este cel care desemnează funcțiile centralizate. Anual, instituția noastră distribuie bibliotecilor de toate categoriile peste 300 000 de fișe tipărite, redistribuie bibliotecilor cu drept de depozit legal un număr de aproximativ 250 000 de exemplare, redistribuie de asemenea bibliotecilor peste 100 000 de dublete din Rezerva națională de carte.

În sfîrșit, ne vom opri, chiar și în treacăt, asupra citorva din contribuțiile aduse de Biblioteca Centrală de Stat la promovarea biblioteconomiei românești. Am putea cita astfel conceptul însuși de bibliotecă națională elaborat în procesul creării și dezvoltării Bibliotecii Centrale de Stat, căruia i-am adăuga: adoptarea și generalizarea, prin intermediul fișelor tipărite, a noilor principii de catalogare afirmate pe plan internațional (Paris 1961, Copenhaga 1969); utilizarea unei descrieri bibliografice unice, aceeași descriere fiind folosită și în fișele tipărite și în bibliografia națională; amendarea conceptului de bibliografie națională retrospectivă; elaborarea conceptului privind sistemul de bibliografie națională curentă; afirmarea cu perseverență a necesității de integrare a bibliotecilor în sistemul informațional.

Biblioteca Centrală de Stat își sărbătorește cele două decenii de existență în momentul în care întreaga națiune muncește insuflețit pentru îndeplinirea sarcinilor ce decurg din documentele celui de-al XI-lea Congres al partidului. În atare climat, Biblioteca Centrală de Stat are îndatorirea de a se angaja cu toată capacitatea sa politică, morală și profesională în îndeplinirea cît mai responsabilă a sarcinilor ce-i incumbă, dînd în felul acesta dovada viabilității actului de acum două decenii.

Angela POPESCU-BRĂDICENI
director al Bibliotecii Centrale
de Stat

Colecțiile Bibliotecii Centrale de Stat după două decenii

Autorul face o scurtă trecere în revistă a principalelor etape ale constituirii colecțiilor Bibliotecii Centrale de Stat a R. S. România, cifrate astăzi la peste 6 800 000 de unități bibliografice. Sînt amintite începuturile modeste, rezultat al contopirii fondului Bibliotecii Ateneului Român cu cel al fostei biblioteci de documentare a așezămintelor culturale, precum și creșterile, dar și pierderile ulterioare. Sînt evidențiate principiile politicii de completare a fondului daco-romanica, potrivit funcției de bibliotecă națională a instituției.

Cu douăzeci de ani în urmă, fondul Bibliotecii Ateneului Român se contopea cu fondul fostei biblioteci de documentare a așezămintelor culturale. Erau astfel puse bazele viitoarelor colecții ale Bibliotecii Centrale de Stat a Republicii Socialiste România. Primul fond era unul de bibliotecă publică — astăzi ar avea aproape un veac de la inițiere —, bibliotecă publică așa cum a fost concepută de-a lungul celor aproape patruzeci de ani cit a funcționat. Dotarea sa se făcuse prin danii, dar și prin cumpărări; creșterea anuală îi fusese asigurată însă de dreptul de depozit legal bine înscris în însuși alineatul textului de lege. Avea dreptul să primească publicațiile literare, de drept, de filosofie și sociologie și alte științe sociale, din domeniile științei și medicinei, ca și publicațiile tehnice obișnuite: cărți și reviste — nu și rapoarte, standarde etc. Dintre toate donațiile, cea mai importantă este aceea a celui care a fost și este socotit ctitorul: Carol Rosetti. Testamentul său din 9 aprilie 1870 prevedea ca danie nu numai anume bunuri către Ateneul Român, ci și legămîntul bibliotecii sale. Se pare că fondul să fi fost mai mare decît cele 3 000 de volume — purtînd ștampila cu numele donatorului — menționate de Gh. Adamescu¹, profesorul, bibliograful și animatorul cultural, vicepreședintele al Comitetului Ateneului Român în 1938 și care face rezumatul istoriei acestei biblioteci. Fondul lui Rosetti cuprindea opere în prime și rare ediții din literatura juridică — donatorul era jurist —, dar și de istorie privitoare la țările noastre, cum erau volumele colecției scriitorilor bizantini, în ediția din 1729, ale lui Bonfiniu (ediția din 1543), prime monumente ale limbii române, cum este Biblia, zisă a lui Șerban, de la București (1688) și altele pe care nu avem spațiu necesar să le amintim.

Inițiată de mult, cum am arătat, biblioteca nu s-a deschis din cauza lipsei de fonduri pentru prelucrarea colecțiilor, pentru încadrarea de personal permanent care să-i asigure un orar de funcționare, pentru mobilier și „punerea la punct cu actualitatea”. „O bibliotecă publică nu poate exista cu ideea morții, ea trebuie să

se simtă totdeauna vie, nu trebuie să-și prevadă niciodată un sfârșit. Pentru aceasta, ea trebuie să aibă mijloacele necesare spre a trăi” — ținea să sublinieze Gh. Adamescu². Cu toate vicisitudinile ce se vădesc deplin din rîndurile comunicării citate, datorită prevederii legii depozitului legal din 1922, care obliga editorii și tipografiile să trimită cele 2 exemplare din cărțile domeniilor înscrise în textul legal, creșterea colecțiilor bibliotecii cu principalele publicații românești era asigurată, astfel că în 1938 totalul operelor depășea 33 000 de titluri și peste 40 000 de volume. În ciuda grijii purtate de bibliotecarii și depozitarii săi, de cărturarii atenești ce prezidau la destinele bibliotecii, anii războiului, ai dictaturii fasciste legionare vor aduce noi necazuri. La contopirea celor două biblioteci, Biblioteca Ateneului Român aducea cu sine peste 70 000 de volume, o creștere mai vie, prin cumpărări, fiind înregistrată în anii din urmă, cînd trecuse sub administrarea fostei Societăți pentru răspîndirea științei și culturii.

Și, totuși, datorită unor greșeli de administrare și pierderilor din război, colecțiile erau descompletate — mai ales prin pierderea seriilor de periodice, românești ca și străine, care se dobîndiseră în mai multe decenii ca efect al depozitului legal și al cumpărării. Nici manuscrisele primite în danie — unele dăruite de cel mai activ întemeietor al Ateneului Român: C. Exarcu — n-au scăpat vicisitudinii. Numai amintirile unor vechi „atenești” și răscolirea prin arhive, comparate cu scriptele, ar putea să ne vădească marile pagube suferite de acest patrimoniu.

Este știut că ideea reîntemeierii Bibliotecii Centrale a Statului a fost una din temele politicii culturale în cadrul operei de construire a unei noi societăți, societatea socialistă, pe deplin posibilă după actul de la 23 August 1944. Preocuparea Partidului Comunist Român, a politicii sale în această latură a domeniului cultural, a căpătat prima formă juridică în Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1542 din 29 decembrie 1951. În acest act era prevăzută expres

¹ Adamescu, Gh. *Biblioteca Ateneului Român*. În: *Anuarul Ateneului Român, 1938*. Buc., 1939, p. 55, 57.

² *Idem.*, p. 58, 59.

înființarea Bibliotecii Centrale de Stat. Nu este locul să insistăm aici mai mult asupra sarcinilor în ansamblul lor. Ne vom mărgini să amintim și să evidențiem doar sarcina de constituire și completare a colecțiilor sale, așa cum s-au indicat ele dintr-un început și cum s-au cristalizat de-a lungul acestor 20 de ani ce au trecut de la apariția H.C.M. 1193/1955, actul de întemeiere.

Desigur, Biblioteca Centrală de Stat a Republicii Socialiste România, ca primă bibliotecă publică a țării, ca bibliotecă națională, are obligația de stringere, păstrare-conservare și comunicare a tuturor cărților apărute în această țară de-a lungul timpurilor. Termenul *carte* este luat în accepția sa largă și dinți: text scris pe un suport—manuscris sau imprimat—, în formă de sul, volumen sau de codice, foi reunite și legate la un loc. Ea poate fi operă incheiată, publicată sau nepublicată, în formă de broșură sau de op voluminos, poate fi periodic și cite toate formele pe care cartea le-a luat de-a lungul istoriei sale multimilenare. Pentru aceasta, am întreprins diferite investigații și am achiziționat prin cumpărare, prin preluări-transferări și donații atât cărți manuscrise, cit și cărți imprimate (lito-grafiate, tipărite, multiplicare prin alte procedee), ziare și reviste, foi volante și alte forme de publicații ocazionale sau efemere — cite le-am aflat și pe unde le-am aflat. Preocuparea aceasta se referă la întregirea retrospectivă a fondului național de carte. Fondului Ateneului Român i s-au adăugat fondul de ziare provenit din Biblioteca fostelor ziare *Adevărul* și *Dimineața*, fondurile de carte, de periodice și colecții speciale — în parte — ale fostelor biblioteci ale Așezămîntului cultural „N. Bălcescu” și Fundației „Mihail Kogălniceanu”. Multe publicații au fost preluate de la Fondul de Stat al Cărții, actualmente compartiment al bibliotecii noastre. Completarea curentă de publicații românești a fost asigurată prin legea depozitului legal, dar și prin cumpărare, deoarece o bibliotecă națională are o solicitare intensă atât în sălile proprii, cit și prin împrumutul interbibliotecar. Pentru a ne îndeplini sarcina de păstrare-conservare a fondului național de carte, încă de la începuturi s-a stabilit ca un exemplar din orice imprimat apărut în țară să fie organizat distinct într-un fond-archivă al imprimatelor apărute în țară. Această condiție ideală nu poate fi îndeplinită în toate cazurile, firește, și atunci se aplică alte măsuri de ocrotire: trecerea opului la fondul de imprimate-tipărituri rare, copierea (microfilmare, xerocopiere etc.) exemplarului pentru circulație-comunicare etc., măsuri care nu modifică însă sarcina de a persevera în căutarea procurării a cel puțin 2 sau 3 exemplare originale din orice imprimat în funcție de importanța și indicele de circulație prezumat.

Documentarea privitoare la cartea românească nu ar fi completă dacă ea nu ar cuprinde și operele apărute peste hotarele țării, opere datorate autorilor români. Acestor opere li se adaugă cele datorate autorilor străini care tratează în diferite limbi și diferite forme probleme privitoare la țara noastră. Preocuparea aceasta, mai veche în biblioteconomie, și-a aflat în ultima vreme o atenție teoretică și practică tot mai susținută pe plan mondial, termenul general fiind acela de colecționare, prelucrare-organizare și bibliografiere a fondului „patriotic”. Pentru țara noastră, mai recent, Tudor Vianu a propus termenul de „românistica”, noi însă îl preferăm pe acela propus de Al. I. Odobescu: „daco-romanică”.

Cum Biblioteca Centrală de Stat este biblioteca publică cea mai mare a țării, documentația pe care ea trebuie s-o pună la dispoziția cetățenilor, cu preocupări și interese de informare și de lectură, fie și pentru „desfătare”, atât de variate și de intense, impunea și impune și achiziționarea literaturii străine din orice domeniu al cunoașterii, al culturii. De aici caracterul colecțiilor sale nu numai enciclopedic, dar și universal. De altfel, caracterul enciclopedic și universalist îl impunea și însăși structura tot mai diversificată a producției interne de publicații. Informarea asupra literaturii universale nu se putea mărgini însă numai la traducerile făcute în limba română sau ale naționalităților conlocuitoare. Trebuia să se procure literatură științifică, tehnică, artistică — inclusiv beletristica — în originalul de creație fie ca martor al circulației ideilor autorilor în țara noastră, fie pentru a informa și a documenta — ca noutate — publicul, cercetătorii din țară.

Vocația marilor biblioteci, a bibliotecilor naționale în primul rînd, a fost dintotdeauna una enciclopedică și universalistă. Dar sporirea producției de carte în proporțiile contemporane — și care se va menține încă multă vreme la dimensiuni de sute de mii de titluri anual, în toate limbile pămîntului — pune probleme foarte spinoase de ordin material (spațiu de înmagazinare, mijloace financiare pentru procurare etc.). Soluția cea mai practică și pe care am adoptat-o noi a fost: pentru producția internă este de căutat exhaustivitatea în procurare, indiferent calea; în ce privește procurarea cărților (publicațiilor) din străinătate, soluția este selectivitatea, orientată la rîndul ei de anumite principii. Principiile fixate în biblioteca noastră pornesc de la considerente de ordin teoretic-istoric în domeniul istoriei cărții și literaturii românești, unele aspecte de detaliu și de sinteză apărînd în cercetările din reviste și cărți pe urmele studiilor unor Pompiliu Eliade, Nicolae Iorga, N. Cartoian și D. Popovici — pentru a nu aminti decît numele cele mai cunoscute ale înaintașilor. În completarea retrospectivă deci urmărîm procurarea exhaustivă a acelor opere și ediții de lucrări străine care sînt recunoscute de istoriografie a fi circulat și cu semnificație pentru mișcarea culturală, de idei, din țară. Firește, vizăm exhaustivitatea completării fondului daco-romanic, în primul rînd scrierile autorilor autohtoni ca origine, în limba română sau în alte limbi, scrierile în limba română ori de cine vor fi fost sau sînt scrise.

În sfera generală a literaturii diferitelor domenii, principiile călăuzitoare fixate prevăd procurarea operelor fundamentale considerate de omenire ca atare, ale autorilor consacrați, în ediții de opere complete, pe cit posibil în edițiile originale și prime ca și în cele critice, savante, dar și în ediții de circulație curentă pentru operele mai frecvent solicitate. Criteriul lingvistic este luat în seamă — în funcție de limbile străine frecvent cunoscute, cu circulație printre cititori — mai ales pentru literatura științifică, unde aspectul stilistic și de limbă intră mai puțin în cumpănă. Literatura beletristică sau literatura științifică avînd o valoare artistică, un stil aparte — inclusiv textele filosofice — se caută a fi procurată și în edițiile limbii

originale, dar și în traduceri cele mai fidele sau în traduceri bilingve, paralele, astfel încât să putem oferi și specialistului sau traducătorului atît textul original, cit și un text cu o mai mare posibilitate de circulație. Acest text tradus poate fi util și pentru comparare. Mai amintim două orientări de principiu în achizițiile noastre. Prima se referă la atenția ce am acordat-o procurării lucrărilor de referință: enciclopedii, dicționare, atlase etc., pe de o parte, și pe de alta, a surselor secundare, bibliografice. O a doua orientare a avut în vedere caracterul unei biblioteci naționale dintr-o țară socialistă în plină dezvoltare — ceea ce creează și un impetuos interes de lectură, o democratizare reală a lecturii.

Ar fi fost imposibil să prezentăm analitic colecțiile noastre întrucît ele au crescut an de an, cifrindu-se astăzi la peste 6 800 000 de unități tipografice sau editoriale de la foaia volantă la disc. În acești douăzeci de ani am căutat nu numai creșterea fondului de tipărituri în formula clasică, ci și diversificarea formelor, în acord cu evoluția contemporană, care a impus includerea în biblioteci și a materialelor audio-vizuale (discuri, diapozitive, microfilme etc.). Așa se explică formarea secției muzicale, cu fonoteca ei care cuprinde imprimatul muzical pe disc și bandă, ca și imprimări ale unor discursuri, recitări etc. Citorul și auditorul își pot găsi aici scriitura muzicală fie că este un manuscris de veche notatie bizantină sau chiar unul inedit, ca de pildă o missă de J. Haydn, partiturile marilor clasici ce poartă notațiile de interpretare ale unui G. Enescu, W. Backhaus, A. Alessandrescu, partituri cu manuscris sau tipărite ale lui G. Enescu, M. Jora, A. Alessandrescu, I. Perlea ș.a. Prin profilarea din ultimii ani, ea reunește cartea și periodicul literaturii muzicologice ca și textul muzical — în limbajul scris al notelor ca și în cel sonor. Fondul iconografic, foarte redus la început, a căpătat și el o dezvoltare remarcabilă. Puținelor albume, stampe și fotografii de odinioară li s-au adăugat desenele originale ale unora dintre marii noștri artiști moderni și contemporani — de la Aman la un Pellady sau Steriade sau Tonitza — și nu am ignorat nici artiștii minori fără de care istoria artelor românești nu e posibilă. Iconografia este împlinită de fondul de carte și de albume, de cel de periodice din domeniul artei plastice și grafice, ca și de ilustrația cuprinsă în lucrările aflate în fondul de carte rară și chiar în fondul general.

Fondul de periodice — în totalitatea lui — numără cca 19 000 de titluri catalogate, din care cca 4 000 sînt continuate anual.

Căile de procurare sînt coordonat folosite pentru toate categoriile de documente: depozitul legal, cumpărarea, schimbul interbibliotecar intern și internațional, donația sau transferul.

Documentarea în sfera istorică nu se poate face — fie în orice domeniu — dacă nu se poate afla docu-

mentul primar, original. Biblioteca noastră a acordat cea mai mare atenție împlinirii unor lacune, în special referitoare la științele naturii, matematici, tehnică, fără a uita, desigur, tradiționale preocupări pentru textele literare — monumente de limbă și beletristice —, pentru cele filosofice și de istorie literară etc. Preocuparea de a cuprinde multiplele forme ale cărții, ale publicațiilor, pentru cercetări istorice în diferite domenii, pentru cercetarea în plină actualitate, era și este în legătură și cu sarcina de documentare în bibliologie pe care o avem.

Să nu uităm că și alte motive ne îndemneau în această direcție. Cercetarea modernă este pluridisciplinară, foarte adesea în echipă, tocmai pentru a putea cunoaște mai adînc fenomenele, pentru a le putea înțelege și cuprinde în vederea folosirii în diferitele aplicații ale teoriilor științifice. Mersul înainte al științei, al tehnicii nu poate avea loc fără o cunoaștere a străduințelor — cu reușite și nereușite — din trecut și prezent. „Viitorul este o trecere din trecut prin prezent“. Selecția întreprinsă de noi în completarea colecțiilor a avut în vedere perspectiva intereselor prezentului în viitor. Iată de ce am achiziționat incunabule, celor 25 intrate la constituire adăugîndu-li-se alte 100 de piese, ediții princeps și prime, ediții originale nu numai din clasicii literelor românești, dar și din literatura universală, tipărituri datorate lui Macarie, D. Liubavici sau Shoffer, Aldo Manuzio, Estianne, Plantin sau Elsevier și Baskerville ș.a.m.d.

Să amintim cîteva nume și titluri, fie și într-o înșirare meșteșugită, ni se pare a fi de puțin folos celor care vor citi aceste rânduri — în mare parte bibliotecari. De aceea, ne-am restrins la a puncta doar creșterea colecțiilor, diversificarea lor, efect al politicii culturale socialiste care a asigurat mijloace materiale nici măcar de întrezărit de bibliotecarii Ateneului Român sau alții din acele timpuri, cînd o creștere anuală de cîteva mii de volume, asigurată permanent, era adesea imposibilă fără depozitul legal și, oricum, de 10–12 ori mai mică decît astăzi. De aceea, am căutat să punctăm preocupările, principiile, motivațiile alcătuirii și completării pe baze orientate și planificate a colecțiilor cu conștiința că drumul parcurs ne-a dat satisfacții. Dar și această sumară trecere în revistă ne-a arătat cît efort — mai bine coordonat, mai rațional, mai științific elaborat — este necesar din parte-ne pentru a fi pe deplin mulțumiți de eficiența muncii noastre măsurabilă prin satisfacerea intereselor de informare și de lectură ale categoriilor de cititori ce solicită frecvent sau ocazional biblioteca, a cititorilor potențiali, de azi și mai ales de mine. Ce am făcut și ce mai avem de făcut va fi măsurat și de cei cărora le vom preda ștafeta. Modestia, conștiința „bibliotecară“ ne îndeamnă să ne străduim încă mai bine pentru a le lăsa o moștenire încă mai bine încheată.

D. M. PĂPURICĂ

CZU 027.52. (498 Braşov)

Cu MARIA LAMBUCA directoarea Bibliotecii judeţene Braşov despre PROBLEME ACTUALE ŞI DE PERSPECTIVĂ ALE ACTIVITĂŢII CU CARTEA ÎN COMUNELE JUDEŢULUI

Judeţul Braşov s-a aflat printre primele judeţe care au încheiat, încă din luna decembrie a anului trecut, procesul de reaşezare a activităţii bibliotecilor comunale pe baze obşteşti, potrivit prevederilor Decretului nr. 189/1974. Semnificând, mai înainte de orice, asigurarea continuităţii serviciilor de bibliotecă publică destinate locuitorilor din mediul rural, încheierea în timp scurt a încadrării tuturor bibliotecilor comunale cu cadre obşteşti, recrutate în majoritate din rândul cadrelor didactice, oferă astăzi posibilitatea de a face unele aprecieri asupra activităţii desfăşurate în răstimpul primelor luni ale acestui an, ca şi aceea de a evalua eficienţa unor măsuri organizatorice şi de a analiza problemele care, inerent, şi-au făcut apariţia. Cu aceste gânduri ne-am adresat Comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă Braşov, încercând să aducem în faţa cititorilor noştri o experienţă ale cărei prime rezultate ca şi neajunsuri să le dezbatem deschis, constructiv, în perspectiva viitoarelor sarcini ale lecturii publice la sate. Întrebărilor noastre a răspuns, din partea Comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă, Maria LAMBUCA, directoarea Bibliotecii judeţene Braşov.

Maria LAMBUCA: Ar fi necesară, din capul locului, o precizare asupra caracterului desfăşurării procesului reorganizatoric care a avut loc în bibliotecile din judeţul nostru. Şi o spunem deschis: nu a fost un proces lent, linear, uşor, ci unul greu, care a necesitat gândire clară, acţiune hotărâtă şi care, în ciuda eforturi-

lor susţinute, nu a fost lipsit de greutate şi de o seamă de probleme ce-şi mai caută şi astăzi soluţionări optime.

Ne-am bucurat, încă de la începutul acestui proces, de sprijinul direct al Comitetului judeţean de partid, care, acordând o atenţie deosebită asigurării lecturii publice la sate, a indicat, la instruirea activului de partid al judeţului din toamna anului trecut, ca încadrarea cu cadre obşteşti a bibliotecilor comunale să se încheie într-un timp cât mai scurt, astfel încât activitatea de propagandă şi de difuzare a cărţii să nu înregistreze stagnări de lungă durată. În acest sens, Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă, organ de îndrumare politico-ideologică subordonat direct secretarului cu problemele muncii de propagandă, a antrenat în această acţiune un larg activ, de la membrii comitetului şi instructorii acestuia, până la specialiştii şi cadrele de bibliotecari din biblioteca judeţeană şi din bibliotecile oraşeneşti.

RED.: Care au fost principalele dificultăţi de care aţi amintit şi cum au fost ele depăşite?

M.L.: Dacă ne referim la acţiunea de stabilire şi redistribuire a cadrelor de bibliotecari comunali, am avea de amintit o singură greutate — aceea de a fi fost nevoiţi să intervenim uneori pentru corectarea unor greşeli ce s-au strecurat în modalitatea de alegere şi înşirare a cadrelor didactice cu munca bibliotecii comunale. În majoritatea cazurilor, dascăli din comunele noastre — profesori de limba română, de istorie, învăţători, educatoare — cadre care se bucură de prestigiu în colectivitate, au primit noua înşirare cu întreaga conştiinţă necesităţii chemării lor în această muncă. Dacă au fost încă şi cazuri de neacceptare, aceasta s-a petrecut datorită unor greşeli de orientare, unele cadre didactice (în special profesori de limba română) fiind direct „numite” în funcţia de bibliotecar comună, fără a fi consultate înainte, fără a se ţine seamă de nişte condiţii sau situaţii specifice. S-a ajuns în aceste cazuri ca o indicaţie orientativă să fie aplicată nediferenţiat, fără discernământ şi să creeze probleme acolo unde, aşa cum s-a văzut ulterior, acestea nu ar fi existat, în comunele respective aflându-se cadre didactice care, fără să li se impună acest lucru, au cerut din proprie chemare încredinţarea muncii bibliotecii comunale.

Dar, precizăm, cazurile amintite au fost unele de excepţie, iar pentru noi, o lecţie bună în privinţa muncii cu oamenii. Şi această lecţie capătă o însemnătate şi mai mare dacă ne gândim la viitor: procesul organizatoric nu-l putem considera încheiat, fiind conştienţi că, odată cu venirea perioadei de transferări în învăţământ, este posibil să apară cazuri de plecare din comună a unor cadre care îndeplinesc şi funcţia de bibliotecar. În astfel de situaţii, vom merge fără greşeala amintită, nu pe găsirea

unor oameni care să fie numiţi, ci pe găsirea de activişti, a celor oameni cu conştiinţă înaintată care se află în mare număr în satele noastre.

RED.: Cum se prezintă acum reţeaua bibliotecilor publice din comunele judeţului Braşov? Care sînt primele aprecieri ce pot fi făcute asupra activităţii desfăşurate pînă în prezent?

M.L.: Avem 43 de biblioteci comunale, toate încadrate, din decembrie 1974, cu bibliotecari cu indemnizaţie. Dintre aceştia, 25 sînt cadre didactice nou venite la bibliotecă, iar 18, cadre de bibliotecari comunali rămase în această muncă. O primă constatare asupra a ce s-a făcut pînă acum se impune în planul aprecierii muncii cadrelor noi. Şi aici, o primă satisfacţie: avem oameni care, ca activitate şi ca pasiune pentru munca de difuzare a cărţii, nu sînt cu nimic mai prejos decît bibliotecarii de profesie. Pentru exemplificare, un singur nume — educatoarea Erika Metchel, din comuna Bod.

Fără a invoca datele statistice (cu toate că, potrivit îndrumării noastre, încă din primele zile de activitate ale fiecărui cadru nou, evidenţele au fost ţinute la zi), aşteptînd să facem o centralizare a lor şi o analiză a activităţii după încheierea primului semestru al anului, aprecierea noastră poate releva că mai bine de jumătate din bibliotecile comunale îşi trăiesc viaţa într-un mod corespunzător condiţiilor actuale, desfăşurînd o muncă neîntreruptă de difuzare şi propagandă a cărţii, potrivit programului stabilit de Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă. În celelalte biblioteci, în cea mai mare parte a lor, activitatea se află pe drumul cel bun, anumite greutăţi care se fac simţite uneori fiind legate firesc de cunoaşterea treptată a colecţiilor preluate şi a secretelor muncii în bibliotecă. Avem însă şi o mică parte reprezentată de bibliotecile în care activitatea se „urneşte” mai greu, existînd probleme particulare care, sîntem convinşi, îşi vor găsi şi ele rezolvarea.

În general, depăşind momentul organizatoric, putem spune că am depăşit şi momentul intrării în activitate. Mai mult, în unele comune au loc chiar experimente asupra unor forme şi metode de muncă prin care biblioteca să vină în întîmpinarea cititorilor. Asupra acestor experimente, timpul va fi acela care se va pronunţa, confirmînd sau infirmînd valoarea şi eficienţa lor.

RED.: Aţi amintit de programul de funcţionare al bibliotecilor comunale. Care este acest program şi cum apreciaţi, ca mărime, timpul afectat funcţionării bibliotecilor din judeţ?

M.L.: Bibliotecilor noastre comunale le-a fost fixat un program minim de 6 ore săptămînal consacrate exclusiv servirii cititorilor (respectiv, pentru efec-

tuarea împrumuturilor de cărți). Comitetul județean de cultură și educație socialistă a recomandat ca celelalte activități pe care bibliotecarul mai este nevoit să le desfășoare — prelucrarea, evidența și organizarea fondului, organizarea și ținerea la zi a cataloagelor, acțiunile de propagandă a cărții (din bibliotecă și din afara ei), îmbogățirea fondului de carte de la filiale și puncte de împrumut, ca și îndrumarea bibliotecarului de aici etc. — să fie efectuate în afara celor 6 ore, astfel, programul de lucru al bibliotecarului comunal ajunge la circa 20 de ore pe săptămână.

Desigur, chiar destinate exclusiv servirii cititorilor, cele 6 ore sînt insuficiente pentru satisfacerea cererilor de împrumut de cărți. De aceea, pînă la găsirea unor posibilități de extindere a acestui program, am căutat forme diverse de creștere a difuzării cărții, folosind, de pildă, pînă acum cu rezultate multumitoare, colportajul de cărți prin intermediul elevilor mai mari (antrenați în sprijinirea directă a muncii bibliotecarului), ca și difuzarea cărților din bibliografia programei școlare cu ajutorul celorlalte cadre didactice din comună. Demnă de notat este și atitudinea unor bibliotecari care, solicitați de elevi pentru împrumuturi de cărți, vin deseori la bibliotecă în afara programului, în timpul lor liber, de odihnă sau de muncă în gospodărie.

RED.: *Ar putea părea, la un moment dat, că bibliotecarul comunal acționează singur — potrivit obnegației, puterii de muncă, cunoștințelor profesionale și pasiunii sale — în rezolvarea problemelor puse de lectura publică. Care este rolul și contribuția concretă a consiliilor de conducere ale căminelor culturale, ca organisme de conducere colectivă și a activității bibliotecii, în sprijinirea bibliotecarilor comunali?*

M.L.: Considerăm un bun cîștigat faptul că am reușit să subordonăm activitatea bibliotecii întregii munci politico-ideologice și cultural-educative sintetizată în activitatea căminului cultural. Și aceasta, nu în sensul subordonării administrative, ci al conlucrării strînse între bibliotecar și consiliul de conducere al căminului cultural, din care acesta face parte, fiind considerat ca al doilea director adjunct al căminului. În acest cadru, s-a reușit să se creeze o relație directă între bibliotecă și ceilalți factori din cîmpul muncii cultural-educative, astfel încît colaborarea, consultările colective și conlucrarea în realizarea unor acțiuni colective, cu aportul specific al fiecărei instituții sau al fiecărui factor, reprezintă un ajutor permanent al muncii în diferitele compartimente, deci și în activitatea de propagandă și difuzare a cărții. Experiența ne-a arătat că dimensiunile reale ale sprijinirii bibliotecii variază în funcție de modul în care bibliotecarul caută,

inițiază și solicită acest sprijin din partea colaboratorilor săi.

RED.: *Cum este asigurată îndrumarea de specialitate a bibliotecarilor comunali și ce s-a întreprins pînă acum în direcția instruirii cadrelor nou venite în bibliotecii?*

M.L.: Ca instituție specializată a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană Brașov și-a asumat întreaga sarcină a îndrumării de specialitate a cadrelor din bibliotecile comunale, asigurînd încă din perioada de reorganizare un corp larg de specialiști și de cadre din biblioteca județeană (directorul, meto-distul și alte 4 cadre de specialiști nelegate direct de activitatea de servire a publicului la sediu) și din bibliotecile orașenești în acordarea de asistență directă, la locul lor de muncă, bibliotecarilor de la sate. Am mers pe ideea permanentizării îndrumătorilor fiecărei bibliotecii comunale, fapt ce va putea avea efecte pozitive și în viitor, în cazul în care — este posibil — se vor înregistra fluctuații ale cadrelor din comune.

Merită subliniată în mod special antrenarea bibliotecarilor orașenești în munca de îndrumare în țesă, amintînd că în prezent 15 din cele 43 de bibliotecii comunale sînt îndrumate permanent de cadre din aceste unități. Legat de aceasta, am indicat directorilor de cămine culturale să recomande bibliotecarilor solicitarea de asistență, ori de cîte ori li se ivesc probleme deosebite, bibliotecii orașenești celei mai apropiate.

În privința instruirii bibliotecarilor comunali, pînă acum au fost organizate două astfel de instrumiri, dar, menționăm, nu la nivel județean, ci pe zone. Avem trei astfel de zone — centrate pe localitățile Brașov, Făgăraș și Rupea — instruirile organizate în bibliotecile din centrele respective fiind mai eficiente (bibliotecile comunale dintr-o zonă sînt apropiate ca specific și deci și ca probleme) și mai economicoase (în special, ca timp necesar deplasării cadrelor).

Formele îndrumării de specialitate pe care le practicăm sînt mai numeroase. De pildă, celorlalte amintite li se adaugă trimiterea cu regularitate la toate bibliotecile comunale a buletinului metodic pe care îl editează biblioteca județeană, instrument de lucru în care bibliotecarii găsesc indicații și recomandări de specialitate, precum și materiale special destinate folosirii lor la organizarea acțiunilor de propagandă. De asemenea, invitînd deseori bibliotecarii comunali la manifestări organizate de bibliotecile județeană și orașenești, prilejuim tot de atîtea ori instruire cu un grad ridicat de eficiență, oferind exemple și mijloc de schimburi de experiență.

Nu uităm însă să amintim aici și ajutorul pe care îl reprezintă în munca noastră de îndrumare Ghidul bibliotecarului comunal, elaborat de Biblioteca

Centrală de Stat (difuzat încă din februarie tuturor bibliotecilor din județ) și materialele de îndrumare și de tehnică a muncii de bibliotecă publicate de revista *Îndrumătorul cultural* și, în special, în buletinul *Biblioteca*.

RED.: *Experiența acumulată pînă acum reprezintă o bază satisfăcătoare pentru perfecționări viitoare? Care sînt, în linii generale, proiectele de viitor ale Comitetului județean de cultură și educație socialistă în această direcție?*

M.L.: Da, fără să ne considerăm mulțumiți de nivelul atins în activitatea bibliotecilor comunale — sîntem conștienți de lipsurile care persistă, de greutățile pe care le mai întîmpinăm, de altfel inerente „inceputului” — apreciem că ceea ce s-a realizat pînă acum este într-adevăr numai o bază de pornire. O bază de pornire pentru perfecționări — atît organizatorice, cît mai ales referitoare la creșterea gradului de folosire a bibliotecilor, intensificarea circulației fondurilor, deci a difuzării de cunoștințe prin intermediul cărților, și integrarea mai puternică a activității cu cartea în ansamblul muncii politico-ideologice și cultural-educative.

Am amintit de unele experimente. Cele ce-și vor dovedi eficiența, intenționăm să le popularizăm, să le generalizăm prin schimburi largi de experiență. Ne-am propus, de asemenea, să stimulam și apariția altor experimente, noi, cu participare din ce în ce mai mare din partea bibliotecarilor comunali.

În proiectele noastre de viitor, la loc de frunte se situează și perfecționarea unor formule privind completarea colecțiilor bibliotecilor comunale, în sensul ca, de acum înainte, „centrul” să asigure doar orientarea achizițiilor, pentru efectuarea muncii propriu-zise de selecție și de fixare a precomenzilor pregătind din timp bibliotecarii și consiliile de conducere ale căminelor culturale, singurii factori în măsură să cunoască cît mai îndeaproape necesitățile reale de carte ale colectivităților lor.

Dezvoltarea colaborării cu ceilalți factori educaționali — organisme ca U.T.C., sindicate, organizații ale femeilor, învățămînt ș.a. — formează încă o direcție spre care se îndreaptă proiectele noastre de viitor. Rezultatele bune ale muncii de pînă acum, pe care le-am înfățișat mai sus, se datorează în mare parte și relațiilor de colaborare ce au început să se statornicească între factorii amintiți și bibliotecile publice.

În sfîrșit, analiza activității bibliotecilor comunale pe care o vom întreprinde după încheierea acestui prim semestru ne va aduce, cu siguranță, posibilitatea estimării mai în amănunt a necesităților viitoare în dezvoltarea lecturii publice în satele județului nostru.

**Interviu realizat de
George VLĂDESCU**

Ce știm despre biblioteca în care lucrăm?

Cît de „bună” este biblioteca dv.? În ce măsură răspunde serviciul de bibliotecă publică din comuna dv. sarcinilor cultural-educative ce-i revin? Cum satisface biblioteca dv. cerințele de lectură și informare ale întregii colectivități de pe teritoriul comunei?

Pentru a răspunde acestor întrebări esențiale privind îndeplinirea de către bibliotecă a funcției ei sociale, bibliotecarul comunal are posibilitatea de a-și pune singur un număr de alte întrebări asupra diferitelor aspecte ale muncii pe care este chemat să o desfășoare. Din dorința de a veni în sprijinul acelor cadre care intenționează să folosească această metodă de autocontrol — metodă de alfel larg răspândită astăzi în practica muncii de organizare a serviciului de bibliotecă — propunem bibliotecarilor comunal o listă cu întrebări sub forma unui chestionar.

Din rațiuni de ordin metodologic, dat fiind numărul mare de întrebări, în acest număr al buletinului nostru publicăm o primă parte a chestionarului, cuprinzând întrebări referitoare la organizarea funcțională a bibliotecii (secțiunea A I). O a doua parte, privind relațiile bibliotecii cu colectivitatea pe care o servește (A II), condițiile materiale (localul și echipamentul) ale bibliotecii (A III), precum și modul în care bibliotecarul își îndeplinește sarcinile sale în privința activității cu cartea, pe întregă comună (secțiunea B), o vom publica în numărul următor (9/septembrie 1975) al buletinului.

Axate pe cerințele biblioteconomice generale și totodată adaptate condițiilor specifice ale organizării serviciului de bibliotecă publică din mediul rural de la noi din țară, întrebările chestionarului au fost formulate în așa fel încît răspunsurile posibile să fie doar da sau nu. Ideal ar fi ca toate răspunsurile să fie da. În realitate, știm, vor fi și răspunsuri negative. Tocmai de aceea vă recomandăm:

- răspundeți la toate întrebările la care puteți. Cele la care nu puteți răspunde, discutați-le cu surorile tutelare, cu cadrele de îndrumare, cu colaboratorii dv. din cîmpul activității culturale-educative din comună;

- analizați-vă răspunsurile cu nu. Cît de importante sînt întrebările cu răspuns negativ pentru activitatea bibliotecii în care lucrați? Dacă problemele care au primit răspuns negativ sînt deosebit de importante, puteți alcătui un program de măsuri care să ducă la schimbarea nu-urilor în da-uri?

- prezentați întrebările la care ați răspuns prin nu și surorilor tutelare și factorilor de îndrumare din cadrul organizației județene de specialitate. Există un consens în răspunsuri? Dacă sînt dezacorduri, este de dorit, să se ajungă la același punct de vedere;

- unele întrebări din chestionar vor genera o scîndă de alte întrebări. Căutați să răspundeți la cît mai multe dintre acestea completîndu-vă astfel autoinvestigația.

Buletinul Biblioteca este interesat să cunoască părerea a cît mai multe cadre din bibliotecile comunale asupra chestionariului propus. Așteptăm, așadar, părerea dv. în legătură cu conținutul chestionarului și asupra utilității metodei pe care v-o propunem.

— Chestionar pentru autocontrolul îndeplinirii sarcinilor bibliotecarului comunal —

A) RĂSPUNDE BIBLIOTECA CERINȚELOR MODERNE DE ORGANIZARE A SERVICIULUI?

1. ÎN PRIVINȚA SERVICIILOR OFERITE PUBLICULUI:

1. Este concepută biblioteca pentru servirea intereselor de lectură și informare ale publicului mai degrabă decît pentru simpla colecționare și depozitare de cărți?

2. Are biblioteca obiective bine definite? În scris, conținute într-un plan de muncă (anual sau de perspectivă)? Sînt discutate periodic aceste obiective în cadrul organului de conducere colectivă, respectiv consiliul de conducere al cîminului cultural? Se încă-

drează aceste obiective planului unitar al muncii politico-ideologice și cultural-educative al comunei?

3. Răspund colecțiile bibliotecii dv. necesităților întregii colectivități? Cunoașteți aceste necesități? Se bazează această cunoaștere a necesităților pe o cercetare concretă (cum este, de pildă, cercetarea intereselor de lectură și informare ale diferitelor categorii socio-profesionale ale populației)? Sînteți la zi cu cunoașterea evoluției necesităților colectivității?

4. Oferă biblioteca condiții și servicii adecvate pentru preșcolari? Pentru elevi? Studenți? Populația din satele aparținătoare (prin filiale sau puncte de împrumut ale bibliotecii comunale)? Bătrîni și persoane răfînute în

casă? Grupuri minoritare în colectivitate?

5. Asigură biblioteca: colecții de periodice (ziare și reviste); discuri; benzi de magnetofon; reproduceri de artă; mape cu decupări de articole din presă; mape cu desene; o colecție de instrumente de informare de utilitate imediată (mersul trenurilor, mersul autobuzelor I.T.A., carte de telefon etc.); o colecție de lucrări privind istoria locală?

6. Satisfac colecțiile de periodice (respectiv abonamentele bibliotecii la ziare și reviste), ca număr și ca varietate de titluri, cerințele și interesele de informare curentă ale locuitorilor comunei? Există vreo colecție de periodice (vreun abonament la presă) și în filialele din satele aparținătoare?

7. Beneficiază biblioteca de avantajul deplin oferit de serviciile centralizate — împrumut interbibliotecar, achiziții centralizate de publicații, abonament la fișe tipărite etc.?

8. Folosiți, ca surse de informare, anumite cataloage colective (elaborate pe plan județean sau central)?

9. Aveți conturat (eventual, în scris) un program de achiziții de cărți și alte materiale potrivit profilului bibliotecii și necesităților cărora colecțiile trebuie să le răspundă?

10. Aveți posibilitatea de a vă pronunța sau a hotărî asupra cărților ce vor fi achiziționate de biblioteca dv., asupra selecției efectuate în acest scop?

11. Pentru ca selecția cărților ce vor fi achiziționate să se ridice la un bun nivel calitativ, aveți și folosiți o cît mai variată gamă de instrumente de informare asupra producției editoriale curente?

12. Satisface biblioteca norma minimă pentru mărimea colecției de cărți, de 3 volume/cap de locuitor?

13. Dacă colecțiile dv. se află sub acest minim, aveți un plan de perspectivă pentru atingerea treptată a acestei norme minime de dotare cu cărți a populației?

14. Atinge volumul anual al noilor achiziții minimum 10 la sută din fondul total al bibliotecii?

15. La stabilirea mărimum achizițiilor pe un an, sînt luate în considerare și necesitățile de reînnoire continuă a fondurilor permanente ale filialelor și a fondurilor destinate circulației în satele aparținătoare?

16. Sînt îndepărtate cu regularitate din fond cărțile uzate și cele depășite?, la intervale acceptabile, de cel puțin o dată pe an?

17. Reprezintă cărțile nebeletristice (din diferite domenii) cel puțin 50 la sută din totalul fondului?

18. Este colecția de cărți așezată după metoda accesului liber la raft, potrivit schemei elaborate de Biblioteca Centrală de Stat? Aveți această schemă?

19. Aveți rafturi care conțin mai mult de 300-350 de volume expuse la acces liber? Există rafturi ale căror polițe sînt pline cu cărți de la un capăt la altul? În caz afirmativ, intenționați degajarea în viitor a acestor rafturi supraîncărcate, care fac un deserviciu accesului liber la raft?

20. Sînt clasificate, cu indici de clasificare zecimală, toate cărțile din bibliotecă? Aveți, pentru operația de indexare, CLASIFICAREA ZECIMALĂ PENTRU BIBLIOTECI (ediția din 1959)?

21. Sînt cotate toate cărțile din fondul bibliotecii? Aveți tabelă de autori? 22. Aveți cataloage ale colecției bibliotecii pentru public? Alfabetic? Sistematic? Alte cataloage?

23. Întocmiți dv. fișele de catalog sau folosiți fișele tipărite? Intercalați cu regularitate în cataloage fișele cărților nou intrate în bibliotecă?

24. Sînt seose din cataloage, cu operativitate și în mod regulat, fișele cărților care lipsesc din colecție sau ale celor pe care le îndepărtați din fond?

25. Sînt ușor accesibile — atît publicului, cît și dv. — cataloagele bibliotecii? 26. Există, afișate la loc vizibil, indicații de folosire a cataloagelor?

27. Este ținută la zi și corect evidența primară (registru de mișcare a fondului) și evidența secundară (registru inventar) a colecțiilor?

28. Este ținută la zi evidența cititorilor și a activității zilnice?

29. Reprezintă numărul cititorilor înscrși anual la bibliotecă minimum 20—25 la sută din totalul populației comunei?

30. Este numărul volumelor împrumutate într-un an de cel puțin 4 ori mai mare decît numărul locuitorilor (înregistrînd un indice de lectură a populației de minimum 4 volume/cap de locuitor)? Știți că acest indice reprezintă expresia eficienței și rentabilității serviciului de bibliotecă publică?

31. Cunoașteți valorile minime ale altor indici de activitate (de pildă, indicii de lectură a cititorilor — 20 de volume pe an — și indicii de circulație anuală a fondului — 1,3)? Atingeți acești indici, în activitatea bibliotecii dv., valorile minime indicate aici?

32. Există un loc în bibliotecă, eventual local unde este amenajată colecția de lucrări de referință, special destinat activității de informare?

33. Desfășurați constant o muncă de îndrumare a cititorilor la raft?

34. Este bibliotecă deschisă cel puțin un număr de ore prevăzută de programul săptămînal stabilit de forurile tutelare? Este acest volum de timp suficient pentru servirea cititorilor? Dar pentru servirea cititorilor și efectuarea unor operații ce sînt de organizarea bibliotecii?

35. Sînt deschise punctele de împrumut și filialele din satele aparțină-

toare cel puțin de două ori pe săptămînă?

36. Este bibliotecă deschisă în orele cele mai convenabile colectivității? Dar punctele de împrumut și filialele?

37. Aveți prevăzută, în programul dv. de muncă în bibliotecă, timp pentru instruirea noilor cititori, copii și adulți, în privința folosirii cărților și a bibliotecii?

38. Asigurați îndrumarea individuală a lecturii?

39. Sprijină bibliotecă, prin forme specifice (liste bibliografice, prezentări de cărți, expoziții etc.), diferitele programe sau acțiuni ale organizațiilor colectivității?

40. Desfășoră bibliotecă acțiuni de propagandă a cărții? Orală, ca și vi-

zuală? La sediul bibliotecii, ca și la diferitele locuri de muncă? Diferențiat, pe grupuri cu interese asemănătoare, ca și pentru toată colectivitatea? După un program stabilit în funcție de necesități?

41. Sînt antrenați cititorii, în special copiii și tinerii, în organizarea și desfășurarea manifestărilor de propagandă a cărții?

42. Urmăriți eficiența acțiunilor de propagandă în creșterea circulației cărților popularizate și în îmbunătățirea structurii lecturii unor anumite categorii de cititori? La fel, în atragerea la lectură a publicului care nu frecvențează bibliotecă?

George VLĂDESCU

Marginalii la

„PRIMĂVARA CULTURALĂ BUCUREȘTEANĂ”

Poate mai mult de jumătate din cele 28 de acțiuni cu care Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu” din București și filialele ei au fost prezentate la această „Primăvară culturală” ar merita, fiecare, o consemnare aparte. Pentru ineditul lor tematic, pentru formula organizatorică aleasă, pentru ecoul stîrnit în rândurile participanților, pentru entuziasmul și dăruirea animatorilor. Credem totuși că, dincolo de semnificația unui moment cultural sau altul, important este să marcăm două nuanțe ale acțiunii bibliotecare la care am fost martori, la această ediție a festivalului cultural bucureștean.

An notă în primul rînd, ca o trăsătură de maturitate, implicarea acțiunii bibliotecare de propagandă a cărții în toate sferele vieții culturale: teatru („Prin orașul cu minuni” de Maria Banuș, spectacol de păpuși la seștea pentru copii a Bibliotecii municipale, în prezența artiștilor Teatrului de Păpuși „Crescerea limbii românești și-a patriei noastre” — cu participarea lui Emil Bolla și Marin Sorescu —, în organizarea Secției pentru tineret, cu concursul unui grup de actori de la Teatrul „Ion Creangă” etc.); muzică (seara muzicală „Murmurul primăverii”, la Biblioteca municipală, cu concursul muzicologului Eugen Prăpoc și al unei formații a Filarmonicii „George Enescu” etc.); artă plastică (expozițiile „Bucureștii pe puleta copiilor”, la Biblioteca pentru copii „Ion Creangă”, și „Bucureștii ogîndind în creștia copiilor”, la Biblioteca „P. Ispirescu”); filatelic (expoziția „Bucureștii în filatelic”, la Biblioteca tineretului) etc. etc.

An notă apoi orientarea cu precădere către forme deschise, de dialog viu cu publicul (simpozionul „Scriitorii și istoricii — croniciari ai cetății”, cu participarea lui Virgil Cîndea, Vasile Netea, Radu Cîrneai, Vintilă Corbul, Tudor George, la Biblioteca „Mihail Sadoveanu”; simpozionul „Carlea și țăntura personalității umane”, cu participarea lui Ștefan Costea, Tiberiu Ban, Mircea Ștefănescu, Haralambie Culea; dezbaterile „Patriotism și unanimitate în literatura română”, organizată de Biblioteca tineretului și Comitetul sindicatului de la Uzina „Autobuzul”, cu participarea poezilor Gabriela Melinescu, Ioana Diaconescu, Dan Mulașcu, Ion Lotreanu, Dumitru M. Ion; dialogul elevilor de la Școala generală nr. 81 cu publicistul Simion Săteanu pe tema „Enigmele Bucureștilor”, organizat de Biblioteca pentru copii în colaborare cu școala și întâlnirea elevilor de la Școala generală nr. 114 cu scriitorul Alexandru Mitru, pe tema „Bucureștii copilariei mele”, sub egida Bibliotecii „G. Ibrăileanu” etc.).

Mai notăm tendința de a descentraliza acțiunile, foarte multe fiind organizate în cadrul bibliotecilor filiale amplasate în diverse cartiere ale Bucureștilui (bibliotecile „Th. Neculuță”, „V.I. Lenin”, „D. Bolintineanu”, „I.L. Caragiale”, „C. Dobrogeanu-Gherea”, „I. Neculce”, „G. Ibrăileanu”, „Al. Sahia”, „P. Ispirescu” etc.) și de a țese dintr-un zidurile bibliotecilor pentru a fi în mijlocul publicului la locurile de muncă sau de loisir (manifestări desfășurate la Clubul Întreprinderii „Autobuzul”, la Clubul ÎREMOAS, la Sala I.P.G.G.H., la Sala Întreprinderii „Unirea”, la Fabrica de țigarete, la Casa de cultură a Sectorului 8, la Clubul finanțieri bănci, la școlile generale nr. 81, 168 și 114 și la Liceul nr. 10).

Cum rezultă și numai din cele enunțate, adresabilitatea acțiunilor a fost diversă: tineri și vîrstnici, elevi și muncitori, oameni de artă și oameni de știință. Chiar și preșcolarii s-au aflat în atenția organizatorilor (Carnavalul preșcolărilor „Zine, iepuri și pitici — printre cititorii mici”, cu invitații de la grădinițele nr. 2, nr. 116, I.S. Loto-Pronospori, Radio Televiziune și cu participarea actorului Florian Pittiș). Au existat și neîmpliniri — acțiuni pregătite în pripă, nemotivate real sau insuficient gîndite. Dar aceasta nu se înscrie printre dominantele actualei ediții a Primăverii culturale bucureștene.

I. T

Organizarea lecturii publice la sate — în atenția Comitetului județean de partid

Secretariatul Comitetului județean de partid Iași a analizat, în cadrul unei ședințe ce a avut loc în luna martie a.c., felul în care au fost aplicate prevederile Legii nr.26/1974 privind reorganizarea bibliotecilor comunale. Pornind de la situația concretă a funcționării, pe noi baze organizatorice, a bibliotecilor publice din mediul rural, recomandările care s-au făcut cu acest prilej au vizat, în ansamblu, îmbunătățirea substanțială a activității de propagandă și difuzare a cărții în comunele și satele județului. În acest scop, Comitetul județean de cultură și educație socialistă a fost însărcinat ca, împreună cu Inspectoratul școlar județean, să recruteze și să numească în funcția de bibliotecar comunal cele mai bune cadre didactice (profesori de limba română, de istorie, de științe sociale, învățători), cadre calificate și titulare, bine pregătite politic și profesional, care se bucură de un deosebit prestigiu în comună. S-a recomandat ca aceste cadre care preiau averea bibliotecii comunale să fie ajutate în activitatea de propagandă și difuzare a cărții de colective obștești (consilii ale bibliotecii comunale), formate din intelectuali, cadre didactice, elevi din clasele mari, pionieri fruntași. Pentru popularizarea fondului de cărți, pentru organizarea de manifestări de prestigiu, s-a tras la sarcină Comitetului județean de cultură și educație socialistă ca, împreună cu organizațiile U.T.C. și de pionieri, să se preocupe mai îndeaproape de orientarea organizării în comune a unor acțiuni de propagandă rătordate la interesele specifice fiecărei colectivități, acțiuni care să meargă pe linia eficienței, a obținerii unei largi audiențe în rândul locuitorilor.

De asemenea, Comitetul de cultură și educație socialistă a primit sarcina organizării instruirii bibliotecarilor nou veniți în activitate.

Ca urmare a acestor măsuri inițiate de către organul județean de partid, în marea majoritate bibliotecile comunale au fost preluate de noile cadre. Bibliotecarii noi au fost instruiți, la nivel județean, în două etape. S-au stabilit de asemenea câteva centre metodice în județ unde urmează ca periodic să aibă loc schimburi de experiență între bibliotecarii din comunele vecine.

În calitatea ei de instituție specializată a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, biblioteca județeană a întocmit și difuzat tuturor bibliotecarilor comunali un caiet metodice cuprinzând o serie de materiale în sprijinul organizării unor manifestări de masă, bibliografii pentru expoziții tematice, medalioane literare.

În vederea îmbunătățirii activității, colective ale bibliotecii județene (formate din specialiști în clasificarea publicațiilor, în domniul relațiilor cu cititorii) s-au deplasat în diferite localități (Răducăneni, Moșna, Lețcani, Șipote, Vlădeni, Scobinți, Balțați, Șcinteia ș.a.) acordând ajutor concret noilor bibliotecari în organizarea colecțiilor, în planificarea activității cu cititorii. În același timp, o atenție deosebită a fost acordată și bibliotecilor orășenești din Hirleu și Tg. Frumos, bibliotecii chemate să contribuie la reușita schimburilor de experiență ce sînt planificate, în sensul noilor recomandări, la aceste centre metodice.

Prof. Constantin GÎLEA
director al Bibliotecii Județene
„Gh. Asachi” din Iași

O inițiativă

La instruirea, din luna ianuarie a.c., a locuitorilor secretarilor comitetelor comunale de partid, directori de cămine culturale, din județul Bacău, a fost comunicată o importantă inițiativă a Comitetului județean de partid privind îmbunătățirea activității cu cartea la sate: extinderea programului de funcționare a bibliotecilor comunale în perioada vacanțelor școlare. Secretarul cu problemele muncii de propagandă și culturale al Comitetului județean de partid, Bratu Păun, a făcut cunoscută indicația ca cele 54 de cadre didactice care îndeplinesc și funcția de bibliotecar comunal, degrevate de alte sarcini obștești, să desfășoare, în perioada vacanțelor școlare, o activitate zilnică de 8 ore în bibliotecă pe care o deservesc. În acest sens, indicația a fost transmisă de către Comitetul județean de cultură și educație socialistă tuturor consilierilor populare comunale pentru vacanța de primăvară, astfel încît în această perioadă programul bibliotecilor comunale băcăuane a fost extins de la 8—12 ore pe săptămîna, la 8 ore zilnic.

În urma colaborării între Comitetul județean de cultură și educație socialistă și Inspectoratul școlar județean, receptiv la noua măsură, inițiativa cărăia l s-a dat curs în vacanța de primăvară se va menține și în vacanța de mare a elevilor, hotărîrea în acest sens urmînd să fie în curînd transmisă de cele două foruri județene tuturor comitetelor comunale de partid și directorilor coordonatori de la școlile din județ.

Radu STOIAN

Instantanee

Nimeni nu are suflet ca ea către carte...

Comuna Fălcu. De 22 de ani, Antoaneta Nica și-a legat viața, pasiunea, puterea de muncă și de dăruire de biblioteca comunală. De 22 de ani cărțile, aceste neprețuite instrumente ale cunoașterii și educației, trec prin mințile ei către oameni. Îndolincirea ei de bază, acum, e de socotitoare la consiliu. Mai e și sefa de brigadă la C.A.P. Timpul liber și-l petrece însă la bibliotecă. Printre cărți, printre oameni. Numai în primele 5 luni ale anului reușise să înregistreze aproape 600 de cititori. Dragostea față de bibliotecă se împletește la Antoaneta Nica, organic, cu un acut sentiment al datoriei: „Nu vād să aibă altceva suflet ca mine către carte”, obișnuiește ea să spună. Și se pare că are dreptate.

Cărțile o sparie...

Comuna Pungești. Cu 90 de ani în urmă, scriitorul Ion Adam pune aici, împreună cu Mihai Pastia și Spiridon Popescu, bazele bibliotecii comunale. Cartea a intrat de mult în tradițiile culturale locale. Și totuși... În anul din urmă, biblioteca a devenit o adevărată minge de fotbal, de luat și dat în primire în funcție de interese personale de moment. De la o vreme, nemaivîndu-se pesemne asemenea interese, biblioteca a rămas complet închisă. În memoria evidentelor nu stă scris nici un cititor. Organele locale sînt complet dezinteresate. Cadrele didactice la fel. Profesoara de limbă și literatură română Elena Scutaru, invitată să preia conducerea bibliotecii, a exclamat chiar: „Văleu, cînd intru și vād atîtea cărți mă spări!” Toți profesorii din Pungești gîndesc cam la fel. Toți se tem de gestiunea cărților. Dar oare există mai mare gestiune decît aceea că au sufletele copiilor, ale oamenilor, în mîna? Nu vor avea desigur cu ce plăti într-o zi golurile lăsate în suflete...

Eugenia MOLDOVEANU
director
Biblioteca Județeană Vaslui

JUDEȚUL IALOMIȚA —

DEMARAJ PROMIȚĂTOR

Stadiul actual și nivelul calitativ al activității bibliotecilor comunale din Județul Ialomița au format unul din principalele puncte ale amplei analize, efectuate nu de mult de către o brigadă a Consiliului Cultural și Educației Socialiste, asupra muncii cu cartea în această parte a țării. La încheierea procesului organizatoric, de reanșare a activității de difuzare și de propagandă a cărții în mediul rural pe baze obștești, întreaga rețea, formată din 55 de biblioteci comunale, era asigurată cu bibliotecari, dintre care 34 cadre didactice de diverse specialități. În unele localități, în ciuda faptului că procesul reorganizatoric, în primul rând predarea-preluarea gestiunii, a necesitat o mare cantitate de timp și efort, bibliotecile comunale au desfășurat încă în largă activitate de propagandă a cărții și au asigurat servirea cu cărți a cititorilor. Printre acestea se numără bibliotecile comunale ca cele din *PERIETI*, *COSIMBESTI*, *PERIȘORU*, *CIOCĂNEȘTI* și *BCU*, care în primele trei luni ale acestui an au înscris între 150 și 250 de cititori, difuzând 800-1000 de volume. Demnă de remarcat este în unele din aceste comune atenția deosebită acordată de directorii căminelor culturale activității de difuzare a cărții: în acest sens poate fi reținută preocuparea directorului căminului cultural din comuna Perișoru pentru activizarea filialei din satele aparținătoare.

Acestul demaraj, care relevă posibilitatea obținerii unor rezultate bune la scara întregii rețele, l se alătură preocuparea atentă a forului județean de îndrumare pentru creșterea calitativă și dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor din mediul rural, precum și pentru pregătirea de specialitate a cadrelor non-venite în bibliotecile comunale. Astfel, în programul de achiziții de cărți pe anul 1975, pentru bibliotecile comunale au fost comandate 530 de titluri, din care peste 50 la sută lucrări din alte domenii decât bibliotecile de publicații existente. În ce privește pregătirea bibliotecarilor comunali, la Biblioteca Județeană din Slobozia au avut loc instruirii ale noilor cadre, iar în luna februarie, în întreg județul a fost difuzat *GHIDUL BIBLIOTECARULUI COMUNAL*, elaborat de Biblioteca Centrală de Stat.

Dincolo de preocupările serioase și de rezultatele lor promițătoare, pe care le-am prezentat succint, potrivit constatărilor asupra ansamblului muncii cu cartea în satele județului Ialomița, au lăsat la iveală și o seamă de neajunsuri și de probleme care continuă să marcheze carențele acestei activități. În acest plan se situează, de pildă, programul nesatisfăcător ce a fost fixat pentru funcționarea bibliotecilor comunale, de 6 ore săptămânal. Insuficient chiar și numai pentru servirea cu cărți a cititorilor, numărul de ore afectat funcționării bibliotecii este mai puțin decât dacă se iau în considerație și celelalte obligații profesionale ale bibliotecarului comună — pregătirea și desfășurarea acțiunilor de propagandă a cărții, organizarea colecțiilor, ținerea evidențelor etc.

Pornind de la aceste observații, concluziile care se desprind din analiza activității de până acum a bibliotecilor comunale din Județul Ialomița impun atenției o serie de măsuri de îmbunătățire și perfecționare a muncii ce vor trebui să fie întreprinse sistematic, cu un crescut spirit de inițiativă și totală responsabilitate partinică la nivelul tuturor factorilor interesați. Printre acestea se înscrie necesitatea extinderii orarului de funcționare a bibliotecilor comunale, iar în acest cadru, destinarea unei cît mai mari părți a acestui timp difuzării cărții, atragerii și îndrumării cititorilor, reducînd la strictul necesar timpul afectat operațiilor de evidență a fondului și activității și celor de organizare a colecțiilor. De asemenea, este de dorit, în cadrul serviciilor de lectură publică oferite, să se acorde prioritate stratului de bază al populației sătești (țărani cooperatori) tinerilor și femeilor, pentru ajungerea cărții la cititorii adulți fiind necesară folosirea și a altor forme decât împrumutul de la bibliotecă, cum ar fi organizarea de puncte de împrumut la ferme zootehnice, la alte locuri de muncă permanente, la cercurile de citit, colportajul de cărți (eventual prin elevi), difuzarea de cărți cu prilejul seminarilor de învățămînt ideologic și agrozootehnic de masă etc. De asemenea, organizarea la un nivel calitativ superior a manifestărilor de propagandă a cărții, urmărind evoluția intereselor reale ale populației, va fi în măsură să conducă la creșterea contribuției specifice a cărții și lecturii publice la ampla muncă politico-ideologică, pentru educația socialistă a maselor.

George SEBASTIAN

Completarea colecțiilor

CZU 026.2 : 027.52 (498 Galați)

ECHILIBRAREA TEMATICĂ A PROGRAMULUI DE ACHIZIȚII

Proces de importanță esențială pentru perfecționarea activității, modernizarea colecțiilor bibliotecilor noastre publice este ilustrată printr-o experiență în acest domeniu în județul Galați. Este evidentiată preocuparea deosebită a Comitetului Județean de cultură și educație socialistă și a Comisiei de completare din cadrul Bibliotecii județene „V.A. Urechia” pentru reechilibrarea tematică a colecțiilor bibliotecilor comunale și orașenești, cu prilejul fixării conținuturilor de carte pentru anul 1975.

Completarea colecțiilor constituie o problemă complexă, de importanță esențială în existența instituției bibliotecare și, totodată, un act de mare răspundere socială și culturală. Procesul se desfășoară continuu, completarea colecțiilor bibliotecilor trebuie să răspundă în actuala etapă sarcinilor politice și economice pe care partidul și statul nostru le pune în fața instituțiilor culturale, de formare a omului nou, participant conștient la marea operă de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Rolul bibliotecii publice în acest context constă, în principal, în satisfacerea cerințelor și intereselor de lectură și informare ale întregii populații; pentru realizarea acestui deziderat, noutatea editorială, cartea, nu trebuie să fie prezentă în bibliotecă *întimplător*, ci aleasă, selectată, reprezentînd — în cadrul colecțiilor încheiate — toate domeniile în mod echitabil, asigurînd astfel echilibrul tematic și caracterul enciclopedic al colecțiilor, la nivel de cultură generală, corespunzător intereselor și cerințelor majorității colectivității deserveite.

Dacă în anii anteriori, la realizarea procesului de completare a colecțiilor bibliotecilor de pe raza județului Galați

Tabelul nr. 1

Editura	Titluri* Inscrise in proiectele planurilor editoriale	Comanda pentru bibliotecile publice de stat	
		nr. de titluri	nr. de exemplare
politică	250	154	16 272
științifică	154	50	3 160
didactică și pedagogică	128	39	2 338
militară	124	52	3 600
Academiei	247	16	762
tehnică	209	4	176
Cores	152	66	3 121
medicală	54	4	290
științifică și enciclopedia	60	37	1 870
Minerva	273	131	7 812
Univers	182	75	4 048
Albatros	232	125	7 434
Eminescu	254	168	6 546
Ion Creangă	174	164	15 668
Cartea românească	212	144	7 261
Kriterion	11	4	290
Dacia	119	38	2 278
Junimea	106	28	1 464
Meridiane	141	14	484
muzicală	127	9	354
Sport-turism	168	51	3 598
Facla	62	11	656
Serisul românesc	59	18	1 394
Total:	3 498	1 992	90 976

* în limba română.

Tabelul nr. 2

Domeniul sau genul de literatură	Număr de titluri	Număr de exemplare
social-politic	293	28 166
științific (clasa 5)	35	1 938
agrozootehnică	37	1 815
beletristică (maturi și copii)	888	57 221
alte materii	108	7 272
Total:	1 363	90 976

Tabelul nr. 3

Data (luna)	Total intrări cărți noi		social-politice		științifice și tehnice		agrozootehnice		beletristice		literatură pt. copii		alte domenii	
	titluri	exemplare	titluri	exemplare	titluri	exemplare	titluri	exemplare	titluri	exemplare	titluri	exemplare	titluri	exemplare
ianuarie	74	5 420	13	1 616	5	406	2	42	34	1 871	13	1 158	7	327
februarie	64	4 604	12	1 056	2	120	1	37	33	2 165	10	843	6	383
martie	59	5 224	18	1 972	2	116	2	116	32	2 208	2	522	3	290
aprilie	71	4 761	16	1 553	5	187	1	58	34	1 608	12	1 123	3	232
Total ianuarie-aprilie	268	20 009	59	6 197	14	829	6	253	133	7 852	37	3 646	19	1 232

erau antrenați toți lucrătorii din aceste unități, în condițiile actuale, când în bibliotecile din localitățile rurale activitatea trecută pe baze obștești se află abia la începutul ei, continuarea procesului de completare a colecțiilor acestora revine, în cazul județului Galați, Comisiei de completare din cadrul Bibliotecii județene „V.A.Urechia”, comisie alcătuită din specialiști, buni cunoscători ai realității existente în fie-

care unitate. Aceasta și-a asumat pentru anul 1975 complexa sarcină de a selecta și precomanda, conform proiectelor planurilor editoriale și anchetelor survenite pe parcurs, titlurile și exemplarele necesare pentru cele 58 de unități din județ, dintre care două biblioteci orășenești deservind fiecare o populație sub 10 000 de locuitori.

De fapt, se continuă, pe o altă coordonată, o activitate începută cu mai mulți

ani în urmă de fosta bibliotecă regională și care a fost întreruptă în perioada anilor 1969—1972, când sarcina conducerii procesului centralizat de completare a colecțiilor bibliotecilor publice a revenit, în cadrul Comitetului județean de cultură și educație socialistă, instructorului cu problemele de bibliotecă, comisia de completare intervenind doar la fixarea și centralizarea comenzilor de carte de la an la an.

În dispunerea asupra titlurilor și numărului de exemplare comandate după proiectele de planuri editoriale și în anchetele editoriale apărute până acum, comisia de completare a ținut seamă de principiile de bază ale completării colecțiilor bibliotecilor publice: specificul economico-social al localității, populație, particularitățile cititorilor reali și virtuali, numărul de volume deja existente în fonduri, alocația bugetară etc.

Sintetic, comanda de carte pentru anul 1975 (numai după proiectele planurilor editoriale) se prezintă potrivit datelor din tabelul nr. 1. În tabelul nr. 2 este prezentată repartizarea acestei comenzi pe domenii și genuri de literatură.

Pentru menținerea unui raport echitabil între literatura beletristică și cea pentru copii, pe de o parte, și literatura nebeletristică, comisia s-a orientat asupra alegerii celor mai semnificative titluri din literatura națională și universală, clasică și contemporană, acestea revenindu-i 888 de titluri (în 57 221 de exemplare), precum și acelor titluri din literatura nebeletristică considerate corespunzătoare profilului activității, însumând 474 de titluri (în 33 691 de exemplare). Semnificativ este și faptul că, dintre acestea din urmă, 294 de titluri (în 23 166 de exemplare) sînt din literatura social-politică și ideologică; numai documentele de partid și de stat, de exemplu, au fost prevăzute a fi achiziționate în 2—6 exemplare pentru fiecare unitate.

Poate fi considerată oarecum necorespunzătoare, în propunerile de completare a colecțiilor pentru acest an, repartizarea celorlalte categorii de literatură (științifică, tehnică, agricolă, medicală, de referință etc.) în comparație cu beletristica, dar, după opinia noastră, aceasta se datorează în primul rînd propunerilor editorilor, deficitare în această direcție mai ales în ce privește nivelul de tratare a subiectelor lucrărilor cuprinse în planurile editoriale. Tot în privința achizițiilor de literatură nebeletristică, consemnăm faptul că acestea s-au îmbogățit însă, ca număr de titluri și de exemplare, după apariția planurilor editoriale, prin anchetele difuzate pînă în prezent, astfel încît la ora actuală procentul de titluri-exemplare din domeniile respective (nebeletristică), cumulat cu cel prevăzut după proiectele planurilor editoriale, reprezintă circa 40—45 la sută din totalul

(Continuare în pag. 34)

La orice vîrstă, biblioteca poate
oferi satisfacții...

Nu numai cărți, ci și discuri!

O ZI OBIȘNUITĂ

la secția pentru copii
a Bibliotecii județene Vaslui

Un microgrup născut pe baza
afinităților de lectură.

De bună voie în fața tablei,
pentru a arăta ce a învățat din
cărți

„Accesul liber” se deprinde de timpuriu

Gusturi bine conturate

Preocupările individuale au
dispărut. E ora de povești...

Secția pentru copii a Bibliotecii județene Vaslui. Pe o simplă carte de vizită s-ar putea înscrie, ca date definitive, informații privind: dotarea — peste 18 mii de volume, discuri, diapozitive, jocuri; cititorii înscriși — cca 2200 anual; frecvența lor — aproximativ 20 400; volume difuzate — aproape 35 de mii într-un an. Ce se ascunde însă în spatele acestor cifre? Un adevărat univers. O lume pe care, călăuziți de dragostea și priceperea bibliotecarei Mariana Bucur, micii vasluieni au descoperit-o și au îndrăgit-o, au transformat-o în lumea lor. Aici preșcolarii și elevii primelor clase, așteptându-și părinții prinși în treburi gospodărești sau frații mai mari ocupați cu lecțiile, petrec ore plăcute desenând și colorând, privind cărți bogat ilustrate sau ascultând povești. Aici, școlarii mici cunosc bucuria primelor lor lecturi sau emoțiile competiționale prilejuite de jocurile didactice și literare ce le stau la dispoziție. Aici se deprinde știința de a se informa independent, de a-și completa prin lecturi particulare cunoștințele dobândite în școală. Tot aici, în prezența discurilor muzicale, a albumelor de artă, copiii învață ce este frumosul, trăiesc primele emoții estetice. Bucuria creației nu este nici ea străină universului acestei bibliotecă, unde, în fiecare marți, copiii pot desfășura activități practice — lucru manual, colaj, pirotgravură, mularj etc. — folosind cărțile grupate în raftul intitulat „Hărnicie, îndeminare, pricepere” și materialele de lucru asigurate cu sprijinul Clubului „Femina” din localitate. Activități de cenaclu, spectacole de păpuși, dimineți de basme, concursuri literare, expoziții de desene și colaje inspirate din cărți — iată tot atâtea motive pentru care copiii doresc să frecventeze bibliotecă, să se numere printre „obișnuiții” ei.

Legătura permanentă cu grădinițele și școlile din localitate, vizitele în grup și activitățile desfășurate în ambianța plăcută, prietenoasă a Secției pentru copii în cadrul „Zilelor deschise” organizate săptămânal contribuie la atragerea spre bibliotecă, spre lectură, a unui număr mult mai mare de copii decât cei ce locuiesc în imediata vecinătate.

De altfel, bibliotecă, amplasată central, într-o frumoasă clădire modernă, lăsând să se vadă, prin pereții mari de sticlă, întreaga viață ce pulsează în această lume a cărții, constituie prin ea însăși o permanentă invitație adresată copiilor. Vă invităm și noi, prin intermediul imaginilor fotografice, să fiți martorii unei zile din viața acestei bibliotecă. O zi obișnuită...

Comentariu: Ioana TĂUȚU

Fotografii: Florentina FEȘȚIN

Inițierea în „tainele” catalogului de bibliotecă

Învăță jucându-se și se joacă învășind...

Cititori, în adevăratul sens al cuvântului

Și spiritul de ordine poate fi deprins aici... Înainte de a părăsi bibliotecă, puțină „odihnă activă...”

Bucuria creației... „Cu acul și așă”, după modele din carte

prevederilor de achiziție în acest an. Și acest procent se poate estima că va crește în continuare pînă la finele anului.

O astfel de planificare, inițiată pe baza informațiilor furnizate de proiectele de planuri editoriale și completată pe parcurs cu informații din alte instrumente (cum sint, de pildă, anchetele editoriale), o apreciem a fi judicios întocmită, completă și concretă. O astfel de apreciere ne este îndreptățită de faptul că în stabilirea ponderii în achiziții a nebeletristicii și a beletristicii am căutat să înclinăm mai mult balanța în favoarea primei, orientîndu-ne după două realități ce nu mai pot scăpa astăzi atenției nici unui lucrător din complete: mai întîi, cerința obiectivă de a pune la dispoziția cititorilor bibliotecilor publice colecții bogate și reprezentative de carte de specialitate și de lucrări din diverse domenii, vizînd difuzarea unor cunoștințe răspunzînd unor largi interese și preocupări culturale și profesionale; în al doilea rînd, necesitatea reechilibrării tematică a fondurilor, știută fiind structura lor de pînă acum, dominată de beletristică.

Primei etape din procesul de completare a colecțiilor bibliotecilor publice din județul Galați, etapă ce poate fi denumită de *informare și planificare*, îi urmează cea de coordonare a achizițiilor în funcție de aparițiile editoriale, pentru realizarea căreia am reușit să încheiem un sistem. Potrivit mecanismului firesc al muncii de completare, acest sistem se realizează printr-o permanentă conlucrare între Comisia de completare din cadrul Bibliotecii „V.A. Urechia” și Centrul de librărie — Galați.

Statornicirea unor vechi și durabile relații de conlucrare între acestea a condus la posibilitatea perfecționării „din mers” a planului propus inițial pentru completarea colecțiilor bibliotecilor publice de pe raza județului, ambii factori punîndu-se de acord asupra necesității de a fi în primul rînd satisfăcute cerințele de carte pentru instituția bibliotecară. În acest sens, este de menționat că Biroul comercial al Centrului de librărie pune la dispoziția Bibliotecii „V.A. Urechia”, de la o zi la alta, „exemplarul de semnal”, dînd astfel posibilitatea comisiei de completare să analizeze și să decidă asupra fiecărui titlu apărut și asupra numărului de exemplare necesare per titlu. Pentru aceasta, se are în vedere mai întîi

precomanda inițială (titlu-exemplar), dar și decizia asupra titlurilor necomandate inițial și care, în urma lecturii bibliografice a exemplarului de semnal, se consideră necesar a fi propuse pentru achiziționare; la înapoierea exemplarului de semnal, biroul comercial este înștiințat asupra deciziei comisiei și, în limita posibilităților, cantitatea totală intrată în depozitul centrului de librărie este reprogramată în funcție de cerințele completării fondurilor din bibliotecă; în consecință, centrul de librărie repartizează colecătorului bibliotecilor noi titluri pentru completarea colecțiilor bibliotecilor comunale și orășenești sau mărește numărul de exemplare inițial precomandate.

O dată stabilite, de către comisia de completare în urma consultării exemplarului de semnal, titlurile și numărul de exemplare necesare, se întocmește pentru fiecare titlu în parte o fișă ce se păstrează, pînă la apariția titlului în colecătorul bibliotecilor, în fișierul de comandă și pe baza căreia se reține, la colecător, numărul de exemplare solicitat. Această fișă cuprinde, pe lîngă datele de identificare a titlului, numărul de exemplare comandate și repartizarea acestora pe fiecare unitate în parte (cifrele imprimare în căsuțe reprezentînd indicativul localităților, în ordinea lor alfabetică, iar cifrele scrise de mîna, numărul exemplarelor achiziționate). Din exemplul prezentat în figura 1, reiese că titlul comandat a fost dirijat în trei categorii de bibliotecă, cea de corespunzînd împărțirii acestora după mărimea populației: cîte 6 exemplare unităților deservind o populație de peste 6 000 de locuitori, cîte 4 exemplare a celor cu o populație între 4 000 și 6 000 de locuitori și cîte 3 exemplare bibliotecilor care deservesc localități sub 4 000 de locuitori.

Fișa mai furnizează și date privind perioada (luna) cînd titlul respectiv a fost trimis unității, precum și indicele — prescurtat — de clasificare zecimală. Prima informație ne servește la cunoașterea datei cînd titlul a fost achiziționat, astfel încît, la apariția unei noi tranșe — în cazul că nu a fost onorată întreaga comandă — avem posibilitatea să știm localitatea (localitățile) pentru care trebuia achiziționat titlul respectiv. De asemenea, la apariția unei noi ediții avem nevoie să știm timpul care s-a scurs de la ediția precedentă și tot astfel informația ne este necesară pentru

reachiziționare, în cazul lucrărilor de largă circulație. Indicele de clasificare zecimală precizează aria tematică a achizițiilor pe o anumită perioadă de timp (lună, trimestru, an).

Odată cu expedierea, de obicei în fiecare lună, a cărților de către colecătorul bibliotecilor — expediție avizată de instructorul de specialitate din cadrul Comitetului județean de cultură și educație socialistă —, fișele revin la comisia de completare, bibliotecarul cu achizițiile avînd sarcina alcătuirii pe baza acestora a fișierului publicațiilor achiziționate pentru bibliotecile orășenești și comunale, precum și întocmirea (ținerea) evidenței tematică a titlurilor și exemplarelor achiziționate, premisă a catalogului colectiv al bibliotecilor publice de stat din județ.

Din această evidență rezultă că în lunile ianuarie — aprilie 1975 colecțiile bibliotecilor orășenești și comunale au fost completate cu 268 de titluri în 20 009 exemplare, într-o repartizare tematică pe care o redăm în încheiere în tabelul nr. 3.

Virgil GRUIANU

NOTA REDACȚIEI: Prezentarea acestor cîteva date din experiența muncii de completare a fondurilor și de achiziții pe anul 1975 pentru bibliotecile publice de stat din județul Galați a fost făcută din dorința de a înfățișa cititorilor noștri o modalitate concretă în care preocupările pentru îmbunătățirea colecțiilor de publicații se conturează într-un sistem încheiat, în căutare continuă de metode și procedee eficiente de muncă. Desigur, nici cei ce au conceput și pus în aplicare acest sistem — Comitetul județean de cultură și educație socialistă, prin instituția sa specializată, Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați — nu consideră că au ajuns la forme care nu mai lasă loc perfecționării. Scăderile și greutățile au fost semnalate deschis în material. Acestora li s-ar adăuga — fapt omis în articol probabil din cauza unor neajunsuri care există — lipsa unor cooperări strîns în domeniul achizițiilor de publicații între rețeaua bibliotecilor de pe raza județului, cunoscută fiind importanța acestei conlucrări în privința coordonării achizițiilor, în ultimă instanță a raționalizării completării colecțiilor. Dar, dincolo de acestea, se impune aprecierea preocupărilor serioase, responsabile, a sistemului bine orientat, fundamentat pe principii științifice, pe cunoașterea realităților și care, cu perfecționările ce-i vor fi aduse pe parcurs, își va putea măsura eficiența în configurația viitoare a colecțiilor. O contribuție, ca multe altele de pe cuprinsul țării, la îndeplinirea unei sarcini actuale și de perspectivă de mare însemnătate aflată în fața bibliotecilor noastre publice — modernizarea colecțiilor de publicații, a tezaurului informațional, potrivit noulor cerințe și exigențe ale epocii în care trăim.

Ediția: politică Poz.: 1/1975
Autor:
Titlu: Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român
Nr. exemplare comandate: 260 Nr. exemplare livrate: 260

1	6	2	4	3	6	4	4	5	4	4	3	8	6	9	4	10	4	11	3	12	6		
13	4	14	6	15	3	16	7	3	18	4	19	6	4	21	6	22	6	23	4	24	6		
25	4	26	6	27	4	28	4	30	6	31	3	32	6	33	6	34	6	35	3	36	6		
37	4	38	6	39	3	40	6	41	4	42	4	43	4	44	4	45	3	46	6	47	3	48	6
49	3	50	3	51	6	52	6	53	3	54	6	55	4	56	3	57	3	58	3				

Fig. 1

Biblioteca publică și educația preșcolarălor

Cum poate contribui biblioteca publică la educația copiilor de vîrstă preșcolară, la apropierea lor de carte în consens cu politica partidului și statul nostru de integrare a învățămîntului preșcolar în ansamblul procesului instructiv-educativ?

Autoarea propune folosirea jocului în bibliotecă, de la simpla prezentă a jucăriilor ca element de cadru și pînă la folosirea sistematică a activităților ludice, ca modalitate de certă eficiență datorită caracterului atractiv-distractiv, pe de o parte, și, pe de alta, datorită virtuților sale formativ-modelatoare.

Dicționarele mai păstrează încă pentru joc definiția de „activitate distractivă, practică din plăcere mai ales de către copii”. În realitate însă, datorită complexității deosebite a acestei forme de conduită umană și a implicațiilor ei în plan psihologic, ca și în plan social, jocul a dobîndit în epoca contemporană sensuri tot mai bogate, definirea acestuia făcîndu-se azi nu atît prin natura sa, cît prin efectele sale formative. De altfel, jocul a fost utilizat în toate timpurile ca mijloc educativ, chiar dacă numai în sens limitat și doar la scara familiei.

Jocul poate fi privit ca mijloc de familiarizare a copiilor cu viața înconjurătoare, ca mijloc de aplicare creatoare, de valorificare a cunoștințelor acumulate și în același timp ca mijloc de educație morală și socială. Jocul stimulează procesul de instruire, îl adîncește și îl ameliorează. Ca modalitate intuitivă de însușire a cunoștințelor, jocul poate fi considerat o formă de învățămînt activ.

Date fiind caracteristicile modelatoare ale jocului, e firesc ca studiul conduitei ludice să fi fost preluat și de pedagogia modernă.

Specialiștii în psihologia copilului au ajuns, în zilele noastre, la un consens

general în ceea ce privește faptul că pînă la intrarea în școală jocul constituie tipul fundamental de activitate, adică forma de activitate ce susține în cea mai mare măsură dezvoltarea psihică, prin antrenarea psihomotorie, senzorială, intelectuală și afectivă. Importanța pe care o prezintă pentru procesul creșterii și al dezvoltării psihice echivalează tocmai de aceea, cu cea a procesului de instruire din anii de școală.

Este deci lesne de înțeles de ce problematica jocului ocupă un loc atît de important azi în preocupările pedagogilor și psihologilor din întreaga lume. Am aminti, în treacăt, pentru a furniza doar două exemple, că în anul 1965, la Sofia, a avut loc un simpozion internațional de pedagogie preșcolară consacrat jocului și că în primăvara anului 1973, la Frankfurt pe Main (R.F. Germania) s-au desfășurat lucrările unui seminar pe tema pedagogiei copilului, adresat în special pedagogilor, dar și editorilor de jocuri și bibliotecarilor. Prezența bibliotecarilor la acest seminar nu trebuie să surprindă.

Datorită funcțiilor instructiv-educative, ca și pentru virtuțile lui distractive, jocul a pătruns tot mai mult în anii din urmă, sub o formă sau alta, și în bibliotecile și secțiile pentru copii, de la simpla prezentă a jucăriilor, ca elemente de cadru, menite să confere un plus de atractivitate ambianței bibliotecii, pînă la folosirea sistematică a activităților ludice și chiar la reprofilarea unor biblioteci în așa-numite ludoteci, existente mai ales în țările scandinave și în R.F. Germania. Notăm pînă acum sporadică a jocului și în bibliotecile publice din țara noastră: Secția pentru copii a Bibliotecii „M. Sadoveanu” din București are deja constituită o microcolecție de jucării și experimentează folosirea marionetelor, iar Secția pentru copii a Bibliotecii județene Buzău practică atît jocul în bibliotecă, cît și — e drept, pe scară redusă — împrumutul de jucării la domiciliu. Și nu sînt singurele exemple.

Fenomenul e legat între altele de trecerea, în zilele noastre, în mai toate țările lumii, de la jucăria de tip artizanal sau manufacturier, la industrializarea producției de jucării, ceea ce a permis apariția jucăriei de masă și implicit o evidentă democratizare a ei. Faptul are o deosebită importanță, dat fiind rolul jucăriei de coordonator și stimulator al activităților ludice. Jucăria poate fi considerată drept un instrument, drept bază materială a jocului, o unealtă necesară desfășurării acestuia. Se remarcă totodată și o largă diversificare a repertoriului de jucării.

Ce și cît trebuie să achiziționeze o bibliotecă publică în materie de jucării, cum trebuie integrate aceste noi elemente în colecțiile de tip clasic, cui sînt destinate acestea, care sînt noile raporturi ce se stabilesc între o bibliotecă (sau secție) pentru copii astfel profilată și publicul ei, care sînt principalele funcții ale jocului în bibliotecă, ce probleme

ridică, sub raport pedagogic, extinderea serviciilor în această direcție — iată tot atitea probleme de o deosebită complexitate, greu de elucidat fără o bază practică, cu atît mai mult cu cît ele fac încă obiectul de studiu al specialiștilor și cîtă vreme faza de experiment nu a fost încă nicăieri depășită.

Un lucru este oricum clar, anume că bibliotecile nu mai pot face abstracție de joc, ca instrument al educației în general și în speță ca mijloc de atragere a copilului de vîrstă preșcolară către bibliotecă și către carte, prin contribuția ce o poate avea la trezirea interesului și la formarea deprinderilor de lectură. Mai tîrziu, odată cu creșterea în vîrstă, care antrenează modificări și în comportamentul ludic al copiilor, jocul, devenit o activitate din ce în ce mai complexă, poate favoriza, printr-un tratament pedagogic adecvat, primii pași în direcția formării unor deprinderi de muncă intelectuală. Ne vom opri mai mult — deși, și în acest caz, doar pentru a puncta cîteva idei — asupra primului aspect, care dobindește o semnificație deosebită în condițiile în care în țara noastră învățămîntul preșcolar tinde să aibă o poziție integrată în ansamblul procesului instructiv-educativ.

Evaluarea riguroasă a posibilităților de care dispune o bibliotecă sau alta, ca și precizarea obiectivelor urmărite prin introducerea jocului nu numai ca element de dotare, dar și ca instrument de lucru, sînt condiții indispensabile pentru reușita unei asemenea întreprinderi.

Un prim factor care trebuie avut în vedere îl constituie localul secției sau bibliotecii pentru copii. Acolo unde nu există un spațiu separat sau separabil, care să poată fi afectat exclusiv acestui scop, dezvoltarea unei ludoteci propriu-zise ar fi un fapt hazardat, cu consecințe defavorabile asupra serviciilor adresate celorlalte categorii de copii. Ne gîndim la zgomotul inevitabil într-o bibliotecă frecventată de preșcolari care le oferă condiții de joc, la fenomenul de supraaglomerare și la deosebita solicitare a bibliotecarului în munca de supraveghere și de îndrumare a micilor uzajeri în folosirea jucăriilor și organizarea jocurilor.

Împrumutul de jucării și jocuri, dar mai ales folosirea lor pe loc, în activități individuale sau de grup, libere sau îndrumate, sînt indicate deci mai ales în bibliotecile publice care dispun de spațiu suficient și sînt deservite de personal calificat, apt să desfășoare o muncă pedagogică adecvată. În aceste sectoare, destinate preșcolariilor, e bine ca jucăriile să fie supuse accesului liber, copiii avînd deplină libertate în opțiuni și independență în folosirea lor.

Tot aici ar trebui ca, paralel cu folosirea jucăriilor gata confecționate, copiii să aibă posibilitatea să creeze singuri anumite jucării și jocuri, de la forme mai simple, cum ar fi manipularea cărților cu reliefuri sau colorarea cărților cu aceas-

tă destinație, până la confecționarea propriu-zisă de jucării, prin decupări și lipituri, modelaj sau alte mijloace. Foarfecile, pelicanolul, cartonul și hirtia colorată, acul și ața, plastilina, creta și creioanele colorate nu trebuie să lipsească din „recuzita” unor biblioteci cu asemenea preocupări. Libertatea de creație a copiilor ar putea merge atât de departe, încât — în funcție de condiții — să li se permită să folosească anumiți pereți sau porțiuni din dușumea pentru desen liber sau inspirat din subiectele poveștilor și basmelor, activitate concepută tot ca modalitate de joc.

Utilizarea pe loc a jucăriilor gata confecționate, de la cele figurative până la cele cu caracter didactic, e bine să se desfășoare atât în mod independent, cât și în colectiv. Pe măsură ce copiii dobândesc o anumită experiență în folosirea anumitor jocuri cu caracter didactic — basme în bucățele, cuburi ilustrate, dominouri cu cifre și figuri, cărți de joc cu caracter instructiv, jocuri de recunoaștere etc. — se pot organiza mici competiții, după cum e bine să se treacă, cu ajutorul plin de tact al bibliotecarului, la complicarea jocurilor prin introducerea altor elemente cum ar fi audițiile de discuri, lecturile din cărți, proiecțiile de diapozitive și diapozitive. (Acestea din urmă pot fi date și în folosință individuală, cu ajutorul diaspictorilor manuale.)

Acolo unde bibliotecile nu dispun de condiții pentru o asemenea organizare a activității, aceste mijloace nu trebuie excluse cu desăvârșire, ci numai altfel utilizate. Astfel, în colaborare cu grădinițele, în orele când frecvența celorlalte categorii de cititori copii este mai redusă, se pot organiza vizite cu grupe de preșcolari la bibliotecă și activități de joc de genul celor enunțate mai sus.

O altă modalitate de pătrundere a jocului în bibliotecă este folosirea marionetelor. Poate exista o singură păpușă, a bibliotecii, prieten și sfătuitor al copiilor, cu zile fixe de „primire”, după cum se pot organiza spectacole de marionete, uneori cu concursul teatrelor de păpuși din localitate sau chiar prin formarea din rîndurile copiilor a unor echipe de păpușari, acțiune la care pot contribui și organizațiile de pionieri.

Toate acestea, ca și multe alte forme pe care bibliotecarii experimentați în munca cu copiii desigur că le vor găsi singuri sau le vor introduce în urma consultării altor categorii de pedagogi — educatoare, învățători, părinți — pot contribui în modul cel mai firesc la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor, la crearea unor deprinderi, a unor abilități și capacități intelectuale, la formarea unei atitudini față de colectiv (sociabilitatea, spiritul de competiție etc.). Dar mai ales vor asigura familiarizarea preșcolarilor cu ambianța bibliotecii și vor facilita trecerea treptată de la joc la carte, acest clasic instrument al educației, rămas până azi fără egal.

Liliana OBROCEA

sociologia lecturii

CARTEA ÎN RÎNDURILE MUNCITORILOR FORESTIERI DIN TOPLIȚA

Biblioteca orașenească din Toplița și-a propus și a realizat — în virtutea atribuțiilor ei de îndrumare — o cercetare-experiment asupra modalităților de impulsționare a lecturii publice la gurile de exploatare forestieră. Toplița, în pra căilor prin care biblioteca sindicatului, celelalte organisme interesate pot concura la propagarea și răspîndirea cărții în rîndurile muncitorilor forestieri. Articolul prezintă primele rezultate ale cercetării și câteva din soluțiile ce se impun cu acuitate.

Viața spirituală a muncitorilor din ramuri cu mare mobilitate socială și profesională, precum și cu locuri dispersate de muncă, așa cum este în domeniul forestier, nu a constituit până în prezent obiectul unor studii și cercetări socio-pedagogice, cu toate că ea implică o tratare specifică, determinată de condițiile concrete în care se desfășoară. Intensificarea muncii culturale-educative se ridică aici cu deosebită acuitate, întrucît muncitorii locuiesc la mari depărtări de instituțiile de cultură.

Pentru a putea fundamenta acțiunea de popularizare a cărții în rîndurile muncitorilor forestieri din Toplița a fost nevoie mai întîi de o temeinică documentare asupra realităților concrete. Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului-Toplița, secția de exploatare, are două sectoare forestiere de bază: Toplița și Capul Corbului. Aria de întindere este foarte largă, între cele două sectoare existînd o distanță apreciabilă. Față de aceste sectoare, gurile de exploatare se află în munți, la zeci de kilometri, fiind în același timp izolate de centre urbane sau rurale. Accesul se face de la șoseaua națională pe drumuri forestiere amenajate. La fiecare gură de exploatare lucrează colective de muncitori, variînd ca număr între 25 și 60, în funcție de sezon. Astfel, în perioada de iarnă, numărul lor este cu mult mai mare față de perioada de vară, cînd unii lucrează în gospodăriile personale, la munca cîmpului sau în alte activități. La începutul lunii septembrie 1974, la toate aceste guri de exploatare lucrau un număr de 751 de muncitori, angajați permanent, provenind din diferite județe: Argeș (6), Harghita (97), Iași (27), Mureș (115), Neamț (89), Suceava (17) etc. (În perioada de iarnă, numărul lor ajunge la 1 300.) Deși originari din

alte locuri, ei sînt de ani de zile stabiliți la aceste guri forestiere, fluctuația făcîndu-se doar de la un sector la altul în cadrul aceleiași exploatare. Diversitatea fazelor specifice activității forestiere — recoltatul (tăiatul și doborîtul) copacilor, fasonatul, colectarea, transportul, încărcatul — presupune existența unor colective de oameni cu un grad diferențiat de pregătire profesională. Cu excepția tăiatului și a transportului mecanizat, restul operațiilor sînt făcute manual, cu ajutorul topoarelor și țapinelor, munca lucrătorilor forestieri avînd un caracter predominant fizic. Totuși, cca 12 la sută — cei ce se ocupă cu organizarea directă a producției (maîștri, șefi de echipe) și cei ce lucrează cu mijloace mecanizate — au absolvit școli medii, profesionale sau cursuri de calificare. Programul de lucru al muncitorilor se stabilește, în funcție de planul de producție, în condițiile acordului global, lucrîndu-se zi-lumină. Muncitorii forestieri muncesc, așa cum am arătat, la mari depărtări de centrele civilizate ca și de casele lor; sînt cazați în cabane, unde conviețuiesc cîte 30-40 de persoane, fiind nevoiți să renunțe la condițiile de confort pe care le oferă mediul familial; stau săptămîni întregi izolați; nu mai iau parte la viața colectivității de baștină și nu se bucură de îmbunătățirile aduse comunei și nici de facilitățile culturale ale acesteia. Contactul cu lumea e sporadic. Ei lucrează în echipe răzlețe de 3-4 persoane, iar grupuri compacte se formează doar la dormitoare, seara, sau la cantine. În cadrul acestora se formează microgrupuri, bazate pe prietenii sau de cele mai multe ori pe loc de origine.

În condițiile de izolare față de familie, față de comunitatea originară sau de oraș, implicit față de instituțiile culturale, muncitorilor forestieri nu le rămîn decît mijloacele de comunicare

de masă audio-vizuale, presa și cartea — și acestea destul de greu accesibile —, contactele — sporadice — cu brigăzile științifice, unele programe culturale-artistice. Deși anumite guri de exploatare sint dotate cu aparate de radio și chiar cu televizoare, numărul emisiunilor urmărite este redus întrucît intensitatea curentului electric furnizat de grupurile electrogene este variabilă, iar unele aparate s-au defectat. Sint greuțiti de ordin organizatoric pe care comitetul sindical al întreprinderii forestiere și conducerea unității se străduiesc să le înlătore, căutînd soluții pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale lucrătorilor. Pe această linie se înscrie și nevoia reorganizării muncii cu cartea, izolarea impunînd pătrunderea cărții ca mijloc de dizolvare a acesteia. În urmă cu doi ani existau aici puncte de împrumut ale bibliotecii sindicatului. În ultima vreme însă, activitatea cu cartea la aceste puncte a încetat, în exploatare existînd doar niște dulăpioare cu un număr modest de publicații, reimprospătate foarte rar.

În virtutea sarcinilor de îndrumare ce-i incumbă Bibliotecii orașenești din Toplița, la începutul lunii iunie 1974, am început acțiunea de reorganizare, acțiune cu caracter de experiment ce a durat 5 luni. Dată fiind aria vastă de răspîndire a gurilor de exploatare, nu au putut fi cuprinse în acțiune, în această perioadă, decît șase puncte (biblioteci mobile): Hurdugaș (55 de muncitori); Bîta-Lomaș (61 de muncitori); Voievozdeasa-Izvor (45 de muncitori); Mermezuș (63); Călimănel-Deluț (39); Ciutoș (56). Pentru revitalizarea punctelor de împrumut am folosit colecțiile bibliotecii sindicatului de la clubul „23 August”, deținătoare a unui fond de carte de peste 12 000 de volume. Acest fond de publicații s-a dezorganizat în urma primirii gestiunii lui de către responsabilul clubului, care nu și-a înscris între preocupări și pe aceea a organizării colecțiilor potrivit normelor biblioteconomice. Faptul a făcut ca munca cu cartea la sediul clubului să se desfășoare în condiții slabe, biblioteca devenind mai mult o magazie de cărți, un depozit închis. Cu atît mai dificilă organizarea aprovizionării bibliotecilor mobile. Verificînd componența colecțiilor am constatat că majoritatea cărților sint din domeniul literaturii beletristice și că cele din alte domenii sint, în bună parte, depășite. În anul 1974 nu s-a cumpărat nici o carte, sindicatul combinatului nealocînd fonduri în acest scop. Timpul de experiment fiind foarte scurt, n-am putut reorganiza decît în linii mari fondul de publicații ca bază a dotării bibliotecilor mobile de la gurile de exploatare.

S-a ivit necesitatea cunoașterii opiniilor, opțiunilor muncitorilor forestieri în legătură cu lectura, a interesului pe care îl manifestă față de carte ca și a timpului afectat de ei lecturii. În acest

scop am folosit metoda convorbirilor colective, în cadrul unor grupuri alcătuite în funcție de locul unde sint cazați muncitorii, ca și discuțiile individuale. Datorită condițiilor de muncă și de viață, nu s-a putut întreprinde o cercetare sociologică propriu-zisă, ci doar un sondaj de opinii. Subiecților le-au fost adresate trei întrebări: Simțiți nevoia de a citi? Ce cărți ați prefera să aveți la îndemînă? Ce forme de activități cultural-științifice ați prefera să fie organizate pentru dv.? Analiza răspunsurilor primite la prima întrebare relevă că majoritatea muncitorilor forestieri investigați sint receptivi la ideea transmiterii cunoștințelor și a realizării destinderii pe calea lecturii. Din cauza lipsei de timp, a oboselii fizice, a condițiilor neprielnice lecturii (acolo unde nu este lumină electrică), mulți însă nu pot citi sau citesc foarte puțin. La cea de-a doua întrebare, nu s-au făcut referiri concrete la titluri de cărți, ci doar, în general, la genuri și specii literare: povești, povestiri hazlii, cărți de aventuri, doine, balade. Unii preferă ziarele și revistele pentru cantitatea de informații transmise la zi și pentru accesibilitatea lor, dar acestea nu le parvin totdeauna la timp. Deși fără legătură cu întrebarea adresată, mulți din participanții la discuție au tinut să precizeze preferința lor față de vizionările de emisiuni TV sau auditiile la radio. Interes explicabil pentru că aceste mass-media îi ajută să fie în contact cu lumea exterioară. Predilecția acestor muncitori pentru formele mai accesibile de informație și destindere de natură audio-vizuală nu exclude posibilitatea lecturii. Ci, dimpotrivă, trebuie făcut în așa fel ca una să se completeze cu cealaltă. În acest spirit, în viitor, la împrospătarea fondului de cărți vom ține seama de emisiunile preferate, aducînd și opere care au stat la baza diferitelor dramatizări și ecranizări sau lucrări de popularizare legate de tematica anumitor emisiuni. Față de problemele puse de cea de-a treia întrebare, muncitorii chestionați au dovedit mult interes. Un gen de acțiuni pe care-l preferă este brigada științifică, în cadrul căreia se discută probleme politice, științifice, medicale, de legislație a muncii și chiar privind fenomenul literar. Întrebați dacă nu i-ar interesa ca în cadrul unor asemenea întîlniri să li se prezinte și unele cărți, ei și-au manifestat acordul, găsind acest lucru binevenit. Desigur, nu este metoda cea mai bună să substitui prezentarea unei cărți lecturii individuale, dar considerăm că pentru început este bine și, în condițiile acestei colectivități, este chiar indicat. Reușind să le trezim interesul pentru cărțile pe care le prezentăm, vom crea teren favorabil și pentru lărgirea interesului față de lectură în general, pentru formarea în timp a acestei deprinderi la un număr cit mai mare de muncitori.

Avînd la bază datele rezultate din acest sondaj, ca și observațiile directe, am căutat ca, în măsurile pe care le-am luat pe linia propagandei și difuzării cărții, să ținem cont de complexitatea problemelor ridicate, ca și de condițiile speciale de muncă și de viață ale muncitorilor forestieri. În organizarea acțiunilor de popularizare a cărții și de atragere la lectură, am căutat ca ele să fie corelate cu alte activități culturale-educative realizate sub forma expunerilor, simpozionelor, consultațiilor științifice, serilor de întrebări și răspunsuri. Cooperînd cu celelalte instituții de cultură din orașul Toplița, cu membri ai colectivelor brigăzilor științifice, am prezentat diferite aspecte ale vieții noastre social-politice, științifice, precum și ale fenomenului literar. Astfel, în cadrul temei „România factor activ pentru promovarea unui climat de pace și cooperare în lume” s-au prezentat cărțile: Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism și România factor activ al progresului contemporan, explicîndu-se mai pe larg unele capitole și citindu-se unele pasaje din cărți. Cu prilejul altei întîlniri s-a vorbit despre egiptul muncii în poezie de-a lungul veacurilor, lucru ilustrat cu versuri din cartea *Înurile muncii*. Cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui Avram Iancu s-a făcut evocarea istorică a acestui mare revoluționar, după care s-a prezentat antologia literară Avram Iancu de Alexandru Andrițoiu. Versurile și proza citită au trezit un interes deosebit în rîndurile muncitorilor. Exemplele pot fi înmulțite. De fiecare dată, cărțile prezentate au rămas la gurile de exploatare unde a avut loc întîlnirea respectivă, pentru a fi citite, considerînd că discuțiile vii, libere, evocatoare, conduse de oameni bine documentați, cu folosirea unor argumente științifice, în limbaj accesibil, convingător, dau rezultate bune, generînd noi necesități de lectură.

În general, înzestrarea punctelor de împrumut se află în concordanță cu nivelul de pregătire al muncitorilor și cu preferințele manifestate, aducîndu-se în primul rînd cărți ușor accesibile. O seamă de greuțiti pe care le-am întîmpinat în transportul cărților, datorate lipsei de sprijin din partea unor factori responsabili, au făcut ca, în perioada experimentului, să nu putem împrospăta fondurile punctelor de împrumut decît în două etape, numărul cărților aduse aici cifrîndu-se la 347. Aceste cărți — în loturi de 50-60 de volume — au fost schimbate apoi între gurile de exploatare sus-menționate. Într-o fază

ulterioară de aprovizionare, cărților beletristice li s-a adăugat și un număr de cărți din alte domenii (34 social-politice, 43 științifico-tehnice, 17 din alte domenii) mai accesibile și atrăgătoare, ca și unele numere din revistele Flacăra, Urzica și Cinema, fapt care a marcat un început promițător în ridicarea calității lecturii. (Datele pe care le prezentăm în continuare nu au o valoare absolută, ci au numai un caracter orientativ, cei ce conduc punctele de împrumut acordând o atenție secundară înregistrării împrumuturilor. De altfel, experimentul a durat o perioadă scurtă de timp.) Din totalul de 319 muncitori existenți în această perioadă la cele 6 guri de exploatare urmărite, cei 57 de cititori înscrși au citit 167 de cărți, din care: 12 social-politice, 10 de popularizare a științei și tehnicii, 142 beletristice, 3 din alte domenii. Analizând componența lecturii se constată că majoritatea cărților citite sînt de literatură beletristică. Cărțile cu un număr mare de pagini și cele mai puțin accesibile sînt ignorate din principiu. Lucrările social-politice prezintă mai mult interes decît cele de popularizare a științei și tehnicii. Cărțile de popularizare a cunoștințelor științifice sînt abordate doar de muncitorii cu o oarecare pregătire profesională, la fel și cărțile din domeniul tehnicii forestiere, care îi interesează mai mult pe maiștri și pe absolvenții școlilor profesionale.

Experimentul organizat de noi în a doua jumătate a anului 1974 a dovedit că, deși condițiile grele în care se acționează nu permit obținerea unor rezultate spectaculoase într-un timp scurt, există posibilități reale de-a face loc cărții în spațiul în care activează și trăiesc muncitorii forestieri. Rezultatele obținute pînă acum, atracția pe care lectura o exercită asupra muncitorilor ne dau certitudinea că printro muncă susținută, permanentă, vom reuși să dezvoltăm la această categorie de oameni ai muncii deprinderi și necesități te-meinice de lectură, ca un mijloc superior de divertisment, educație și de ridicare a nivelului de cunoștințe. Va trebui deci să permanentizăm acele practici, ale muncii cu oamenii, care s-au dovedit viabile, pe care viața le-a confirmat ca eficiente, să căutăm procedee noi. Reușita acțiunii începute preține însă colaborarea tuturor factorilor educaționali, pentru ca din faza de experiment să se treacă la faza activității permanente. Se impune, în acest sens, elaborarea unui plan de măsuri concrete în care să se stabilească sarcinile fiecărui factor responsabil: ale secției de exploatare din cadrul întreprinderii și ale comitetului sindical, ale clubului „23 August” și ale casei orășenești de cultură, ale bibliotecii orășenești și ale celei sindicale.

Printre măsurile de ordin bibliotecomic, se impun: organizarea fondului bibliotecii sindicatului (în cadrul accesului liber la raft și depozitul de

dublete), pentru a putea satisface în mod optim atît cererile de carte ale cititorilor bibliotecii la sediu, cît și necesitățile aprovizionării constante, ritmice a punctelor de împrumut de la gurile de exploatare forestieră; scoaterea din fond a lucrărilor depășite și a celor uzate și aprovizionarea sistematică a bibliotecii sindicatului cu noutăți editoriale, din domeniul politico-ideologic, de interes profesional și de interes general, lucrări de referință, beletristică sau lucrări răspunzînd unor preocupări particulare; necesitatea reîmprospătării sistematice, ritmice a fondului de cărți de la bibliotecile mobile și cuprinderea în rețeaua de împrumut și a celorlalte puncte forestiere. În acest scop este necesar sprijinul comitetului sindical și al conducerii secției exploatare în privința reglementării transportului cărților spre punctele de împrumut de la gurile de exploatare.

Practica a arătat că cei care au în primire cărțile la punctele de împrumut nu sînt totdeauna în măsură să le recomande, să le popularizeze, să dezvolte gustul muncitorilor pentru lectură, mai ales în condițiile în care ei înșiși suferă în [planul] informării. Se impune deci necesitatea unui om competent, activist cultural, fie directorul clubului, fie un bibliotecar de la biblioteca orășenească, care să fie investit cu sarcini expres, atît pe linia împrumutării, luarea a fondului de carte de la fiecare gură de exploatare, cît și pe linia îndrumării lecturii muncitorilor prin discuții individuale purtate cu competență și tact pedagogic, prin antrenarea liderilor de grup în acțiunea de difuzare a cărții, ca și prin acțiuni diverse de propagandă a cărții.

Ar fi binevenită, de asemenea, luarea în discuție a muncii cu cartea și a muncii culturale în general, în cadrul ședințelor de producție care se organizează cu maiștrii la sediu, în cadrul ședințelor sindicale și ale organizației de partid. În felul acesta munca cu cartea ar fi privită cu mai multă atenție. Și, de aici, mai mulți sorți pentru soluții vizînd eliminarea lipsurilor care mai dănuie.

Ridicarea pe o treaptă superioară a muncii cu cartea în rîndurile muncitorilor forestieri din Toplița impune intensificarea, în perioada următoare, a acțiunii de popularizare a hotărîrilor partidului și statului, a documentelor programatice adoptate de Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român, informarea la timp a muncitorilor forestieri asupra evenimentelor interne și internaționale, ridicarea necontenită a gradului de cultură generală, astfel încît să se marcheze contribuția substanțială pe care o pot aduce cartea și lectura la creșterea nivelului de civilizație și de conștiință al acestei categorii de oameni ai muncii.

Natalia DOLTEA

Biblioteca orășenească — Toplița

Sugestii prețioase

Sub egida Comitetului județean de cultură și educație socialistă, în colaborare cu Consiliul județean al sindicatelor, în județul Brașov s-a desfășurat, între 10 și 19 aprilie a.c., Decada cărții tehnico-științifice, a cărei deschidere festivă a avut loc la Librăria „Ion Creangă” din municipiul de la poalele Timpei. În program au fost înscrise numeroase acțiuni, variate ca formă, între care: o întâlnire a cititorilor cu autori brașoveni de lucrări tehnice apărute în 1974 și cu redactorul șef al Editurii tehnice, Ion Condruș — la Biblioteca tehnică a Întreprinderii de autocomioane Brașov; o masă rotundă pe tema producției editoriale în 1975 a Editurii tehnice — la clubul Combinatului chimic Făgăraș; o dezbatere avînd ca temă lucrările apărute în domeniul culturii cartofului și sfecelei de zahăr, cu participarea unor redactori de la Editura „Ceres” — la Casa agronomului din comuna Hălchiu; o întâlnire a tinerilor de la Întreprinderea de tractoare Brașov cu prof. dr. doc. Gh. Nișescu și alți autori brașoveni de cărți tehnice.

Din aceste cîteva acțiuni amintite, atenția ne-a fost reținută deosebit de prima, cea de la Întreprinderea de autocomioane Brașov. Organizată în biblioteca de specialitate, unde participanților — în marea majoritate muncitori, tehnicieni și ingineri — le-au fost puse la dispoziție cărți din cele aflate în discuție, manifestarea a fost pe tot parcursul desfășurării ei o dezbatere vie, la obiect, soldată cu un mare număr de sugestii reținute de autorii brașoveni și de Editura tehnică din propunerile celor mai autorizați beneficiari ai cărții tehnico-științifice — cadrele din producția industrială. Le-am reținut și noi, pentru valoarea lor, și consenăm cîteva dintre ele: asigurarea publicării sistematice a unor lucrări care se cer continue, aduse permanent la zi cu informația cea mai nouă și îmbogățite cu date din practica și tehnologiile întreprinderilor noastre; editarea cărților tehnice pe specialități, urmîrindu-se treptat acoperirea în întregime a fiecăreia dintre acestea; eliminarea unor deficiențe de redactare, anume lucrări apărînd „prea stufoase”, „cu multă proză”, în loc să fie mai concentrate, cu grafice, etichete, schițe sau diagrame absolut necesare; îmbunătățirea nivelului științific de prezentare a conținutului, asigurarea unor aparate științifice mai bogate; o selecție mai riguroasă a titlurilor propuse spre editare, în prezent apărînd deseori mai multe cărți pe aceeași temă sau subiect, dar fără să aducă, una față de alta, informații mai noi; în sfîrșit, necesitatea apariției de cărți pentru unele domenii sau specialități foarte deficitare sub aspectul literaturii, cum sînt, de pildă, spectroscopia în metalurgie, laboratoarele uzinale ș.a.

Orice alt argument asupra eficienței unei astfel de acțiuni ni se pare a fi de prisos!

Alex. CODAGLIO

Biblioteca Județeană — Brașov

Biblioteca publică și informarea

Potrivit concepției moderne, activitatea bibliotecară, bibliografică și de documentare formează o unitate organică, depistarea, depozitarea și transmiterea informațiilor reprezentând părți ale aceluiași proces. În cadrul acestuia, biblioteca are o funcție de informare bine definită, ea fiind, după afirmația lui André Maurois, „principala, cea mai bogată sursă de informare asupra problemelor care preocupă omenirea întreagă”.

Ca păstrătoare, în colecții organizate, a literaturii din toate domeniile, biblioteca — în special cea publică — devine intermediar între această literatură — care se dublează la 10—15 ani, dar care se și învechește în decursul unui deceniu — și diferitele categorii de beneficiari.

Îndeplinind prin excelență o funcție informativă — prin totalitatea serviciilor dezvoltate de ea —, biblioteca publică se integrează activ în procesul de producție, în viața științifică și culturală a colectivității deservite, în procesul de educație permanentă, în procesul de învățămînt.

Pe plan local, la nivel județean sau municipal, ea este chemată să joace un rol de instituție coordonatoare a activității de informare, fiind în măsură să stabilească și să permanentizeze legături de schimb, de documentare și informare între toate instituțiile deținătoare de documente și informații.

Principalele tipuri de servicii de informare oferite de biblioteca publică pot fi sintetizate în: organizarea și punerea la dispoziția beneficiarilor a surselor — primare și secundare — și a instrumente or de informare; acordarea de informații factogice și bibliografice, ca răspuns la cererile exprimate prezentate de beneficiari; răspunderea selectivă de informații (prin întocmirea de bibliografii și fișiere tematice) sau instituirea unui sistem de informare pe specialități (prin liste bibliografice venind în întâmpinarea cererilor latente de informații); organizarea și difuzarea selectivă a informației cu specific local; diseminarea informației privind serviciile oferite de biblioteca publică, de alte biblioteci și centre de documentare locale, de bibliotecile și centrele de documentare din țară și din străinătate; informații asupra posibilităților de procurare prin împrumut interbibliotecar a unor lucrări necesare satisfacerii unor cereri speciale.

Trăsăturile definitorii ale muncii moderne în acest domeniu sînt integrarea și coordonarea eforturilor de informare, imperative care decurg pe de o parte din creșterea fără precedent

* Maurois, A. *La bibliothèque publique et sa mission*. Paris, Unesco, 1961, p. 33.

informare
documentare

b

CZU 025.5:027.53 (498 Brăila)

INFORMAREA ÎN BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ BRĂILA

Realități și perspective

Înfățișînd principalele aspecte ale organizării activității de informare prin care biblioteca publică din Brăila caută să răspundă cererilor reale și virtuale de informații ale locuitorilor municipiului, articolul aduce în atenție problema conceptului de informare în biblioteca publică, activitate cu sferă largă, implicată permanent în relațiile cu publicul, în serviciul cititorilor.

a producției de carte, din creșterea numărului de beneficiari și diversificarea cererilor de informare, iar pe de altă parte, din faptul că ele reprezintă singurele căi de rentabilizare a serviciilor și de asigurare a promptitudinii informației. Scopul acțiunii de integrare a activității tuturor unităților de informare este ca beneficiarul informației să primească răspuns prompt și calificat de la orice serviciu de informare asupra depozitelor existente, pe o unitate teritorială dată (județ, țara întreagă sau alte țări), chiar dacă veriga căreia i se adresează beneficiarul numai înlesnește procurarea informației și nu o furnizează ea însăși. Integrarea presupune coordonarea clară a funcțiilor fiecărei unități integrate și o unificare a metodelor de lucru.

Iată, prezentat pe scurt, fundamentul teoretic, concepția de la care s-a pornit în Biblioteca județeană Brăila, în toamna anului 1972, la conturarea unei activități organizate de informare. De menționat însă că această activitate a existat și înainte în biblioteca noastră, fiind efectuată de toți bibliotecarii ca o componentă indispensabilă a activității cu publicul. La data menționată, o parte a activității complexe pe care o reprezintă munca de infor-

mare, anume prospectarea cererii de informare, organizarea instrumentelor și alcătuirea unui plan de perspectivă a activității a fost încredințată unui cadru special desemnat în acest scop.

Cele de mai jos sînt rodul cercetărilor întreprinse de noi în decurs de aproape un an pentru găsirea unor soluții optime, adecvate condițiilor locale, care să se circumscrie concepțiilor teoretice moderne asupra acestei munci. Studiul a fost întreprins pe etape și a cuprins: definirea profilului economic, social și cultural al ariei teritoriale deservite; cercetarea categoriilor de beneficiari; analiza colecțiilor bibliotecii și depistarea golurilor și a neconcordanțelor cu cererile de informare; organizarea instrumentelor de informare; elaborarea de bibliografii pentru cererile de informare specifice, locale; coordonarea eforturilor de informare cu celelalte unități de documentare și informare din municipiul Brăila; integrarea rețelei de informare pe plan local, alcătuirea unui plan comun de lucrări de informare, conectarea la sistemul național de informare.

Municipiul Brăila — realități economice, sociale și culturale; categorii de beneficiari

Într-o primă fază a organizării activității de informare, atenția noastră s-a îndreptat spre satisfacerea cerințelor de informare la nivelul municipiului pe care biblioteca îl deserveste. Municipiul Brăila, aflat astăzi printre localitățile cu peste 160 000 de locuitori, prezintă un puternic profil industrial (industrie metalurgică, constructoare de mașini, chimică, de prelucrare a lemnului, alimentară, confecții și textile), completat și de funcția sa comercială, ca important port la Dunăre.

Viața culturală a orașului este marcată de activitatea a numeroase așezăminte, între care o casă de cultură și 3 cămine culturale în cartiere, o bibliotecă publică (biblioteca județeană), 40 de biblioteci școlare, 47 de cabinete tehnice, 46 de biblioteci ale sindicatelor și 2 ale cooperației meșteșugărești, 5 cluburi, 8 cinematografe.

Rețeaua așezămintelor de învățămînt prezintă forme de învățămînt preșcolar, elementar, mediu și postliceal.

Dezideratele de informare și lectură ale cititorilor potențiali și reali sînt circumscrie, în principal, unor factori ca: încadrarea într-o formă de învățămînt de stat sau în universități populare; profesiune (actualizarea și perfecționarea cunoștințelor profesionale, informare cu privire la progresul profesiei, cercetare, proiectare, documentare); nivel de pregătire po-

lítico-ideologică, științifică, culturală și profesională; actualitatea internă și internațională; cadrul local — economic, cultural etc.; interese de informare declanșate de mijloacele de comunicare în masă (presă, radio, televiziune, instituții culturale etc.); interese, pasiuni, înclinații personale (indeletniciri practice, talente, interese culturale).

Știind că nevoile de informare sînt determinate, în principal, de încadrarea într-o formă de învățămînt, de profesiunea și de gradul de pregătire ale fiecărui beneficiar, *prospectarea categoriilor de beneficiari ai informării* privește din aceste unghiuri de vedere ni s-a impus din capul locului.

Cea mai numeroasă categorie de cititori potențiali o formează cadrele din industrie (în 1973, peste 44 000). Desigur, muncitorii, tehnicienii sau inginerii nu se limitează — pentru studiu și documentare — să facă apel numai la fondurile bibliotecii județene, ei avînd acces la colecțiile cabinetelor tehnice. Dar, cunoașterea exactă de către noi a intereselor de lectură și informare ale acestora ne-a orientat spre o justă coordonare a completării fondurilor și a elaborării instrumentelor de informare pe plan local.

Prin frecvența și varietatea solicitărilor adresate bibliotecii noastre, elevii, cadrele didactice și cadrele sanitare formează alte categorii distincte de beneficiari, ale căror interese se află constant în atenția activității noastre.

Colecțiile bibliotecii

Baza materială necesară desfășurării unei activități de informare eficientă o formează colecțiile proprii ale bibliotecii. O analiză a componenței colecțiilor noastre de publicații în anul în care am început organizarea activității de informare a fost în măsură să evidențieze: cantitativ — o dotare insuficientă cu cărți a populației (circa 0,8 volume per locuitor, sub minimul recomandat, de 1,5—2 volume per locuitor); calitativ — o structură tematică echilibrată (40 la sută literatură nebeletristică, 51 la sută beletristică), cu posibilități de perfecționare în direcția creșterii ponderii literaturii nebeletristice. În ceea ce privește lucrările de referință cu caracter enciclopedic, biblioteca posedă toate dicționarele și enciclopediile principale din producția noastră editorială curentă. Prin confruntare cu „Bibliografia R.S.R. Cărți, albume” din anul 1954 și pînă în prezent, am constatat însă că literatura fundamentală de referință a unor domenii specializate prezintă destule goluri: din științele economice nu posedăm decît

60 la sută din titlurile apărute, din tehnică — 70 la sută, din agricultură — 60 la sută.

Înlăturarea acestor lacune a făcut obiectul unei acțiuni în timp, pe prim plan situîndu-se achizițiile de la anticariate, completarea retrospectivă de la Rezerva națională de carte, ca și donațiile și schimbul de dublete.

Completarea surselor de informare secundară a fost — și continuă și astăzi să fie — o altă direcție către care ne-am îndreptat atenția cu precădere. Desigur, în bibliotecă poate fi găsită Bibliografia națională — în cele 3 serii, editate de Biblioteca Centrală de Stat —, bibliografiile elaborate de alte biblioteci publice din țară, cele editate de bibliotecile universitare sau bibliografiile apărute în diferite edituri, dar pînă nu de mult nu avusesem în vedere achiziționarea publicațiilor elaborate de centrele și oficiile de informare și documentare din ramurile tehnice dezvoltate pe teritoriul Brăilei. Ca un prim pas în această direcție ne-am propus depistarea și evidențierea tuturor surselor secundare de informare existente în bibliotecile și cabinetele tehnice de pe teritoriul municipiului, pentru a raționaliza achiziționarea lor și pentru a facilita obținerea de informații.

Organizarea instrumentelor de informare

Crearea instrumentelor proprii de informare înscriso altă etapă în organizarea activității noastre de informare. Plecînd de la natura solicitărilor, ni s-a părut necesară imbinarea instrumentelor fixe, tradiționale, cu cele în forme ușor accesibile, de mare mobilitate, care să dea un caracter dinamic întregului proces de informare.

Catagoale de bibliotecă — generale și speciale (catagoale pentru cărți ale secțiilor de imprumut, cele pentru publicațiile periodice, catalogul fondului local, catalogul cărții tehnice, catalogul colectiv al cărții rare din municipiu) — rîmîn, desigur, sursele principale de informare asupra colecțiilor proprii ale bibliotecii.

Lista acestora se continuă cu catalogul pe subiecte al surselor secundare de informare. Acest catalog, incluzînd toate lucrările bibliografice elaborate de oricare instituție centrală sau locală, indexate pe subiecte, oferă posibilitatea regăsirii imediate a acestora și utilizării lor prompte. Catalogul include bibliografiile întocmite în cadrul instituției noastre, bibliografiile nepublicate elaborate în alte biblioteci și semnalate în „Repertoriul bibliografiilor nepublicate” (publicația anuală a B.C.S.), bibliografiile ascunse de mare amploare, depistate cu ajutorul „Bibliografiei R.S.R. Cărți, al-

bume”. Fișele unor astfel de bibliografii poartă mențiuni speciale: număr de titluri, categoria de beneficiari pentru care a fost elaborată, data încheierii cercetării.

Prin cooperare cu unele cabinete tehnice din municipiu ne-am propus elaborarea unui catalog colectiv al materialelor de referință din domeniul științei și tehnicii, ca și a unor cataloage colective pentru periodicele de specialitate și cartea străină existente în municipiu. Într-o etapă viitoare, aceste cataloage colective vor trebui să oglindească informația de acest fel existentă pe întreg teritoriul județului.

Avînd drept scop informarea asupra tuturor surselor secundare existente pe plan local, cataloagele acestea își vor dovedi utilitatea și în coordonarea achizițiilor și înlăturarea paralelismelor în completare.

Pe același principiu al colaborării se va realiza catalogul de creștere a colecțiilor din toate bibliotecile și cabinetele tehnice din Brăila, pentru informarea publicului și a bibliotecarilor asupra ultimelor achiziții — cărți și periodice — dintr-un trimestru, pentru a înlesni împrumutul interbibliotecar și a integra colecțiile într-un circuit mai larg.

Fișierele tematice, bibliografiile deschise (realizate în colaborare sau pe baza bibliografiilor altor unități), fișierul de recenzii (prin utilizarea „Bibliografiei R.S.R.”) vin să completeze sistemul de cataloage, să înlesnească regăsirea informațiilor, să întzelească interesul publicului și să determine diversificarea cererilor de informare.

Satisfacerea cererilor de informare cu privire la realitățile locale

Elaborarea unei evidențe a materialelor — cărți și articole din periodice — referitoare la realitățile brăilene constituie, pe de o parte, o datorie care revine nemijlocit bibliotecii publice din centrul de județ, în cadrul atribuțiilor ei de unitate principală a rețelei de biblioteci publice de stat și ca păstrătoare a documentelor de importanță locală, iar pe de altă parte, o obligație în cadrul acțiunii de furnizare a documentației necesare forurilor decizionale (organe de partid, și de stat județene și municipale) de către aceeași bibliotecă. În schema pe care o reproducem am prefigurat sistemul de informare a organelor de partid și de stat de către biblioteca județeană, sub multiplele aspecte sub care această acțiune se desfășoară. Bibliografia locală răspunde, de asemenea, dezideratelor de informare ale cercetătorilor locali și constituie contribuția unității brăilene la completarea bibliografiei naționale.

Încercînd să fixăm un echilibru corespunzător între diferitele preocupări pe această linie, am schițat un complex de teme și forme de lucrări a căror eșalonare în timp permite stabilirea ordinii de prioritate. Pe prim plan au fost trecute problemele curente cu caracter economic și cultural-științific, care au luat forma *anuarului bibliografic, a fișierelor bibliografice* (de pildă, *Personalități brăilene*) sau a *catalogului publicațiilor locale* (adus la zi).

În perspectivă mai îndepărtată vedem întocmirea catalogului publicațiilor brăilene microfilmate și a monografiei bibliotecii, un număr sporit de fișiere bibliografice, precum și elaborarea bibliografiei „Reprezentanți ai Brăilei în știința și arta românească”.

Coordonarea și integrarea acțiunilor de informare

Tendința noastră este ca, prin crearea de instrumente eficiente de informare, să stabilim legături în primul rînd cu cabinetele tehnice locale, cu celelalte biblioteci din localitate (atît prin schimb de informații, cu ajutorul cataloagelor colective, cit și prin împrumut interbibliotecar); în al doilea rînd, cu marile biblioteci din țară, furnizoare de informații și care efectuează împrumut interbibliotecar; în al treilea rînd, cu centrele de informare și documentare care răspund, prin publicațiile elaborate, nevoilor de informare ale beneficiarilor obișnuiți ai bibliotecii.

De asemenea, intenția noastră este și aceea de a înlesni accesul publicului cititor la informație — indiferent unde s-ar găsi ea — prin biblioteca publică. Considerăm această instituție de cultură și educație ca o *verigă de legătură* indispensabilă între beneficiar și generatorul de informații. Și aceasta, în direcția coordonării și mijlocirii accesului publicului cititor la *toate* informațiile și la *toate* documentele socialmente necesare, indiferent în ce unitate se găsesc ele.

Desigur, cele expuse mai sus constituie mai mult un plan de perspectivă, o cristalizare a concepțiilor proprii cu privire la rolul, utilitatea și direcțiile de dezvoltare a activității de informare într-o bibliotecă județeană de tipul celei din Brăila.

Tempul și beneficiarii acestei activități — publicul nostru cititor — vor fi cei care vor confirma sau infirma justetea unor atari concepții, ca și a unor căi pe care deja am pornit și ale căror prime rezultate am căutat să le aducem în atenția cititorilor revistei noastre de specialitate.

Eugenia NEDELCU

Expoziție de carte închinată lui Mihai Viteazul

Luna mai, moment aniversar al celor 375 de ani de la actul Unirii Țării Românești, Ardealului și Moldovei, realizat sub domnia lui Mihai Viteazul, a prilejuit manifestări omagiale în întreaga țară. Un ecou deosebit a stîrnit expoziția de carte organizată de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Dolj, cu sprijinul Bibliotecii Centrale de Stat și al Bibliotecii județene din Craiova. În modernă sală de expoziții din clădirea Teatrului Național din Craiova, au fost expuse cca 400 de documente, cărți și fotografii din colecțiile B.C.S., ale Bibliotecii Academiei și ale Muzeului de istorie al R.S. României, reflectînd personalitatea marelui domnitor, aportul său la realizarea independenței și unității naționale. Iată și structura tematică a expoziției: *Mihai — Ban de Mehedinți și Domn al Țării Românești; Luptele cu turcii pentru independența țării, Calugăreni 1595; Mihai — Domn al Țării Românești, al Ardealului și al toată Țara Moldovei; Ecouri contemporane despre lupta lui Mihai* (în publicații germane, franceze, italiene și în stampe de epocă); *Mihai Viteazul în conștiința poporului nostru.* ■ I.T.

Anul internațional al femeii

În ultima decadă a lunii mai, publicul bucureștean a avut posibilitatea să cunoască, într-o viziune panoramică și în același timp istorică, aportul femeilor din țara noastră la dezvoltarea științei și tehnicii, a artei și literaturii, la viața civică și politică, reflectat în ampla expoziție de carte (peste 1000 de volume) deschisă la Casa de cultură a I.R.R.C.S. Organizatori: Comitetul municipal de cultură și educație socialistă și Centrul de librării — București, cu sprijinul Bibliotecii Centrale de Stat și al Centralei Editoriale. Pe durata expoziției, aici s-au desfășurat diverse manifestări culturale-educative: conferințe — „Evocări și portrete”, „Figuri de femei intrate în conștiința poporului român” (dr. Elena Georgescu, cercetător la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, și Angela Popescu — Brădiceni, director al B.C.S.); prezentări de cărți — „Schite bucureștene” de Doina Ciurea și „Plecarea Vlasinilor” de Ioana Postelnicu; Intilniri cu scriitoare (Maria Banus, Veronica Porumbacu) și graficene (Gemma Babota și Ileana Ceausu-Pandele); recitaturi de versuri („Din lirica feminină”, „Din lirica copiilor dedicată mamei”). Remarcabil catalogul-program al expoziției: *adevărată bibliografie a literaturii științifice și beletristice aparținînd femeilor din țara noastră.* ■ I.T.

Examene, examene, examene...

De bună seamă, pregătirea examenelor începe odată cu prima zi de cursuri. Totuși, perioada sesiunii și cea premergătoare este marcată de o intensificare a studiului, de recapitularea și sistematizarea cunoștințelor, de aducerea lor la zi. Bibliotecile de specialitate sînt asaltate, sălile de lectură devin neîncăpătoare, programul de acces neîndeșulător. Cîmtrăspund bibliotecile de facultate acestor cerințe? Am căutat răspuns pildurilor, de altfel — la *Biblioteca Facultății de biologie a Universității București*. Cîteva din măsurile luate: ● Extinderea împrumuturilor de „cursuri” și „lucrări practice”; ● Legătura cu catedrele și cadrele didactice pentru a suplini pînă la capăt exemplarele la anumite cursuri — prin extinderea bibliotecii sau furnizarea unor fascicule dactilografiate ● Intensificarea împrumutului interbibliotecar pînă la domeniile interdisciplinare cu bibliotecile facultăților de fizică, matematică, medicină veterinară și pentru disciplinele sociale cu Biblioteca Facultății de filozofie ● Reorganizarea depozitului fondului uzual, înlocuindu-se cursurile din primele sesiune, cu cele ce interesează sesiunea actuală și mîndruindu-se numărul de exemplare, în scopul scurtării timpului de servire ● Mărirea numărului de locuri în sălile de lectură ● Extinderea programului cu o oră ● Dublarea serviciului la sală cu un bibliograf ● Intensificarea împrumuturilor prin poștă, prin intermediul Bibliotecii centrale universitare, pentru studenții de la fără frecvență (cca 5—6 colete pe zi). ■ I.T.

Arta de a citi

Nu doar a difuza cărți, ci și a transmite arta de a citi, știința de a se informa. Gîndindu-și astfel menirea, Biblioteca județeană din Vaslui a organizat, în colaborare cu Liceul nr. 1 din localitate, un cerc de inițiere în arta de a citi, pentru elevi. Lunar, 30—40 de copii din anii II și III participă la ședințele de lucru, conduse de profesorii Marin Mironescu, Cleopatra Zugravu și Profira Birzu. În program: Lectura sistematică — mijloc imperios necesar în cultura profesională și generală; Cărțile de idei: Cărțile ce se adresează sentimentelor; Lectura pieselor de teatru; Lectura criticilor; Recitarea.

Experiența acestui prim cerc va fi reluată în viitorul an școlar, cu alte grupe de copii, în toate școlile. În proiect, profilarea unor cercuri pe lectura cărții nebeletristice și pe folosirea bibliografiei ca instrument de informare. ■ I.T.

O întrunire a bibliotecarilor școlari

La Biblioteca Liceului Industrial din Rupea, bibliotecarii din școlile județului Brașov s-au întrunit, în ziua de 10 mai a.c., într-o dezbateră profesională pe tema „Cartea beletristică în formarea gustului estetic la elevi”. În cadrul acțiunii a fost prezentat și un proces literar model (după „Baltagul”, de M. Sadoveanu). Rod al colaborării dintre biblioteca școlară și cea publică, respectiv al conducerii dintre bibliotecara liceului, Maria Rațiu, și bibliotecara Paula Ciocoiu, de la Biblioteca orașenească din Rupea, manifestarea a marcat un nou pas înainte în preocupările forurilor de îndrumare ale celor două rețele de biblioteci pentru instruirea cadrelor de bibliotecari din județ. ■ A.I.C.

ărui amator spre citire și cercetare după regulamentele ce va găsi de cuviință a face după timp și împrejurări...". Nucleul bibliotecii, cele „216 volume, cărți legate, relative la știință, litere și istorie națională”, trebuia reprofilat având în vedere funcțiile și sarcinile unei biblioteci de uz public. Acest lucru s-a înfăptuit ceva mai târziu, după înființarea unei societăți culturale la Roman.

Prima adunare de constituire a societății culturale „Miron Costin” a avut loc la 25 februarie 1907. Scopul acestei societăți era „... ca prin mijloacele sale de propagandă (bibliotecă, conferințe, muzică) să contribuie la cunoașterea temeinică a României, la trezirea mai ales cu ajutorul literaturii și artei a sentimentelor de bun român...”.

Președintele societății, dr. Mihail Burada, în opera de reprofilare a colecțiilor bibliotecii, a reușit să atragă instituții și tipografii, societăți și persoane particulare, într-o colaborare rodnică la nivel național. Din statisticile vremii reiese că biblioteca număra peste 6 000 de volume în anul 1933, iar în anul 1940, peste 8 000 de volume (lucrări originale și traduceri), cititorul putând găsi aici literatură beletristică, lucrări de istorie, știință, cronici, dicționare etc.

Achizițiile și donațiile au adus deseori corective, dar echilibrarea tematică și cantitativă a colecțiilor a rămas mult timp un deziderat, împlinirea lui având loc abia în zilele noastre.

Consecințele celui de-al doilea război mondial s-au făcut simțite și asupra vieții bibliotecii publice din Roman. Numărul cititorilor a scăzut foarte mult, iar lipsa alocațiilor financiare a generat serioase neajunsuri în activitatea instituției. La acestea s-a adăugat în final închiderea bibliotecii de către coteritorii germani, care au ocupat localul „în mod samavolnic... lăsând biblioteca într-o totală răvășire”.

Actul istoric de la 23 August 1944, deschizând orizontul noii ere a socialismului și comunismului, a adus și pentru biblioteca din Roman cadrul propice demarajului pe drumul împlinirilor.

Reorganizarea bibliotecii române, începând din anul 1951, în spiritul noilor sale funcții cultural-educative se înscrie ca un proces continuu, dinamic, permanent racordat obiectivelor generale ale fiecărei etape de dezvoltare socialistă a municipiului. Imediat după reorganizare, principala sarcină a constituit-o în-

chegarea unor colecții reprezentative de literatură marxist-leninistă și de documente ale partidului și statului, precum și formarea unui fond de carte tehnică și științifică în măsură să răspundă necesităților de lectură și de informare ale locuitorilor.

Colecția enciclopedică de care dispune în prezent biblioteca se cifrează la peste 100 000 de volume. Acestora li se adaugă colecții complete de periodice, peste 1 200 de discuri, ca și benzi de magnetofon, diapozitive și diafilme, care completează concepția modernă de bibliotecă publică multimedia și măresc posibilitățile de informare a cititorilor.

Accesul cititorilor la colecțiile bibliotecii, ca și orientarea lor în acest potențial informațional, este asigurată printr-un sistem de cataloage constituind principalele noastre instrumente de informare. Organizarea acestora și îndrumarea din partea bibliotecarilor au drept scop accesul cititorilor în timp minim la orice publicație existentă în colecții.

În structura bibliotecii s-au constituit secții specializate pentru adulți și copii, cu fonduri de carte selectate după criterii științifice și educaționale adecvate, cu săli de lectură și cabinete fonice. Cei peste 10 000 de cititori înscriși anual la bibliotecă beneficiază, pe lângă fondul de publicații, de servicii definiți pentru funcția cultural-educativă și informativă a instituției bibliotecii publice.

După 90 de ani de la înființare, privind retrospectiv, se cuvine să menționăm faptul că biblioteca publică a Romanului s-a bucurat deseori de sprijinul unor personalități care au văzut dincolo de interesele de clasă, funcția importantă a acestei instituții, influențându-i pozitiv ascensiunea. Considerăm o datorie să amintim numele unor proeminente figuri ale culturii românești care au sprijinit prin activitatea lor dezvoltarea acestui lăcaș de cultură: A.D. Xenopol, Calistrat Hoșăș, G. Enescu, Th. Speranția, N. Iorga, Ionel Teodoreanu, Ovid Densusianu, Gala Galaction, I. Agârbiceanu, M. Sadoveanu și alții.

Eforturile susținute ale statului nostru socialist au transformat această instituție într-un adevărat focar al științei și culturii, al cărui scop neabătut îl constituie realizarea unei contribuții cât mai eficiente la procesul vast și complex al educației socialiste, la mărețul Program al Partidului Comunist Român.

AI. IONESCU

DE PESTE HOTARE

● În capitala Senegalului, Dakar, a avut loc, în luna aprilie a acestui an, a doua Conferință afro-scandinavă asupra bibliotecilor, organizată de către AIBDA (Asociația Internațională pentru dezvoltarea documentării, bibliotecilor și arhivelor în Africa), în cooperare cu asociațiile bibliotecare din țările nordice. (Prima conferință de acest fel a avut loc în 1961, la Copenhaga.) Tema conferinței — „Strategia planificării și dezvoltării bibliotecilor din Scandinavia și din Africa pentru perioada anilor 1975—2000”. Scopul acestei reuniuni a fost acela de a evalua progresele bibliotecilor din Scandinavia și din Africa între anii 1961 și 1975 și de a adopta un program de cooperare și o strategie a dezvoltării, până la sfârșitul acestui secol.

● În Franța, a luat ființă Centrul de documentare al Biroului pentru automatizarea bibliotecilor (BAB), prin preluarea fondului Bibliotecii naționale pentru documentare și automatizare (creată în 1967 de către Direcția bibliotecilor și lecturii publice). Fondul actual, specializat în informatică aplicată la bibliotecă și centre de documentare, se compune din peste 3 000 de documente și 70 de titluri de periodice. Centrul, cu sediul la Paris, editează de două ori pe lună un buletin intern, analitic, de informații din noile achiziții.

● *Library Security Newsletter* este titlul unui nou buletin bilunar care apare din ianuarie 1975 la New York, sub egida Bibliotecii corporatelor editoriale Haworth Press. Noul periodic bibliotecar este profilat pe problematica securității și conservării colecțiilor din bibliotecă.

● În R.F. Germania, în perioada anilor 1975—1977 guvernul federal va aloca 410 de milioane de mărci edificării unui vast program de promovare a informării și documentării. Aflat sub tutela Ministerului Federal al Cercetării și Tehnologiei, programul — elaborat de un grup de oameni de știință și de experți în probleme economice și administrative — prevede realizarea unui sistem național de informare și de documentare alcătuit din 16 subsisteme specializate, fiecare din acestea având ca nucleu un centru de informare ce va servi cooperării interdisciplinare și internaționale. Potrivit declarațiilor ministrului federal Hans Matthöfer, serviciile de informare nou create vor trebui să facă față progreselor științei și nevoii acute de informații a societății moderne.

● Între 28 și 31 ianuarie a.c., la Dakar (Senegal) a avut loc, sub auspiciile Consiliului Internațional al Arhivelor (CIA), o conferință generală asupra planificării dezvoltării arhivelor în lumea a treia. Sfârșitul conferinței a fost marcat de lansarea oficială a Fondului Internațional pentru dezvoltarea arhivelor, stabilit în cadrul trezoreriei CIA și destinat să devină un nou instrument financiar ce se va adăuga resurselor de până acum, pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în alcătuirea de structuri și servicii naționale arhivistice eficiente și moderne.

Tendințe actuale în profilarea colecțiilor

Intr-o sinteză bazată pe o amplă documentație din literatura mondială de specialitate, sînt surprinse principalele tendințe înregistrate în prezent în profilarea și completarea colecțiilor diferitelor categorii de biblioteci din diverse părți ale lumii.

Cîtă vreme definiția bibliotecii ca instituție se rezuma la înregistrarea existenței unei colecții de documente, conceptul era evident sărăcit tocmai de conținutul său funcțional și dinamic. Fără o concepție științifică, tehnici adecvate și personal abilitat nici o colecție nu-și poate pune în valoare virtuțile. Dar dimensiunile întregului proces sînt determinate hotărîtor de structura și componența masei de documente. Celelalte elemente de valorificare se introduc treptat și se dezvoltă progresiv într-un interval relativ scurt, în timp ce evoluția normală a colecțiilor se înscrie în ritmurile mai largi și obiective ale cadrului socio-cultural. Oricîte perfecționări organizatorice și facilități de studiu ar realiza o bibliotecă, valoarea ei este marcată decisiv de valoarea și diversitatea zestreii documentare. Desigur, conceptul de valoare nu este nici izolat, nici înghețat; el are o evoluție istorică, depinde de o pluralitate de factori în continuă schimbare și se diversifică odată cu creșterea gradului de complexitate al societății. Valoarea unei colecții se determină policriterial; ea poate fi arhivistică sau curentă, combinată, indicată de adîncimea și specializarea publicațiilor tipărite sau de varietatea (multimedia) surselor și, mai ales, de modul în care răspunde intereselor de informare, de studiu și de lectură ale unei comunități sau instituții.

Nu întîmplător, în ciuda confruntării victorioase a bibliotecilor cu numeroase situații de schimbare și adaptare, problema colecțiilor a rămas una din permanențele dificile, nerezolvată deplin pînă azi de nici o bibliotecă, oricît de mari i-au fost resursele și eforturile. Urmărirea tendințelor biblioteconomiei mondiale în această direcție presupune înregistrarea unui continuu efort de adaptare la cerințele comunicării moderne, în zona fluxurilor de surse (un proces deocamdată unilateral și inegal care însă anunță — se speră — o epocă a raționalizării emisiei de documente pornind tocmai de la analiza pro-

fundă a evoluției colecțiilor). Necesitatea reexaminării condițiilor și criteriilor de dezvoltare a colecțiilor este resimțită pretutindeni pentru că s-a redimensionat universul surselor, au intervenit elemente noi, cantitative și calitative, care impun abandonarea unora dintre modalitățile tradiționale, reconvertirea altora dintr-o oplică modernă și adoptarea unei atitudini de maximă receptivitate față de direcțiile de solicitare actuale. Ceea ce caracterizează mișcarea biblioteconomică mondială este tocmai tendința de a transforma fiecare unilate, indiferent de mărimea și valoarea colecțiilor sale, într-un centru viu și necesar unui anumit cerc de beneficiari. Bibliotecile pot evita izolarea și atitudinea pasivă numai printr-o politică de dezvoltare rațională a colecțiilor. Dar, care sînt reperele cele mai importante ale unei asemenea politici? Literatura de specialitate consemnează permanent încercarea de a găsi un echilibru cît mai stabil într-o realitate documentară mișcătoare în care trebuie să se țină seama de *cantitatea și diversitatea surselor, de specializarea bibliotecilor și de cerințele contemporane*. Un asemenea echilibru are însă cote proprii pentru fiecare categorie de bibliotecă. Colecțiile publice mici și mijlocii sînt confruntate mai ales cu dificultățile selecției impuse de contradicția dintre limitele financiare, de spațiu și de prelucrare, pe de o parte, și orizontul foarte larg al solicitărilor, pe de altă parte. Mai mult decît pentru alte unități, în această zonă, achiziția de noi documente este „un act de mare răspundere culturală”. De aceea, oricît de dificilă, numai transformarea completării într-o permanentă acțiune de colaborare promise o selecție mai apropiată de necesitățile reale, actuale și de perspectivă ale beneficiarilor.

Bibliotecile specializate se pliază greu dinamicilor domeniului, care înregistrează fără încetare disjunții, racolări, interferențe multiple. Aria de completare trebuie permanent redimensionată. Cît despre colecțiile națio-

nale și, în general, toate structurile complexe, acestea sînt antrenate fără sorți de izbîndă deplină în bălțile aspre: cuprinderea și prelucrarea întregii producții naționale de documente curente sau a celei mai mari părți a acesteia, refacerea colecțiilor retrospective, urmărirea ecoului internațional al problematicii naționale în condițiile unei lumi orientată plenar și ireversibil către interferență și cooperare, achiziționarea literaturii mondiale reprezentative, acum cînd mișcarea ideilor s-a universalizat și cînd ignorarea oricărei zone de surse poate fi păgubitoare.

Aceste dificultăți se înregistrează pe un fundal de neconținută cercetare a potențialului informativ și a economicității surselor tradiționale. Cu fiecare treaptă nouă urcată în orizontul comunicării, cartea a fost suspectată de rigiditate, solicitare unilaterală a receptării etc. și odată cu ea însăși funcționalitatea socială a bibliotecilor. De fiecare dată însă cuvîntul scris și-a demonstrat nu numai perenitatea, ci și superioritatea informațională față de celelalte forme de comunicare tocmai prin profunzimea stimulilor pe care îi introduce în procesul de receptare. Dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor contemporane beneficiază de reafirmarea plenară a încrederii în valoarea cărții și a rolului ei în evoluția viitoare a societății. De la opinia ca cea a lui Fr. Richaudeau care considera că în epoca noastră cartea și-a pierdut supremația informațională („le livre est devenu un media mineur”) și pînă la manifestele internaționale cu privire la necesitatea cărților în lumea de azi, (*Carta cărții, Manifestul UNESCO privind biblioteca publică* etc.) este un traseu de căutări și contradicții care dau întreaga măsură și seriozitate a problemelor pe care le pune dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor. Dar absolutizarea tipăriturilor nu mai este posibilă. Bibliosfera continuă să fie un înveliș fundamental al comunicării, dar nu singurul. Deși pluralitatea documentară este un corespondent firesc al complexității mișcării ideilor, în lumea de azi, reacția bibliotecilor a fost lentă, neconvingătoare. Abia în deceniul al optulea, tendința transformării treptate a colecțiilor bibliotecilor în universal-media s-a conturat limpede ca singura variantă fundamentată științific și economic în același timp, a stocării și prelucrării purtătorilor de informații. Abandonarea segregăției după formă, practică în biblioteci, favorizează integrarea acestora mai deplină și mai eficientă în viața societății: bibliotecile publice multimedia devin mai dinamice, reușesc o reflectare cuprinzătoare și variată a diverselor dome-

nii; bibliotecile specializate asigură astfel o informare în profunzime pentru zone de cunoaștere cu privire la care tipăriturile nu oferă decât o imagine statică și superficială, în timp ce bibliotecile de învățămînt se alătură mai convingător metodologiei didactice, concentrînd simbiotic mijloace diverse de informare și educație. Poziția socială a bibliotecilor se consolidează, iar demersul lor multilateral poartă astfel mai pregnant pecetea actualității.

Extinderea cîmpului de informare al bibliotecilor și îmbogățirea colecțiilor cu documente atît de eterogene nu poate fi considerată însă numai o creștere cantitativă. Modificarea structurii colecțiilor necesită formularea unei politici noi de completare, lărgirea relațiilor bibliotecii, compatibilizarea tehnicilor de prelucrare, reflectarea unitară, o nouă concepție cu privire la funcționalitatea spațiilor etc. Numai astfel evoluția colecțiilor bibliotecilor se înscrie pe direcția unor perspective informaționale a căror realitate este evidentă încă de azi. Din punct de vedere tehnic dificultățile de prelucrare sînt minore. „Aproape tot ce poate fi spus cu privire la clasificarea cărților și documentelor scrise se aplică de asemenea și altor tipuri de documente” afirmă R. Meetham. Ceea ce trebuie depășit este în primul rînd izolaționismul și segregacionismul documentar, considerat o carență importantă încă a concepției biblioteconomice. „Nimic nu e mai nociv, nimic nu e mai împotriva culturii decît să pui în concurență mijloacele culturale” considera acum cîțiva ani un specialist francez. Toate sursele din cîmpul comunicării nu sînt numai complementare ci și reciproc stimulativă. Utilizarea noilor media în bibliotecă și a mass media în viața cotidiană, chiar dacă nu determină o creștere a timpului de lectură, formează o nouă disponibilitate pentru studiu, asigură o înțelegere adîncă esențializată a textelor. Chiar Marshall Mac Luhan, teoreticianul unei lumi dominată de mass media, afirmă că introducerea masivă a tehnicilor electronice nu va îndepărta, ci va spori interesul față de cărți. În dezvoltarea practică a bibliotecilor ca universal-media se înregistrează și alte piedici care țin de instabilitatea noilor media, costurile deocamdată prohibitive pentru multe biblioteci, lipsa de spațiu etc. Teoreticienii biblioteconomiei trebuie să studieze însă mai insistent relația și nu diferența dintre mijloacele de informare, precum și modalitățile de utilizare integrată a acestora în bibliotecă.

În afara confruntării de opinii cu privire la problema fundamentală a structurii colecțiilor, tendința cea mai

plină de consecințe pentru dezvoltarea bibliotecilor o constituie invazia, tirania deformată a cantității. Numărul mare de publicații nu presupune în toate cazurile o colecție valoroasă, dar indică mai întotdeauna un organism greoi, costisitor, care se pretează dificil la modernizări. O colecție care depășește anumite limite de creștere, determinînd investiții costisitoare pentru prelucrare și gestiune (spații, personal) în dauna activităților de reflectare multilaterală a conținutului documentelor și de perfecționare a informării, își anulează treptat caracterul dinamic și sfîrșește prin a fi un imens depozit insuficient cunoscut. Este îngrijorarea declarată a celor mai importante dintre marile colecții. Încercînd să controleze achiziția prin adoptarea unor criterii ferme de selecție, multe biblioteci caută azi să respecte strict relația dintre funcțiile lor și structura colecțiilor, observă mai sever raportul dintre colecțiile vechi și materialele noi, acordă o mai mare atenție lucrărilor de referință, încearcă să-și domine pasiunea moștenită a colecționării fără discernămint. Este evident, de asemenea, efortul de a asigura continuitatea colecțiilor pentru unul sau mai multe profile, renunțînd la domenii slab reprezentate în fondurile lor sau mai departe de solicitarea curentă. Dar dacă în cazul bibliotecilor specializate se pot urmări asemenea comandamente cu oarecare succes, pentru bibliotecile publice, mai ales pentru cele mici, încercarea e dificilă iar rezultatele încă neconvingătoare. Pînă unde se poate frîna necesitatea înrîmă a permanenței diversificării a titlurilor? Cîm de marcată trebuie să fie problematica științifică în achizițiile acestor biblioteci? Ce loc trebuie să ocupe lucrările de referință? O măsură eficientă de control al creșterii colecțiilor, la nivelul fiecărei unități, o constituie adoptarea unor norme raționale în raport strict cu specificul bibliotecii. Dar o adevărată cuprindere și dirijare a fluxurilor de surse de către bibliotecă intervine numai dacă actuala tendință de abordare dintr-un unghi mai larg a problemei colecțiilor se va intensifica. La nivelul complexelor biblioteconomice modulate s-a practicat un imobilism al colecțiilor care a determinat dezvoltarea cantitativă nefirească a unităților filiale și accentuarea caracterului istoric al fondurilor. Schimbarea de optică în acest caz trebuie să conducă la refacerea funcționalității ansamblului, să asigure circulația publicațiilor între centrală și filiale în funcție de viteza de perimare din domeniul respectiv și de limitele operaționale stabilite pentru buna des-

fășurare a activității în fiecare unitate. Deși dezvoltarea cantitativă a ansamblului nu este prea mult limitată, colecția devine astfel maniabilă, iar bibliotecă își păstrează funcționalitatea.

Controlul dezvoltării colecțiilor în actuala etapă se obține însă numai prin adoptarea unor criterii naționale. Aceasta înseamnă specializarea colecțiilor, crearea unor biblioteci de ramură, cooperare în achiziții și, odată cu posibilitatea introducerii gestiunii computerizate, punerea în comun a resurselor documentare la nivelul întregii țări. Asemenea tendințe reprezintă de fapt continuarea unor modalități de acțiune care au dat bune rezultate în trecut. Astfel, adoptarea unor cataloage tip pentru creșterea bibliotecilor școlare, publice-comunale etc., în diverse țări, indiferent de rațiunile care au dictat-o, a marcat o contribuție la stăpînirea unui proces care amenința să devină haotic. Specializarea în achiziții funcționează cu urmări favorabile în mai multe țări, în timp ce bibliotecile naționale de ramură reușesc să aplice o politică globală a colecțiilor care permite sistemului de bibliotecă în ansamblul lui să asigure o informare cuprinzătoare dar economică. Multitudinea dezarmantă a factorilor care determină o completare rațională a colecțiilor bibliotecilor nu trebuie să descurajeze însă efortul permanent către mobilitate și adecvare, căutarea celor mai fericite proporții între general și particular, între peren și efemer.

Întreaga evoluție a bibliotecilor este hotărîtă de evoluția colecțiilor, de dimensiunea prospectivă a acestora. Refacerea cadrului vechi al lecturii, necesitatea contactului direct cu publicațiile nu presupun revenirea la relațiile simple, elementare, dintre biblioteci și documente, existente în bibliotecile de altădată, ci dimpotrivă, o nevoie pleneră de comunicare marcată rodnic de toate facilitățile prelucrării analitice moderne. Completarea colecțiilor trebuie concepută astfel încît relația directă cititor-document să funcționeze ușor, indiferent cît de complexe sînt procesele de prelucrare organizate pe traseu de bibliotecă.

Ca în toate cîmpurile biblioteconomiei, acțiunea integratoare se dovedește — și în activitatea de dezvoltare a colecțiilor — drept modalitatea cea mai adecvată momentului contemporan al comunicării. Dar perspectivele fluxurilor de surse, în evoluția lor dinamică, nu sînt încă limpezi. Evoluția lor va fi determinată de însăși evoluția civilizației contemporane.

Ion STOICA

IUNIE

APĂRAREA PATRIEI, A INDEPENDENȚEI ȘI SUVERANITĂȚII NAȚIONALE. Buc., Editura politică, 1975. (Antologia gândirii social-politice revoluționare și democratice românești)

Constituind, împreună cu *Națiunea și problema națională*, început de serial al noii colecții „Antologia gândirii social-politice revoluționare și democratice românești”, volumul *Apărarea patriei, a independenței și suveranității naționale* tratează două dintre evenimentele cruciale ale istoriei poporului nostru — proclamarea independenței în 1877 și victoria asupra fascismului în 1945. Intocmită sub egida Centrului de studii și cercetări de istorie și teorie militară*, culegerea grupează cronologic o parte din cele mai semnificative mărturii privitoare la lupta poporului nostru pentru apărarea gliei străbune, pentru neafrinare.

Sînt prezente scrieri ale celor mai iluștri exponenți ai generațiilor care au pregătit și înfăptuit revoluția din 1848 — Aaron Florian, Gheorghe Asachi, George Barițiu, Nicolae Bălcescu, Simion Bărnuțiu, Eftimie Murgu, Gheorghe Magheru, Stephan Ludwig Roth, C.A. Rosetti, Avram Iancu și alții — a generațiilor care au dat viață programului revoluției române, — crearea statului național, cucerirea independenței — ca Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, Dimitrie Bolintineanu, Ion Ghica, Vasile Alecsandri, Vasile Bocușcu, a unor oameni de cultură, Mihai Eminescu, Titu Maiorescu, Alexandru Odobescu, ale căror scrieri au înaripat gîndul și inima luptătorilor pentru apărarea patriei, pentru afirmarea dreptului de a fi liberă și neatinată în rîndul țărilor lumii.

Idei-forță pentru existența unui popor, apărarea patriei, a independenței și suveranității naționale au fost preluate și ridicate pe o treaptă superioară de mișcarea muncitorească și socialistă, de partidul politic al proletariatului.

Trăsătura definitorie a Partidului Comunist Român de exponent al celor mai sfințe tradiții de luptă ale poporului nostru pentru libertate națională și dreptate socială este ilustrată în paginile antologiei prin articole, manifeste, platforme-program adresate maselor indicînd căile luptei împotriva primejdiilor fasciste, avertizînd asupra pericolului dezmembrării țării, a pierderii inde-

pendenței și suveranității naționale. Totodată, volumul reflectă rolul politic de o covârșitoare însemnătate al Partidului Comunist Român prin organizarea și înfăptuirea insurecției naționale antifasciste și antiliberale din august 1944, ca și acela de mobilizator al întregului potențial uman și material al țării la lupta împotriva Germaniei hitleriste, care a creat posibilitatea dobîndirii unei reale independențe și suveranități a României.

În noua eră, socialistă, a patriei, conceptele de apărare a patriei, a independenței și suveranității naționale au dobîndit o fundamentare teoretică și o desfășurare practică calitativ superioară. Documentele emanate de Partidul Comunist Român, cuvîntările secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, incluse în volum, realizează o strălucită sinteză a permanenței luptei poporului român pentru drepturile sale asupra pămîntului strămoșesc, pentru libertate și suveranitate în treburile dinăuntru, pentru neatințarea patriei. Este, de asemenea, înfățișat uriașul efort depus de țara noastră pentru statornicirea în relațiile internaționale a unor norme de conduită care să ofere statelor, indiferent de aria lor teritorială, posibilitatea să-și reprezinte ele însele interesele, în conformitate cu principiile dreptului internațional, pentru o lume mai bună, mai dreaptă.

Prin întregul ei conținut, lucrarea are o uriașă forță educativă, reprezentînd o cuprinzătoare lecție de istorie, de patriotism.

M. S.

DESCHIDERE SPRE NOI ORIZONTURI*

Fiecare nouă carte a lui Mircea Malița este o explorare în planuri multiple și interferente ale culturii, un efort de sondare a viitorului și mai ales o temuoasă lecție formativă. Dominanța explicației și valorificării este, prin conținut și stil, aplicativitatea. De aceea, întrebarea sa preferată este: *Cum?* Adăugînd noi contururi explorărilor din „Anul cenusiu”, paradigmele din această carte se referă și ele la cum gîndim, cum juerăm, cum concludem, cum folosim știința, cum proiectăm viitorul. Soluțiile autorului sînt noi deschideri spre orizonturi mai largi, mai substanțiale și ingenioase. Mărturie convingătoare dau cele două paradigme fantastice, care ne par mai realiste decît lasă autorul să se întrevadă. Ironia sa la adresa culturii cu „apremntă foarte literară” ne reamînteste de dileme expuse anterior. Și aci complementaritatea și beneficiul reciproc apar în concluzie.

Asociațiile surprinzătoare, limbajul plastic și ales, explicațiile convingătoare și îndemmurile la receptivitate pentru valorile înnoitoare ne vizualizează idei care se transformă în imperative culturale. Anulînd dihotomia seacă cultură — tehnică, autorul cuprinde în relația societate = cultură nu numai necesitățile („Fără cultură, societatea nu ar fi putut să se formeze, fără foarte multă cultură nu poate să supraviețuiască”) și funcționalitatea („Cultura umple ceea ce experiența nu acoperă”), ci și trăsăturile ei prospective: accesibilitatea unanimă la creația culturală; forme mobile și stimulative; trecerea accentelor pe colectivitate, degajare, amatorism și polyvalență. Deplină semnificație a acestor cerințe culturale se dezvăluie însă tot în unitatea progresului umanității, căci „imperativul orei este grabnicul

progres al societăților omenesti, ridicarea lor la un nivel satisfăcător de bunăstare, cultură, educație. Nu odată se spune că pacea are mai multe nume și unul din ele este dezvoltarea”.

Împotriva aceluia care denaturează, într-un fel sau altul, rosturile profunde ale culturii, Mircea Malița demonstrează că „dominantă în cultură este cooperarea, nu conflictul”, iar proiectarea ei trebuie făcută cu deplină responsabilitate științifică și politică. Cele zece viziuni, din unghiuri particulare, unele deformante, pe care autorul le analizează, cu finețea și profunzimea competenței, sînt portrete și sinteze ale unor personalități și curente de actualitate: Toynbee, Marcuse, Mc Luhan, Fuller, Fourastie, Skinner, Bertrand de Jouvenel, Galtung, Keldis și Forrester. Disociațiile critice relevă valorile reale și reprezintă astfel mai mult decît o bună informare: direcții de studiu și contribuție creatoare.

Bogăția tematică capătă importanță secundară față de semnificația orientativă a dezbaterii. Nu trebuie să căutăm aci tratări exhaustive și nici să fim neapărat de acord întru toate cu autorul. Esențial este faptul că nu poți scăpa de nevoia continuării dezbaterii, informării și căutărilor proprii. Din acest motiv, eseurile lui Mircea Malița pot fi considerate ca o rodnică contribuție la o universitate fără ziduri, un sistem de sugestii și orientări în formarea omului nou.

AI. SINGER

Stancovici, Virgil. FILOZOFIA INFORMAȚIEI. Buc., Editura politică, 1975.

Monografia de largă respirație în care autorul își propune să ofere un punct de vedere sintetic și inedit în problemele fundamentale ale teoriei marxiste a cunoașterii, interpretate în lumina teoriei informației, ciberneticii și a teoriei generale a sistemelor.

Sînt analizate temeinic fazele actului de informare ca *act fundamental al cunoașterii*, condițiile în care informația este receptată de către conștiința umană, transformată apoi în semn susceptibil de a fi comunicat.

Ideea centrală a lucrării este unitatea existențială a universului, considerat ca un sistem cibernetic deschis, și necesitatea integrării tuturor subsistemelor informaționale care îl compun, printre care omul și societatea.

În sistemul filozofic elaborat de autor unitatea metodologică a filozofiei informației se întemeiază pe universalitatea aplicării în gnoseologie, epistemologie, ontologie, etică a principiului identității, ca expresie logică a existenței („Logosului”), astfel că acest principiu devine, în perspectivă cibernetică, suportul explicativ al întregului univers, exprimînd în plan logic situațiile reale din univers.

Pentru a răspunde la întrebarea: cum se reflectă obiectul în subiect, autorul se oprește mai întîi asupra fundamentelor logice ale relației *semnal-mesaj*, relație ce exprimă mișcarea, schimbarea, raportul obiectiv existență-spațiu-timp. Universul, în totalitatea sa, este un ansamblu de obiecte aflate în mișcare. Participarea omului la mișcarea universului este un act de informație și, prin aceasta, un *act de cultură*. Viața constituie o continuă integrare în circuitul informațional universal, căci necesitatea permanentă a omului de a cunoaște nu reprezintă decît necesitatea umană de integrare în universul informației.

Lucrarea constituie o interesantă și originală încercare de dezvoltare a unei ontologii și gnoseologii critice marxiste.

Adela BECLEANU IANCU

*. Colectiv de autori format din: C. Căzănișteanu (coordonator), Dan Căpățîna, Maria Georgescu, Ștefan Pislaru, Ioan Talpeș.

* Mircea, Malița — *Idei în mers*. Buc., „Albatros”. 1975, 330 p.

Note de lector

Barbilian, Gerda. ION BARBU — AMINTIRI. Buc., Cartea românească, 1975. 304 p.

Cartea de amintiri scrisă de Gerda Barbilian despre soțul său, matematicianul Dan Barbilian, intrat și în literatură sub pseudonimul Ion Barbu, este împinzită cu o sumedenie de documente pe care de cele mai multe ori le comentează cu discreție sau lasă cititorului plăcerea de a le interpreta. În cele mai multe cazuri inedite, aceste documente sînt de o valoare excepțională pentru cunoașterea genialului poet și matematician. Compartimentele cărții evocă rînd pe rînd copilăria lui Ion Barbu, anii de școală, înfîlțirea lui cu profesorul de matematică Bancu, care a avut o înflăcărare hotărîtoare în orientarea lui Dan Barbilian către matematică. De asemenea, sînt prezentați anii de studenție, anii petrecuți în Germania, căsătoria cu Gerda. Autoarea urmărește cu lux de amănunte și cariera de matematician a lui Dan Barbilian ale cărui lucrări cunosc o faimă binecîntată și peste hotare, precum și preocupările sale literare. De un interes deosebit sînt scrisorile trimise de Ion Barbu lui Tudor Vianu, veritabile confesiuni din care transpar frămîntările din tinerețe ale autorului *Jocului secund*, încercările sale de a se smulge din valurile boemei ispititoare ca un miraj.

Gerda Barbilian evocă, de asemenea, și epoca literară în care a trăit Ion Barbu, relațiile sale cu scriitorii ca E. Lovinescu, G. Călinescu, T. Arghezi, L. Blaga. Cartea aceasta, extraordinar de vie, tocmai prin forța documentelor conținute, prin ingeniozitatea cu care au fost ele alăturate și comentate, este un adevărat roman al vieții lui Ion Barbu.

Cioculescu, Șerban. AMINTIRI. Buc., Editura Eminescu, 1975. 343 p.

Paginile de amintiri ale lui Șerban Cioculescu, apărute, înainte de a fi strînse în volum, în revistele *Flacăra*, *România literară* etc., aparțin unui om care nu uită nici o clipă că este un cărturar, mai precis un critic și istoric literar. Desigur, autorul își evocă anii copilăriei în orașul Turnu-Severin, revine chipurile mamei și tatălui, ale altor rude (remarcabil portretul bunicii), istorisește întâmplări de cele mai multe ori amuzante, din școală sau din facultate, rememorează momentul său de debut în literatură. Dar Șerban Cioculescu a citit, înainte de a scrie, memoriile altora și de aceea amintirile sale sînt elaborate cu grija istoricului literar care scormonește după detalii biografice în arhive. Autorul *Variatăților critice* își cercetează propria viață cu aceeași impersonalitate ca și atunci cînd a scris *Viața lui I.L. Caragiale*, scotocind documente, căutînd fotografiile și alte mărturii ale trecutului, totul din dorința de a fi cit mai exact, cit mai riguros. Voluptățile de cărturar sînt împinse pînă într-acolo încît autorul preferă să curme o povestire pentru a explica etimologia sau înțelesul unui cuvînt.

Șerban Cioculescu tratează deseori cu umor, cu o ironie fină, întâmplările prin care a trecut și de aceea orice înclinație spre nos-

talgie este cenzurată. „Îmi recitese cu aspre muștrări lăuntrice proza lirică, despre care, în calitate de editor al lui Caragiale, îmi spun în spirit autocritic, că nu mă prinde“, scrie Șerban Cioculescu după ce evocase, în rînduri pline de sensibilitate, grădina copilăriei.

De o mare frumusețe sînt paginile din volum care dezvăluie înfîlțirea viitorului critic cu cărțile. „Am fost din adolescență un cititor nesățios. Citeam orice-mi cădea în mînă: ziare, reviste, cărți de știință și mai ales de literatură“.

Pe măsură ce înaintezi în lectura volumului, observi cum acest „mare mîncător de cărți“ care a fost și este Șerban Cioculescu se retrage cu modestie de pe scenă și lasă pe alții în prim plan. „Am amintiri despre mai toți marii seniori ai literelor române moderne“ afirmă autorul și depune o mărturie despre epoca literară în care a trăit, evocînd personalități ca Mihail Dragomirescu, Camil Petrescu, Pompiliu Constantinescu, Vladimir Streinu, Nicolae Iorga, Tudor Arghezi, Eugen Lovinescu, Lucian Blaga și alții. Evocările nu sînt numai portrete admirabile creionate, dar și un bun prilej de examinare critică ale operei acestor scriitori. Scrise cu vervă, cu ironie, *Amintirile* lui Șerban Cioculescu sînt un eveniment literar.

Philippide, Al. FLOAREA DIN PRĂPASTIE. Buc., „Minerva“, 1975.

Nuvela *Floarea din prăpastie* și *Imbrățișarea mortului* sînt lipsite de lirismul care abundă uneori în proza scrisă de poezie și nu amintesc prin nimic marile elemente romatice ale lui Al. Philippide din volumele sale de versuri. Chiar dacă atmosfera lor intructivă stranie le-a determinat de unii critici să le socotească „proze fantastice“, autorul lor, pe bună dreptate, a respins o astfel de etichetare, propunînd în schimb denumirea de „proze enigmatice“.

Floarea din prăpastie își desfășoară acțiunea în lumea selectă a Bucureștilui dinainte de cel de-al doilea război mondial. Inginerul Ștefan Budu, fire pozitivistă prin excelență, trece prin experiențe care îi zdruncină echilibrul fragil și îl smulge din ritualurile burgheze executate docil pînă la vîrsta de 45 de ani. În primul rînd, el, „omul care nu a visat niciodată“, cunoaște voluptatea visului, deci a unei lumi diferite decît cea de toate zilele. Pătrunderea în acest univers nebănuit pînă atunci, Ștefan Budu o face cu sfială și cu teamă, dar și cu bucuria de a se lăsa pradă unei aventuri inedite, ca într-un joc neîngăduit. Apoi, acest burghez cumsedat, preocupat doar de cariera sa, de viața sa mediocre de familie, se îndrăgostește de frumoasa Mara Dor și cunoaște delicia provocate de o dragoste neîngăduită de convenții. Fiericirea sa este însă de scurtă durată și sfîrșitul lui e tragic. Autorul își observă cu o ironie tandră protagonistul, un erou burghez care se transformă treptat în erou romantic. La fel de ironic și cu un spirit de observație demn de un mare prozator, Al. Philippide înfățișează și meschinăria cercului de oameni, aventurieri, politicieni, afaceriști în care se mișcă Ștefan

Budu. Autorul înregistrează gesturile, tîncuții, expresii, atitudinile care caracterizează o lume lipsită de orice vîncinare spre măreție. Cealaltă nuvelă, *Imbrățișarea mortului*, are o atmosferă mai sumbră și prezintă drama provocată de o moștenire lăsată la doi frați.

Retipărite în anul în care Al. Philippide a împlinit 75 de ani, însoțite de o excelentă postfață semnată de G. Gibescu, cele două nuvele atestă o vocație incontestabilă de prozator.

George ARION

Modiano, Patrick. BULEVARDELE DE CENTURĂ. Buc., Editura Univers, 1974 (Globus). 144 p.

Exponent reprezentativ al tinerei generații, Patrick Modiano, care la numai 21 de ani obține două premii — „Roger Nimier“ și „Fénénon“ — pentru lucrarea sa de debut publicată în 1968 *Piața Etoile*, se dovedește pe de o parte un demn continuator al tradițiilor realiste balzaciene și pe de alta un scriitor care surprinde cu o mare sensibilitate, într-o manieră originală, alienarea din societatea contemporană. După *Rondul de noapte* (1969) apare, în 1972, cartea *Bulevardele de centură*, distinsă în același an cu marele premiu pentru roman al Academiei franceze.

Titlul indică metaforic lumea investită de autor, mediul afaceriștilor verosi, al escrocilor de mai mică sau mai mare anvergură, al rataților — adevărați scursori ai metropolei care în vremurile tulburi ies la suprafață și beneficiază de nenorocirile semenilor.

Ca și în romanul său anterior, el evidențiază aspectele sordide și în același timp jalnice ale vieții interlope demitizînd-o. Adolescențul, la început fascinat de traiul aventuros al tatălui său opus existenței burghezelor provinciali opulenți și bornați care-l tutelaseră cît fusese licean, își dă repede seama de realitatea umiltoare și necinstea acestor surse de cîștig precum și de urmările lor inevitabile. Drama tinărului Alexandre în căutarea certitudinilor cînd în jurul său totul se clatină din temelii, se consumă în cursul celui de-al doilea război mondial. Deși nu cunoaște direct epoca întunecată a marii conflagrații, Modiano alege în romanele sale drept cadru Parisul acelor ani pentru a defini crepusculul unei lumi într-o și tuată limită care-i radicalizează pe oameni divizîndu-i cum arată prozatorul, în „eroi și netrebniți“.

Avem de-a face cu romanul unei ucenicii din perspectiva mitului paternității. Simțim du-se orfan cu toată prezența părintelui său deoarece acesta este fantomatic, ireponsabil, Alexandre încearcă, ertîndu-și tatăl, să-l oprească din decăderea sa morală cu orice preț, chiar aruncîndu-se împreună cu el în ghiarele poliției pentru a fi trimis într-un lagăr de concentrare.

Inversarea de roluri în raporturile dintre generații a apărut nu o dată în literatura universală punîndu-i față în față pe tineri cu „părinții teribili“ de tipul celor din piesa lui Cocteau. Dar la Modiano această răs-turnare de situații pendulează între real și parabolic cu scopul de a sublinia starea de spirit a eroului într-un univers ostil, rapace.

Aspirația spre adevăr și puritate răzbate din *Bulevardele de centură* care urmărește convingător procesul psihologic de respingere de către generația de azi a mentalității celor culpabili de crimele știute și neștiute, efectuate sau doar intenționate împotriva omului, începînd cu vina cea mai mare de a-l lipsi de demnitate și intransigență etică.

Sanda RADIAN

DIN SUMAR

Biblioteca Centrală de Stat — 20 de ani de la înființare

CUZU 027.54 (498)

Angela POPESCU-BRĂDICENI: Biblioteca Centrală de Stat și ideea de bibliotecă națională la români. În: Biblioteca. Bul. trim. de biblioteconomie. „Indrumătorul cultural”, 28, nr. 6, iun 1975, p. 18—21.

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea instituției, autoarea — directoarea Bibliotecii Centrale de Stat a R.S. România — face un scurt istoric și un bilanț al realizărilor celei mai mari bibliotecii publice din țara noastră, bibliotecă națională enciclopedică.

CUZU 027.54(498) : 025.2

D.M. PĂPURICĂ: Colecțiile Bibliotecii Centrale de Stat după 20 de ani de la constituire. Idem., p. 22—24.

Sunt trecute în revistă principalele etape ale constituirii și dezvoltării colecțiilor celei mai mari bibliotecii publice a României, precum și criteriile directoare ale procesului de completare în vederea realizării unui fond cât mai reprezentativ daco-romanic.

CUZU 027.52 : 338.062.42

George VLĂDESCU: Ce știm și ce nu știm despre biblioteca în care lucrăm? Idem., p. 27—28.

În vederea sprijinirii bibliotecarilor comunalii în aprecierea realizării sarcinilor lor profesionale și a nivelului organizării propriilor bibliotecii, autorul propune un chestionar original de autocontrol destinat cadrelor care lucrează în bibliotecile publice din mediul rural.

CUZU 025.5:027.53 (498 Brăila)

Eugenia NEDELICU: Activitatea de informare la Biblioteca Județeană Brăila. Idem., p. 39—41.

Autoarea prezintă experiența bibliotecii publice a județului Brăila în conceperea și organizarea pe principii moderne a activității de informare destinate beneficiarilor din municipiul Brăila. Un accent deosebit este pus pe integrarea acestei activități în ansamblul muncii de servicii a cititorilor, în relațiile cu publicul.

CUZU 025.2

Ion STOICA: Tendințe actuale în profilarea colecțiilor. Idem., p. 44—45.

Având la bază o documentație amplă din literatura mondială de specialitate, autorul realizează o sinteză asupra principalelor tendințe ce se înregistrează în prezent pe plan internațional în profilarea și completarea colecțiilor de publicații ale diferitelor categorii de bibliotecii.

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ:

К двадцатилетию со дня основания Центральной Государственной Библиотеки. УДК 027.54(498).

Ангела ПОПЕСКУ-БРĂДИЧЕНЬ: Центральная Государственная Библиотека и концепция национальной библиотеки у румын. В: Библиотека. Квартальный бюллетень библиотечного дела, „Indrumătorul cultural”, 27, № 6, июн, 1975 г., стр. 18—21. По случаю двадцатилетия со дня основания этого учреждения автор статьи, директор Центральной Государственной Библиотеки, излагает его краткую историю и подводит итоги деятельности самой крупной в нашей стране национальной энциклопедической публичной библиотеки.

УДК 027.54(498):025.2

Д. М. ПĂПУРИКĂ: Коллекции Центральной Государственной Библиотеки за 20 лет ее существования. Там же, стр. 22—24.

В статье рассматриваются основные этапы создания и увеличения коллекций самой крупной в Румынии публичной библиотеки, а также и основополагающие критерии их комплектования с целью формирования как можно более показательного фонда дакико-романских документов.

УДК 027.52:338.062.42

Джордже ВЛĂДЕСКУ: Что мы знаем и чего не знаем о библиотеке, в которой работаем. Там же, стр. 27—28.

В помощь сельским библиотекарям при оценке степени выполнения их профессиональных задач и уровня организации деятельности им предлагается автор оригинальный самопроверочный контрольный опросник для работников публичных библиотек сельских местностей.

УДК 025.5:027.53(498 Брэила)

Евдженя НЕДЕЛИКУ: Справочная работа Брэильской уездной библиотеки. Там же, стр. 39—41.

Автор рассказывает об опыте Брэильской уездной публичной библиотеки, построенной на новейших современных принципах замысла и организации работы по отбору справочного материала, в котором нуждаются читатели из Брэилы. Особый упор делается на включение этой деятельности в ансамбль работы по обслуживанию читателей.

УДК 025.2

Ион СТОИКА: Актуальные тенденции профилирования коллекций. Там же, стр. 44—45. Основываясь на обширном материале из международной литературы по специальности, автор дает синтез главных наблюдающихся в настоящее время во всем мире тенденций в профилировании и комплектовании коллекций печатных изданий в библиотеках разных категорий.

SOMMAIRE

La Bibliothèque Centrale d'État — 20 ans depuis sa fondation.

CUZU 027.54(498)

Angela POPESCU-BRĂDICENI: La Bibliothèque Centrale d'État et le concept de bibliothèque nationale en Roumanie. In: Biblioteca. Bull. trim. de biblioteconomie. „Indrumătorul cultural”, 28, nr. 6, juin 1975, p. 18—21.

À l'occasion de l'anniversaire de 20 ans depuis la fondation de l'institution, l'auteur — directeur de la Bibliothèque Centrale d'État de Roumanie — fait un exposé et dresse le bilan des réalisations de la plus grande bibliothèque publique de notre pays, bibliothèque nationale encyclopédique.

CUZU 027.54(498):025.2

D.M. PĂPURICĂ: Les collections de la Bibliothèque Centrale d'État après 20 ans depuis leur constitution. Idem., pp. 22—24.

On passe en revue les principales étapes du développement des collections de la plus grande bibliothèque publique de Roumanie, depuis leur constitution, ainsi que les critères d'accroissement en vue de réaliser une représentative collection „daco-romanaica”.

CUZU 027.52:338.062.42

George VLĂDESCU: Ce qu'on sait et ce qu'on ne sait pas en ce qui concerne la bibliothèque où on travaille. Idem., pp. 27—28.

Pour aider les bibliothécaires communaux à évaluer leurs activités et le niveau d'organisation de leur bibliothèque, l'auteur propose un original questionnaire d'autocontrôle.

CUZU 025.5 : 027.53(498 Brăila)

Eugenia NEDELICU: L'activité d'information dans la Bibliothèque du district Brăila. Idem., pp. 39—41.

L'auteur présente l'expérience de la bibliothèque publique du district Brăila en ce qui concerne l'organisation de l'activité d'information sur des principes modernes. On insiste sur l'intégration de cette activité dans l'ensemble des services assurés au public.

CUZU 025.2

Ion STOICA: Tendances actuelles dans l'accroissement des collections des bibliothèques. Idem., pp. 44—45.

En se basant sur une vaste documentation dans la bibliographie mondiale du sujet, l'auteur présente une synthèse sur les principales tendances manifestées actuellement dans le monde en ce qui concerne la constitution et l'accroissement des collections des divers catégories des bibliothèques.

SUMMARY

THE CENTRAL STATE LIBRARY — 20 YEARS FROM ITS FOUNDATION

UDC 027.54(498)

Angela POPESCU-BRĂDICENI: The Central State Library and the „National Library” Concept in Romania. In: Biblioteca. Quarterly Bull. for Librarianship. „Indrumătorul cultural”, 28, nr. 6, June 1975, pp. 18—21.

With the occasion of the celebrating, in June 1975, of 20th anniversary of the institution, the author — the Librarian of the Central State Library of the Socialist Republic of Romania — presents a short history and surveys the main achievements obtained by the greatest public library of our country, a national encyclopaedic one.

UDC 027.54(498):025.2

D.M. PĂPURICĂ: The Collections of the Central State Library after 20 Years from Their Setting Up. Idem., pp. 22—24.

They are reviewed the main stages of the setting up and development of the collections of the greatest public library of Romania and the guiding norms of the completing process in order to achieve an as representative as possible „daco-romanaica” bookstock.

UDC 027.2:338.062.42

George VLĂDESCU: What Do We Know and what Don't We Know about Our Library? Idem., pp. 27—28.

In order to support communal librarians at the evaluation of the accomplishing of their professional jobs and of the organizing level of their own library, the author proposes an original self-controlling questionnaire destined to the librarians working in public libraries from rural area.

UDC 025.5:027.53(498 Brăila)

Eugenia NEDELICU: The Activity of Information at Brăila County Library. Idem., pp. 39—41.

The author presents the experience of the public library of the Brăila county in the field of the modern conception and organization of information destined to the users from the city of Brăila. There is a special focus on the integration of this activity in the ensemble of public relations.

UDC 025.2

Ion STOICA: Current Trends in Collections Outlines. Idem., pp. 44—45.

Based upon a large documentation in the world literature of librarianship, the author surveys a synthesis concerning the main trends now registering on the international plane in the field of the specializing and completing of the collections in different types of libraries.